



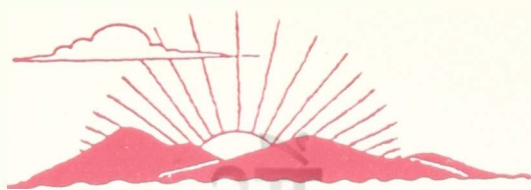
ΙΛΙΣΟΣ

ΕΡΕΥΝΑ-ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ-ΤΕΧΝΗ

*Τὰ πάθη εἶναι τό ὕλικό τῆς ἀρετῆς· γιατί ἡ ἀρετή
αὐτά μάχεται καί ἀπ' αὐτά ἀναδεικνύεται.*

ΜΕΤΩΠΟΥ (Ἀνθολ. Στοβαίου, Α, 64)

*(Τὰ πάθεα τὰς ἀρετᾶς ὕλα· περὶ ταῦτα γὰρ καὶ ἐν τού-
τοις ἀ ἀρετὰ)*



ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ ΤΕΥΧΟΥΣ

	σελ.
Παν. Ἀναγνώστου: Περί τοῦ φυσικοπνευματικοῦ ἔρωτα.	57
Ἀπό τοὺς μύθους τοῦ Αἰσώπου.	60
Χ. Καμαρωτάκη: «Ἰησοῦν ἢ Βαραββᾶν».	66
Ἰωάννας Μαρῆ: Ὁδηγίες πρὸς τοὺς μέλλοντας γονεῖς.	67
Κ. Καβάφη: Σοφοὶ δέ προσιόντων.	74
Χ. Μπάρακλη: Πυθαγόρας, ὁ διδάσκαλος τῆς ἀνθρωπότητος.	75
Μία νέα Ἄννα Φράνκ στὸ Σαράγεβο.	83
Ἡ ἵδρυση τῆς Θεοσ. στοᾶς «Ε.Π. Μπλαβάτσκυ».	85
Α. Παπαδομιχελάκη: Θεοσοφικὲς ἀρχές.	86
Ἡ συνέπεια στὴ ζωή.	92
Ἄντ. Ἀδριανοπούλου: Ὁ νόμος τῆς ἀγάπης.	94
Οἱ πνευματικὲς μας ἐπιδιώξεις.	99
Ἄννης Μπέζαντ: Ἡ ἀπόκρυφη ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου.	100
Ἰωάννη Βασιλῆ: Παγκόσμιος ἁρμονία.	106
Σοφοὶ λόγοι.	108
Δημητρίου Ἰωαννίδη: Οἱ ἐπικοινωνίες μέ τό «ὕπερπέραν».	110
Πλάτωνα Δρακούλη: Ὁ ἥλιος.	116
Αἰμιλίας Ἰβου: Ὁ ἱστορικός, ὁ μυθικός ἢ κοσμικός καί ὁ μυστικός Χριστός.	119
Πρόγραμμα ὁμιλιῶν	126
Μεταξύ μας	128



ΛΙΜΝΗΝΑΙΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΕΛΕΥΘΕΡΑΣ ΣΚΕΨΕΩΣ
Βουκουρεστίου 25 Κωδ. Ταχ. 106 71, Ἀθήναι Τηλ. 362.0702

Ἰδρυτής: + ΚΩΣΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Ἰδιοκτησία: Θεοσοφικὴ Ἑταιρία ἐν Ἑλλάδι

Ἐκδότης-Διευθυντής: Πόλ. Ἀντζακας

Συντακτικὴ Ἐπιτροπὴ: Π. Ἀναγνώστου, Π. Παπασιώτης

Ἔτος 39ον ● Μάρτιος – Ἀπρίλιος 1994 ● Τεύχος 215

ΠΕΡΙ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟΥ ΕΡΩΤΑ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΟΜΙΛΙΑΣ ΤΟΥ ΠΑΝ. Α. ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΥ ΣΤΗ ΘΕ

Ἡ ἁρμονία τοῦ ἀρσενικοῦ καὶ τοῦ θηλυκοῦ εἶναι σέ ὅλα τὰ ὄντα ὁ μέγας νόμος τῆς Θείας Φύσεως καὶ τοῦ πνεύματος αὐτῆς, μέ σκοπό τήν παραγωγή τῆς τελειότητος καὶ μεταμορφώσεως αὐτῶν κατὰ τήν κλίμακα τῆς ἐξελίξεως τους.

Ἡ κορωνίδα τῆς δημιουργίας, ὁ ἄνθρωπος, συμβολίζεται με τήν Πυθαγόρεια τετρακτύ, ἐντός τοῦ ἰσοσκελοῦς τριγώνου, τό ὅποιον πρέπει νά βρίσκεται σέ ἰσορροπία· οἱ πλευρές του ἀντιστοιχοῦν στό νοητικό, τό ψυχικό καὶ τό σωματικό του εἶναι.

Ἡ γυναικεία φύση, εἶναι φύσεως συγγενούς, πρὸς ὅ,τι ἀγνό καὶ εὐγενικό ἀντιπροσωπεύει ἡ Θεά ΑΡΤΕΜΙΣ τῆς ἀρχαιοελληνικῆς παραδόσεως καὶ πρέπει διά τοῦ συναισθηματικοῦ πού διαθέτει, νά ἀνεβάζει τόν ἄνδρα, σέ ὀρίζοντα-ἐπίπεδο-ύψηλότερο καὶ πνευματικώτερο.

Η ανδρική φύση διά τοῦ νοητικοῦ της πρέπει νά ἀνεβάξει ἐπίσης τή γυναικεία κατὰ τόν αὐτό τρόπο καί στό αὐτό ἐπίπεδο γιά νά ἐμπνέεται ἀπό αὐτή σέ μιά πορεία ἁθλῶν ἡρωϊσμοῦ καί ἐνθουσιασμοῦ ἀπαραιτήτων γιά τή μεταμόρφωσή τους...

Όταν τό ζεύγος συνεργάζεται ἀρμονικά, μέ σύζευξη νοητικοῦ καί συναισθηματικοῦ, ἐπιτυγχάνεται τό ἰδεώδες ἀποτελέσμα μιᾶς συνεχοῦς εὐδαιμονίας καί μεταμορφώσεως τοῦ ἀνδρογύνου ζεύγους, ἱκανοῦ νά δέχεται τίς ἐπιδράσεις καί τό Θεῖο Φῶς, ἐκ τῆς πηγῆς τοῦ ἀνεσπέρου Φωτός.

Τότε καί τό βιολογικό ἀποτέλεσμα, τῆς διαιωνίσεως τοῦ εἶδους ἔχει ἀνάλογα ἀποτελέσματα, τά ὁποῖα πηγάζουν ἀπό τήν ἀνάλογη πηγή καί συχνότητα, τῶν θείων αὐτῶν φωτεινῶν ἐπιδράσεων. Ἐπιτυγχάνεται, κατὰ συμβολική ἐρμηνεία, ἐκεῖνο πού συμβολίζεται μέ τόν μῦθο τοῦ Δευκαλίωνα καί τή μεταμόρφωση τῶν λίθων σέ ἀνθρώπους, τῆς τιτανικῆς φύσεως σέ πνευματικῆς, ὁμοίας τῶν Ὀλυμπίων θεῶν.

Τότε καί μόνον τό ἀνθρώπινο ζεύγος, θά ἐνσαρκώνει φωτεινές ψυχές καί θά δημιουργεῖ τίς ἀνάλογες προϋποθέσεις τῆς δημιουργίας πνευματικοῦ τῶν ὀργανισμοῦ.

Ὁ ἀνθρώπινος ἔρως, μεταμορφούμενος καί μετουσιούμενος, παράλληλα πρός τήν συντελούμενη φυσιολογική μεταμόρφωση καί μετουσίωση τοῦ σώματος, μπορεῖ ν' ἀποτελέσει τήν κλείδα, στά μεγαλύτερα μυστήρια τοῦ Σύμπαντος. Μπορεῖ νά μετατραπεῖ, ἀπό τή χονδροειδῆ παροδική ὀργανική ἡδονή, σέ μεγάλη δύναμη καί πηγή, μόνιμης μεταμορφωτικῆς ἐσωτερικῆς εὐδαιμονίας, μέ κύριο συντελεστή, ἀντλήσης φωτός καί δυνάμεων, τῇ γυναικα, ὅταν αὐτή ἔχει φωτεινή καί ὥριμη ψυχή, ὅταν ἐνεργοποιεῖται ἀπό ἀνάλογης ποιότητος ψυχῆς τῆς ἀνδρικῆς φύσεως, κατὰ τή διατύπωση τοῦ ποιητῆ Βηλάρά: «Σ' ἐμένα ὁ Ἔρως εἶναι τό αἷμα καί ἡ ψυχή γιατί εἶναι τῆς καρδιάς μου τό τέλος καί ἡ ἀρχή...».

Όταν κατανοηθοῦν ὅλα αὐτά, δύο μάλιστα τοῦ ἀνθρώπινου γένους θά ἐκλείψουν, ἡ ἀσκητία ἀφ' ἐνός καί ἡ ἀκολαισία ἀφ' ἑτέρου, διότι ὁ φυσικοπνευματικός Ἔρως εἶναι ἡ ζωή τοῦ κόσμου. Όταν κατανοήσουμε ὅτι ὁ προορισμός τοῦ Ἑρώτα εἶναι θεῖος, πρέπει νά ἐκφράζεται κατὰ τρόπο θεῖο καί αἰώνιο δι' ἀνθρώπινου μέν σώματος ἀλλά πνευματικοῦ σκοποῦ, ὡς θεοῦ σκεύους ὅπου μέσα του κατοικεῖ ὁ Θεός.

Όταν δύο ψυχές ἀντιθέτου φύλλου ἀγαπῶνται κατ' αὐτόν τόν τρόπον, μέ τήν αἴγλη τοῦ φυσικοπνευματικοῦ ἔρωτα, συντελεῖται ὑποσυνείδητα κάποια ὑποσυνείδητη βιονομική λειτουργία, μέ ἀνάλογα ἀποτελέσματα, θείων ψυχοπνευματικῶν πτήσεων καί ἐκστά-

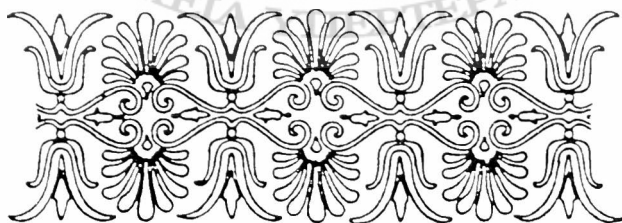
σεων ἀμοιβαίας ὠφελείας, φωτισμοῦ καὶ μεταμορφώσεως.

Ἡ σάρκα δὲν εἶναι ἐξοβελιστέα, ἀλλὰ εἶναι ἡ ἐκδήλωση καὶ ἡ ἐκφάνση τοῦ πνεύματος, κατὰ τὴν ἑνσαρκή ζωή. Ἐκεῖ ἐπιτελεῖται τὸ Θεῖον Ἔργον, εἰς τὸ Θεῖον σῶμα, ποῦ εἶναι θεῖον ἐνδιαίτημα καὶ ναὸς Ἁγίου Πνεύματος. ΣΕΒΑΣΘΕΙΤΕ ΤΟ...

Ἀλλοίμονο, Μαρδόνιε, ἐνάντια σὲ τέτοιους ἄντρες ἔφερες ἐμᾶς γιὰ νὰ πολεμήσουμε, οἱ ὁποῖοι δὲν ἀγωνίζονται γιὰ κάποιο ὀλικό κέρδος, ἀλλὰ γιὰ τὴν ἀρετή.

ΠΡΟΛΟΓΟΥ (Ἱστορία, Θ, 26-27)

(Λόγοι Πέρση ἀξιωματοῦχου, πρὸς τὸν ἀρχιστράτηγο τῶν Περσικῶν δυνάμεων, μετὰ τὴ μάχη τῶν Θερμοπυλῶν, ὅταν πληροφωρήθηκαν ὅτι οἱ Ἕλληνες εἶχαν συγκεντρωθεῖ στὴν Ὀλυμπία γιὰ τοὺς ἀθλητικοὺς ἀγῶνες, μὲ μόνον βραβεῖο στοὺς νικητὲς ἓνα στεφάνι ἐλιάς).



ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΜΥΘΟΥΣ ΤΟΥ ΑΙΣΩΠΟΥ

ΣΟΦΑ ΔΙΔΑΓΜΑΤΑ

Ξυλοκόπος καὶ Ἑρμῆς



Ἕνας ἔκοβε ξύλα κοντά στό ποτάμι. ὁπότε τοῦλεσε τό τσεκούρι στό νερό. Μή ξέροντας τί νά κάνει ἔκατσε στήν ὄχθη καί ὀδύρετο. Ὁ Ἑρμῆς, μαθαίνοντας τήν αἰτία, τόν λυπήθηκε καί βούτηξε στό ποτάμι, ἀνέβασε ἕνα χρυσό τσεκούρι καί ρώτησε ἂν ἦταν αὐτό πού τοῦλεσε. «Ὁχι» ἀπάντησε αὐτός. Ὁ Θεός κατέβηκε καί πάλι στό βυθό καί τοῦφερε ἐπάνω ἕνα ἀσημένιο. Ἐκεῖνος, βλέποντάς το, ἀποκρίθηκε πῶς οὔτε κι' αὐτό ἦταν δικό του. Κατέβηκε τότε γιά τρίτη φορά καί τοῦφερε ἐπάνω ἐκεῖνο πού τοῦ εἶχε πέσει. «Νά, αὐτό εἶναι πού ἔχασα», εἶπε ὁ ἄνθρωπος κι' ὁ Ἑρμῆς εὐχαριστημένος γιά τήν τιμιότητά του, τοῦ ἔδωσε καί τά τρία. Ὁ ξυλοκόπος, ὅταν ξαναγύρισε στούς συντρόφους του, τοὺς διηγήθηκε

ὅσα συνέβησαν κι' ἕνας ἀπὸ αὐτοὺς σκέφθηκε νά κάνει τὰ ἴδια. Ἦρθε λοιπὸν κοντά στοῦ ποτάμι, ἄφησε νά τοῦ πέσει ἐπίτηδες ἡ ἀξίνα του στοῦ νερό κι' ὕστερα κάθισε κι' ἔκλαιγε. Φανερώθηκε τότε καί σ' αὐτόν ὁ Ἑρμῆς καί ὅταν ἔμαθε γιά ποιοῦ λόγου ὀδυρόταν, κατέβηκε στοῦ βυθό, ὅπως τὴν προηγούμενη φορά, ἔβγαλε μιὰ χρυσή ἀξίνα καί τὸν ρώτησε ἂν ἦταν αὐτὴ πού τοῦ πεσε. Κι' αὐτός ἔκραζε μέ χαρά: «Ναί, αὐτὴ εἶναι, ἀληθεῖα». Ὁ Θεός τότε γιά τὴν ἀναίδειά του, ὅχι μόνο κράτησε τὴ χρυσή, ἀλλὰ δὲν τοῦ δωσε πίσω οὔτε τὴ δική του.

Ὁ μῦθος δηλοῖ ὅτι ὁ Θεός ὅσο βοηθᾷ τοὺς τίμιους, ἄλλο τόσο ἐναντιώνεται μέ τοὺς ἄδικους.

Ὁ κυνηγὸς καί τὸ φίδι ἀστρίτης

Ἕνας κυνηγὸς πῆρε τὶς ξόβεργες καί βγῆκε νά κυνηγήσει. Βλέποντας ἐπάνω σ' ἕνα ψηλὸ δέντρο μιὰ τσίχλα θέλησε νά τὴν πιᾷ καί δένοντας στοῦ μακρὸς τὶς βέργες τοῦ κάρφωσε τὸ μάτι του σ' αὐτήν, ἔχοντας ὅλη τὴν προσοχή του στὸν ἄερα. Καθὼς κρατοῦσε ἔτσι ἀνασηκωμένο τὸ κεφάλι του, χωρὶς νά τὸ προσέξει πάτησε ἕναν ἀστρίτη πού κοιμόταν μπροστά στά πόδια του. Τὸ φίδι γύρισε τότε καί τὸν δάγκωσε...

Ἔτσι καί ὅσοι μελετοῦν τὸ κακὸ τοῦ διπλανοῦ τοὺς πέφτουν πρῶτοι οἱ ἴδιοι στὴ συμφορὰ.

Ὁ γεωργὸς καί τὰ παιδιὰ του

Ἕνας γεωργὸς πού ἐπρόκειτο νά πεθάνει, θέλοντας νά ἀποκτήσουν τὰ παιδιὰ του πεῖρα τῆς γεωργίας, τὰ προσκάλεσε κοντά του καί τοὺς λέει: «Παιδιὰ μου, ἐγὼ τώρα φεύγω ἀπὸ τὴ ζωὴ μόνο σεῖς νά ἀναζητήσετε ὅ,τι εἶναι κρυμμένο στοῦ ἀμπέλι μου καί θὰ τὸ βρῆτε σίγουρα». Τὰ παιδιὰ, πιστεύοντας ὅτι κάπου θὰ εἶχε παραχωμένο θησαυρό, ἔσκαψαν μετὰ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα τους, ὅλη τὴν ἔκταση τοῦ ἀμπελιοῦ. Θησαυρὸ βέβαια δὲν βρῆκαν, ἀλλὰ τὸ ἀμπέλι πού σκάφτηκε καλά, ἀπέδωσε ἄφθονο καρπὸ.

Ὁ μῦθος δηλοῖ πὼς ἡ ἐργασία εἶναι θησαυρὸς γιά τοὺς ἀνθρώπους.

Ἡρακλῆς καί Ἀθηνᾶ

Ὁ Ἡρακλῆς ὁδοιποροῦσε σ' ἕνα στενὸ δρόμο καί βλέποντας στοῦ ἑδαφοῦ κάτι πού ἔμοιαζε μέ μῆλο, δοκίμασε νά τὸ σπάσει.

Βλέποντας όμως ότι αυτό διπλασιάστηκε, τό πατούσε περισσότερο δυνατά και τό κτυπούσε μέ τό ρόπαλο. Αυτό φούσκωσε τόσο πού έφραζε τό δρόμο κι' ό 'Ηρακλῆς πέταξε τό ρόπαλο και στάθηκε γεμάτος άπορία. Τότε φανερώνεται ή 'Αθηνά και του λέει: «Σταμάτα, βρέ άδελφέ! Αυτό τό πράμα είναι ή φιλονικία και ή έριδα. "Αν τό άφήσεις, χωρίς νά τό πειράξεις, μένει όσο ήταν στήν άρχή. "Αν τό καταπολεμήσεις φουσκώνει κατ' αυτό τόν τρόπο».

Είναι φανερό σέ όλους ότι οι καυγάδες και οι φιλονικίες, είναι αίτια μεγάλης βλάβης.

Πόλεμος και αυθαιρεσία

Οί θεοί όλοι παντρεύτηκαν όποια τουπέσε του καθενός στόν κλῆρο. Ό τελευταίος κλῆρος άπόμεινε για τόν Πόλεμο και είχε περισσέψει μόνη ή Αυθαιρεσία κι αυτήν τήν έρωτεύτηκε πολύ και τήν πήρε. Και όπου κι άν πάει αυτή, τρέχει από πίσω της ό Πόλεμος.

"Όπου κι άν παρουσιαστεί ή αυθαιρεσία ή σέ πολιτεία ή σέ έθνη, τήν ακολουθούν πόλεμοι και ταραχές.

Ό αγοραστής του γαϊδάρου

"Ενας, σκοπεύοντας ν' αγοράσει ένα γαϊδάρo, τόν πήρε νά τόν δοκιμάσει κι άφού τόν έμπασε στό παχνί, τόν άφησε δίπλα στούς άλλους πού είχε. Ό γαϊδάρος, προσπερνώντας τούς άλλους, πήγε κοντά στόν πιό τεμπέλη και τόν πιό λαίμαργο.

Έπειδή δέν πρόσφερε τίποτα, ό άνθρωπος τόν έδεσε και τόν έδωσε πίσω στό άφεντικό του. Στήν έρώτηση άν ή δοκιμή πού έκανε ήταν ικανοποιητική, ό άνθρωπος άπάντησε: «Δέν μου χρειάζεται άλλη. Κατάλαβα ότι μοιάζει μέ κείνον πού διάλεξε για φίλο του ανάμεσα στούς άλλους γαϊδάρους μου».

Ό μύθος δηλοῖ ότι ό καθένας κρίνεται από τήν ευχαρίστηση πού βρίσκει στίς συναναστροφές του.

Ό ναυαγός

"Ενας πλούσιος 'Αθηναῖος ταξίδευε μέ πλοῖο μαζί μέ άλλους. Όμως έπιασε δυνατή κακοκαιρία και τό καράβι ανατράπηκε: όλοι οι άλλοι κολυμπούσαν, ό 'Αθηναῖος ωστόσο όλο επικαλοῦνταν τήν

ἸΑθηνᾶ καὶ τῆς ἔταξε ἄπειρα ταξίματα ἄν σωνόταν. Ἐνας ἀπὸ τοὺς συναυαγούς τοῦ πού κολυμποῦσε κοντά του, λέει: «Μέ τήν βοήθεια τῆς ἸΑθηνᾶς κούνα καὶ τό χεράκι σου». (*Σὺν ἸΑθηνᾷ καὶ σὺ χεῖρα κινεῖ*).

Πρέπει λοιπόν καὶ ἐμεῖς, μαζί μέ τήν παράκληση πρὸς τοὺς θεοὺς, νά φροντίζουμε νά κάνουμε καὶ κάτι γιά τὸν ἑαυτό μας.

Πιὸ εὐχάριστο εἶναι νά ὑποστηρίζομαστε ἀπὸ τοὺς θεοὺς, ἐνῶ θά προσπαθοῦμε καὶ οἱ ἴδιοι, παρά νά περιμένουμε ἀπὸ ἐκείνους τὴ σωτηρία, ἐγκαταλείποντας τὸν ἑαυτό μας.

Ὅσοι πέφτουν σὲ δυστυχίες χρειάζονται κι αὐτοὶ νά κοπιᾶζουν πρῶτα γιά τὸν ἑαυτό τους καὶ τότε νά ζητοῦν τὴ βοήθεια τῶν Θεῶν.

Ἄνθρωπος καὶ ἄλεπού

Ἐνας εἶχε ἔχθρα ἐναντίον μιᾶς ἄλεπούς ἐπειδὴ τὸν ζημίωνε. Ὅταν λοιπόν τὴν ἔπιασε κάποτε καὶ θέλοντας νά τὴν τιμωρήσει σκληρά, ἔδωσε στὴν οὐρά τῆς στουπιά μουσκεμένα στό λάδι καὶ τὰ ἄναψε. Μά κάποιος Θεὸς τὴν ὠδήγησε στὰ χωράφια ἐκείνου πού τὴν ἐξαπόλυσε ἔτσι. Ἦταν ἐποχὴ θερισμοῦ κι ἐκεῖνος ἔτρεχε κλαίοντας πίσω ἀπὸ τὴν ἄλεπού καὶ δὲν θέρισε φυσικὰ τίποτε.

Ὁ μῦθος σημαίνει πὺς πρέπει νά εἴμαστε πρᾶοι καὶ νά μὴν ὀργιζόμαστε ὑπερβολικά. Ἀπὸ τὴν ὀργή πολλές φορές γίνεται μεγάλη βλάβη στοὺς ὀργίλους.

Ὁ Ζεὺς κριτής

Ὁ Ζεὺς πρόσταξε τὸν Ἑρμῆ νά γράφει τίς ἁμαρτίες τῶν ἀνθρώπων σὲ ὄστρακα καὶ νά τὰ τοποθετεῖ σ' ἓνα κιβώτιο κοντά του γιά νά καθορίσει τὴν τιμωρία τοῦ καθενός. Τὰ ὄστρακα ἀνακατεῦτηκαν κι ἦρθαν στὰ χεῖρια τοῦ Διός, ἄλλα ἀργά κι ἄλλα γρήγορα, γιά νά προβεῖ αὐτός στὴ δίκαιη κρίση του.

Τό νόημα εἶναι πὺς δὲν πρέπει νά παραξενευόμαστε πού οἱ ἄδικοι καὶ οἱ κακοὶ δὲν πληρώνουν πάντοτε ἐγκαίρως τίς ἀδικίες τους.

Ἄλογο καὶ ἵπποκόμος

Ἐνας ἵπποκόμος, ἐνῶ ἔκλεβε καὶ πουλοῦσε τό κριθάρι τοῦ ἀλόγου, τό χτένιζε ὅλη μέρα. Τότε τοῦ λέει τό ἄλογο: «Ἄν θέλεις νά εἶμαι ὁμορφο μὴν πουλᾷς τό κριθάρι πού μέ τρέφει».

Οἱ πλεονέκτες ξεγελοῦν τοὺς φτωχοὺς, μέ δόλωμα τὰ λόγια τοὺς καὶ τὰ καλοπιάσματα τοὺς καὶ τοὺς στεροῦν ἀπ' τὰ ἄλλα τὰ ἀπαραίτητα.

Ὁ ὁδοιπόρος καὶ ἡ ἀλήθεια

Ένας πού ὁδοιποροῦσε μόνος στήν ἔρημο, βρῆκε μιὰ γυναίκα νά στέκεται μόνη καί κατηφής καί τῆς λέει: «Ποιά εἶσαι τοῦ λόγου σου». «Ἡ ἀλήθεια», τοῦ ἀποκρίνεται ἐκείνη. «Καί γιά ποιό λόγο ἐγκατέλειψες τήν πόλη καί κατοικεῖς στίς ἐρημιές;» Κι αὐτή λέει τότε: «Γιατί τόν παλιό καιρό λίγοι μεταχειρίζονταν τό ψέμα. Τώρα τό ἔχουν ὅλοι στό στόμα σέ ὅ,τι ἀκούγεται καί λέγεται».

Ὁ βοσκός πού ἀστειευόταν

Ένας βοσκός πού ἐβγαζε τό κοπάδι του πió ἔξω ἀπό κάποιο χωριό, ἐπαιξε τό παρακάτω παιχνίδι: φώναζε τοὺς χωριάτες σέ βοήθεια λέγοντας πώς οἱ λύκοι ἐπесαν στά πρόβατα. Δυό φορές καί τρεῖς τήν ἔπαθαν οἱ χωριάτες, ἔτρεξαν καί γύρισαν πίσω γελασμένοι. Ἀλλά συνέβη μιὰ φορά νά πέσουν ἀληθινά λύκοι. Τήν ὥρα πού ἀποδεκάτιζαν τό κοπάδι ὁ βοσκός φώναζε σέ βοήθεια τοὺς χωριάτες, ἀλλά ἐκεῖνοι, νομίζοντας πώς κάνει τὰ ἀστεῖα του, δέν νοιάστηκαν καθόλου. Κι ἔτσι τήν ἔπαθε κι ἔχασε τὰ πρόβατά του.

Ὁ μῦθος σημαίνει ὅτι οἱ ψευδολόγοι ἔχουν ὡς μόνο κέρδος τό νά μή γίνονται πιστευτοί καί ὅταν λένε τήν ἀλήθεια.

Οἱ ὁδοιπόροι καὶ ἡ ἀρκούδα

Δυό φίλοι βάδιζαν τόν ἴδιο δρόμο, ὅποτε παρουσιάζεται ξαφνικά μιὰ ἀρκούδα. Ὁ ἓνας πρόφτασε καί σκαρφάλωσε σ' ἓνα δέντρο, ὅπου καί κάθησε ἐκεῖ καί κρυβόταν, ἐνῶ ὁ ἄλλος, μπροστά στόν κίνδυνο νά τόν ἀρπάξει τό θηρίο, ἐπесε στό ἔδαφος καί προσποιόνταν τόν νεκρό. Ὅταν ἡ ἀρκούδα πλησίασε τό ρύγχος τῆς καί τόν μυριζόταν, αὐτός κράτησε τήν ἀναπνοή του, γιατί λένε πώς τό ζῶο αὐτό δέν ἀγγίζει νεκρό. Ὅταν ἐφυγε ἡ ἀρκούδα, αὐτός πού ἦταν στό δέντρο κατέβηκε καί ρωτοῦσε τό φίλο του, τί τοῦ εἶπε τό θηρίο στό ῥῆτί. Κι' αὐτός ἀποκρίνεται: «Μοῦ εἶπε νά μή ταξιθεύσω στό μέλλον μέ φίλους πού μέ παρατάνε καί φεύγουν τήν ὥρα τοῦ κινδύνου».

Ο μῦθος δηλοῖ πὼς τοὺς πραγματικοὺς φίλους τοὺς ἐλέγχουν οἱ συμφορές.

Ὁ κάβουρας καὶ ἡ μάνα του

Ἡ μάνα του ἔλεγε στὸν κάβουρα νὰ μὴ περπατᾷ λοξά, οὔτε νὰ τρίβει τὰ πλευρά του σὲ ὑγρὲς πέτρες. Καὶ τότε αὐτὸς τῆς λέει: «Μάνα, σὺ πού μέ ὀρμηγεύεις, περπάτα ἴσια καὶ βλέποντάς σε θὰ σέ μιμηθῶ».

Ὅποιος δηλαδή θέλει νὰ κάνει παρατηρήσεις στοὺς ἄλλους, πρέπει νὰ ζεῖ καὶ νὰ βαδίζει πρῶτος αὐτὸς σωστά καὶ ἔπειτα νὰ κάνει τὸ δάσκαλο.

Τὰ δύο σκυλιά

Ένας εἶχε δύο σκυλιά καὶ τὸ ἓνα μὲν τὸ ἔμαθε νὰ κυνηγᾷ, ἐνῶ τὸ ἄλλο τὸ κράτησε στὸ σπίτι. Λοιπὸν, ἂν ποτὲ τὸ κυνηγιάρικο, βγαίνοντας στὸ κυνήγι ἔπιανε κάτι, ἔδινε μερίδα καὶ στὸ ἄλλο. Τὸ κυνηγητικό ὅμως ἀγανακτοῦσε καὶ ἔβριζε τὸ ἄλλο ὅτι μόνο αὐτὸ βγαίνει καὶ κουράζεται καθημερινά, ἐνῶ τὸ σπιτικό σκυλί, χωρὶς νὰ κάνει τίποτε, σφετεριζόταν τοὺς δικούς του κόπους, καὶ τότε πῆρε τὴν ἀκόλουθη ἀπάντηση: Μὴ μέ βρίζεις ἐμένα, ἀλλὰ τὸ ἀφεντικό μας πού δὲν μ' ἔμαθε νὰ κοπιᾶζω, ἀλλὰ νὰ τρώω τὸν ξένο κόπο».

Γι' αὐτὸ καὶ τὰ τεμπέλικα παιδιὰ δὲν πρέπει νὰ τὰ μεμφόμαστε, ὅταν οἱ γονεῖς τοὺς τ' ἀνατρέφουν μ' αὐτὸ τὸν τρόπο.

Ἡ σκύλα πού κουβαλοῦσε τὸ κρέας

Μία σκύλα κρατώντας στά δόντια της ἓνα κομμάτι κρέας, περνοῦσε ἓνα ποτάμι. Βλέποντας τὴ σκιά της μέσα στὸ νερό, νόμισε πὼς εἶναι ἄλλη σκύλα, πού κρατοῦσε μεγαλύτερο κρέας καὶ ἀφήνοντας τὸ δικό της, ὥρμησε ν' ἄρπάξει τὸ κρέας τῆς ἄλλης. Τότε καὶ τὰ δύο τᾶχασε, γιατί τὸ ἓνα δὲν τὸ ἔφτασε ὡς ἀνύπαρκτο καὶ τὸ ἄλλο γιατί τὸ πῆρε τὸ ποτάμι.

Ταιριάζει ὁ μῦθος σὲ ἄνθρωπο πλεονέκτη.

(Βιβλιοθήκη τῶν Ἑλλήνων, Αἰσώπου μῦθοι, τόμοι 108, 109).

«ΙΗΣΟΥΝ Η ΒΑΡΑΒΒΑΝ»

ΧΡΙΣΤΟΦ. ΚΑΜΑΡΩΤΑΚΗ

Κατά τό Ευαγγέλιον, τήν ἑορτήν τοῦ Πάσχα, ὁ ἡγεμών τῆς Ἰουδαίας Πόντιος Πιλάτος, εἶχε τήν συνήθεια νά ἀπολύει εἰς τόν λαόν ἕναν δέσμιον. Ἐνῶ λοιπόν τά πλήθη τῶν Ἰουδαίων ἦσαν συνηγμένα ἔμπροσθεν τοῦ Πραιτωρίου, ὁ Ρωμαῖος Διοικητής ἐρώτησε τόν λαόν: «Ποῖον θέλετε νά σᾶς ἀπολύσω; Τόν Βαραββάν ἢ τόν Ἰησοῦν τόν λεγόμενον Χριστόν;» Καί ὁ ὄχλος ἀπήντησε διά βοῆς: Τόν Βαραββάν!...

Τό ἱστορικό αὐτό γεγονός ἐκτός ἀπό τήν πραγματική του σημασία λόγῳ τοῦ ἠθικοῦ καί πνευματικοῦ περιεχομένου πού ἔχει, θά μείνει αἰώνιο σύμβολο διά τήν ἀνθρωπότητα ὑπενθυμίζον εἰς αὐτήν τό μέγα κακό πού διέπραξε εἰς ἕναν Θεό, προτιμήσας ἀντί αὐτοῦ ἕναν ληστή.

Ἐδόθη διά χίλιοστή φορά ἡ εὐκαιρία εἰς τοὺς ἀνθρώπους νά διαλέξουν τό φῶς ἢ τό σκότος.

Ἀλλοίμονο ὅμως ἡ ἀμάθεια δέν τοὺς ἄφησε νά ἴδουν ποῖος πρέπει νά ἐλευθερωθῇ. Καί τό κακό ἔγινε· ὁ ληστής ἐλευθερώθη καί ὁ δίκαιος ἐθυσιάσθη.

Δέν εἶναι ἡ πρώτη φορά πού ἡ ἀνθρωπότης ἐγκληματεῖ καί βάφει τά χέρια τῆς εἰς τό αἷμα ἑνός ἀθώου.

Ἡ ἱστορία αὕτη ἐπαναλαμβάνεται καί τό μητρώον τῆς ἀνθρωπότητος εἶναι βεβαρημένο ἀπό τέτοιες ἀπεχθεῖς πράξεις.

Σήμερα λημαίνει τόν κόσμον ὁ Βαραββᾶς τόν ὁποῖον ἡμεῖς οἱ ἴδιοι ἐλευθερώσαμε.

Ὁ Βαραββᾶς εἶναι ἡ ὑλική μας ὑπόστασις ἡ ὁποία περικλείει ἐντός αὐτῆς τά σπέρματα τῆς ἀτελείας, τά πάθη καί τά ἐλαττώματα. Ὁ Ἰησοῦς εἶναι ἡ θεία ἐν ἡμῖν ὑπόστασις ἡ ὁποία περιορίζεται καί θυσιάζεται πρὸς χάριν τῆς ὑλικῆς ὑποστάσεως.

Ὁ Ἰησοῦς καί ὁ Βαραββᾶς ἀποτελοῦν δύο ὁρόσημα ἐκ διαμέτρου ἀντίθετα καί καλούμεθα ἐντός ἡμῶν μυστικά καί ἀθόρυβα νά ἐκλέξουμε τό φῶς ἢ τό σκότος. Τό ἐρώτημα αὐτό μᾶς τίθεται ἀνά πᾶσα στιγμή. Καί ἡμεῖς διά τῆς ἐλευθέρας βουλῆσεώς μας σταν- ρώνουμε τήν θεϊαν ὑπόστασιν τοῦ Ἰησοῦ καί δίνουμε ἐλευθερίαν εἰς τόν ληστήν Βαραββάν.

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ

ΠΡΟΣ ΤΟΥΣ ΝΕΟΥΣ ΜΕΛΛΟΝΤΑΣ ΓΟΝΕΙΣ

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΖΩΗΣ

ΙΩΑΝΝΑΣ ΜΑΡΗ*

Ἡ σύγχρονη ἐπιστήμη ἔφερε ἓνα νέο φῶς στήν προγεννητική ὑπαρξη τοῦ ἀνθρώπου. Ἡ ἀρμονική, φυσική διάπλαση, ἡ ψυχική ἰσορροπία καί ἡ πνευματική ὀρθή ἀνάπτυξη τοῦ ἀνθρώπου – διδάσκει – ἐξαρτᾶται, σέ μεγάλο βαθμό, ἀπό τήν υἰεία καί ἀρμονία τῆς ζωῆς τῶν μελλόντων γονέων καί ἰδιαίτερα τῆς μέλλουσας μητέρας, στή διάρκεια τῶν ἐννέα μηνῶν. Ἡ πρώτη ἠθική, ψυχική καί πνευματική ἀγωγή τοῦ ἀνθρώπου παρέχεται προγεννητικά, μέσα ἀπό τὰ πανίσχυρα πρῶτα ἐντυπώματα τῶν βιωμάτων τῆς μέλλουσας μητέρας, τοῦ μέλλοντα πατέρα, στήν ἀπαλή κυτταρική μνήμη τοῦ μελλογεννητοῦ.

Ἴατροί, βιολόγοι, ψυχίατροι, νευρολόγοι, ψυχολόγοι. Ἕλληνες καί ξένοι τόνισαν τήν ἀμέση σχέση μεταξύ τῆς ψυχικῆς κατάστασης τῆς ἐγκύου γυναίκας καί γενικά τοῦ νέου ζευγαριοῦ καί τοῦ κυοφορούμενου βρέφους καί πῶς ἡ σχέση αὕτη ἀφήνει ἀνεξίτηλα ἀποτυπώματα στόν νέο ἄνθρωπο σ' ὅλη του τή ζωή.

Κι ἀκόμα πῶς πρίν: οἱ ἐρευνες ἀποκάλυψαν ὅτι ἡ υἰεία καί ψυχική ἀρμονία τοῦ παιδιοῦ, προσδιορίζεται ἀπό τήν ψυχική κατάσταση τοῦ ζευγαριοῦ τήν ὥρα τῆς ἐνώσῃς του... γιατί τό ἐνωμένο ἐνεργειακό ρευστό τους, ἐμποτίζει τό σπερματοζῶριο καί τό ὠάριο, στήν πρώτη ἐνώσῃ τους, τό πρῶτο ζυγωτό κύτταρο, θεμέλιο τῆς νέας ζωῆς!

Συνέδρια ὁργανώθηκαν στήν Εὐρώπη καί στήν Ἀμερική πάνω στήν ΠΡΟΓΕΝΝΗΤΙΚΗ Αἴγλη, τήν ἐκπαίδευση καί τήν προετοιμασία τῆς μέλλουσας μητέρας, τοῦ νέου ζευγαριοῦ, γενικά, γιά τή βελτίωση τῆς φυσικῆς καί ψυχικῆς ἀνάπτυξης τοῦ παιδιοῦ.

Ἡ Ἑλληνική Ἑταιρία Προγεννητικῆς Ἀγωγῆς ἰδρύθηκε στήν Ἑλλάδα (1989), ὡς ἐπιστημονικός σύλλογος μὴ κερδοσκοπικός

* Ἡ κ. Ἰωάννα Μαρή εἶναι πρόεδρος τῆς Ἑλληνικῆς Ἑταιρίας Προγεννητικῆς Ἀγωγῆς, Σύμβουλος Ἐπικρατείας.

χαρακτήρα, με σκοπό να προσφέρει στους νέους και τις νέες, αυτές τις σπουδαίες για τη ζωή τους γνώσεις.

Ζώντας με αισιοδοξία (οι δυσκολίες... θα περάσουν... και η χαρά θα έρθει και πάλλ!), βλέποντας πάντα τη θετική πλευρά της ζωής... οι μέλλοντες γονείς εμποτίζουν την κυτταρική δομή του εμβρύου, μ' ένα τόσο έντονο αρμονικό ενεργειακό κύμα, ώστε βελτιώνουν τον γενετικό του κώδικα, μεταλλάσσουν προς το τελειότερο το DNA των χρωμοσωμάτων του. Μια τέτοια στάση του ζευγαριού φορτίζει το πρώτο σπερματοζωάριο και ωάριο με την πιο αρμονική δύναμη ζωής!

Η αληθινή μητρότητα αρχίζει από τη σύλληψη! η πατρότητα επίσης!

Αν η σύλληψη και κυοφορία του ανθρώπου βιωθούν με την τρυφερότητα, πνευματικότητα, τό σεβασμό που της πρέπει, η νέα γενιά μας, θα μās εκπλήξει με τη σοφία και την ευγένειά της, με τις χάρες και τα ταλέντα της... Και ο άνδρας και η γυναίκα, αυτοί πρώτοι, θα αισθάνονται ευτυχισμένοι, υπερήφανοι, καταξιωμένοι!... καλύτεροι!

Ας αποδώσουμε στη μητρότητα το αληθινό της μεγαλείο: Τήν διάπλαση του παιδιού από τις ρίζες του, αρμονικό στο σώμα και στο πνεύμα.

Οι νέοι και οι νέες μας ας προχωρήσουν στο γάμο και στην οικογένεια, στο γονικό τους ρόλο, έχοντας επίγνωση του μεγαλείου, της πνευματικότητας αυτού του ρόλου τους.

Και όλοι όσοι είναι επιφορτισμένοι με την εκπαίδευση των νέων, ας σκεφτούν ότι η εκπαίδευση, η αγωγή του παιδιού αρχίζει από τη σύλληψη και ότι ο εύκολος και αποδοτικός δρόμος της εκπαίδευσης είναι το χτίσιμο, η διάπλαση του ανθρώπου εξ αρχής με υλικά υγιή, ανεπίληπτα, χωρίς τραύματα, με την αισιοδοξία και χαρά της ζωής, αποτυπωμένες στα πρώτα του κύτταρα.

Δεν υπάρχει τίποτα πιο μεγάλο, όσο η διάπλαση της νέας ζωής.

Δεν υπάρχει πιο σημαντικό έργο από το να ετοιμάσετε έναν αληθινό άνθρωπο. Άνθρωπο με υγεία και όμορφιά στο σώμα, ευγένεια στην ψυχή, εξυπνάδα και ταλέντα στο πνεύμα.

Τέτοιος ωραίος άνθρωπος θα γίνει το παιδί σας... χάρη σε σās, αρκεί να ζήσετε μαζί την ένωσή σας, και έπειτα την εγκυμοσύνη αυτή, με χαρά, αισιοδοξία, με θετικά προσανατολισμένη σκέψη, με αγάπη στην καρδιά, έχοντας επίγνωση του μεγαλειώδους ρόλου σας.

Ζήστε την ένωσή σας, θαυμάζοντας ο καθένας στον άλλον την

πιό όμορφη πλευρά του, τά προτερήματα, τίς χάρες του, τό μεγαλείο τής ψυχής του.

“Άς θαυμάζει ό άνδρας στό πρόσωπο τής άγαπημένης του, τήν ύπέροχη γυναίκα, τή θηλυκότητα, τήν όμορφιά, τήν άγνότητα, άληθινή έκδήλωση τής θείας μητέρας... Κι άς θαυμάζει ή γυναίκα στό πρόσωπο του άγαπημένου της τή σοφία, τό μεγαλείο, τή δύναμη, τόν ύπέροχο άνδρα, στήν πιό άνώτερη, θεία έκδήλωσή του... Ό έρωτας, ήταν θεός γιά τούς Έλληνες!

Κι ευχήθεíte μαζί, έκείνη τήν ώρα τής ένωσης σας, ένας άληθινός άνθρωπος νά πλουτίσει τήν άγάπη σας...

Η σκέψη και τά συναισθήματα του ζεύγους τήν ώρα τής ένωσης τους άποτελούν τόν πρώτο θεμέλιο λίθο του παιδιού που θά δημιουργήσουν... Ένωθεíte με άγάπη, τρυφερότητα, θαυμασμό, σεβασμό, δέος ό ένας γιά τόν άλλον... μήν επιτρέψετε ούτε σέ μιάν άρνητική σκέψη ή συναισθήμα νά άμειρώσει τήν ύπαρξή σας...

Αποφασίστε νά φέρετε στόν κόσμο τό παιδί σας μόνον όταν είστε έτοιμοι γι’ αυτό, όταν τό επιθυμείτε μ’ όλη σας τήν ύπαρξη, όταν έχετε γίνει ήδη πατέρας και μητέρα στο νου και στήν καρδιά! Αυτή ή σκέψη και ή επιθυμία, είναι ή μόνη άρμονική άρχή τής ζωής! Αποφασίστε νά γίνετε γονείς, όταν πρώτα, με τήν άρμονία τής επικοινωνίας σας, τήν ανιδιοτέλεια τής άγάπης σας, έχετε γίνει πρώτα άληθινοί, άνδρας και γυναίκα!

– Μόλις έμαθες, καλή μου, ότι περιμένεις παιδί;

– Άς γεμίσετε κι οί δυό χαρά, ένθουσιασμό, ευγνωμοσύνη, ύπερφηανεία!

ΕΙΝΑΙ ΜΕΓΑΛΗ Η ΤΙΜΗ ΠΟΥ ΣΑΣ ΓΙΝΕΤΑΙ, ΝΑ ΦΕΡΕΤΕ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΜΙΑ ΝΕΑ ΖΩΗ!

Είστε ήδη ΓΟΝΕΙΣ!

– Ζήστε τήν άναμονή τής γέννησης του παιδιού σας, σά μιá γιορτή, με έκείνο, κύριο καλεσμένο σας!

“Αν έσύ μητερούλα, (είσαι μητερούλα ήδη από τή σύλληψη!). αν έσύ, με τή βοήθεια του συντρόφου σου, ζήσεις τήν έγκυμοσύνη σου ευτυχισμένη, γεμάτη χαρά και άγάπη, τό αίμα σου θά είναι πλούσιο σέ συστατικά και καθαρό, χωρίς τοξίνες, διότι οί ένδοκρινείς άδένες σου, έκκρίνουν στό αίμα τίς άγαθοποιές όρμόνες ένδομορφίνες και μ’ αυτό τό πλούσιο και καθαρό αίμα θά πλάσεις άρμονικά όλα τά όργανα του σώματος του παιδιού σου! Όλο τό σώμα θά είναι υγιές, καλοσχηματισμένο και όμορφο. Ό έγκεφαλός του θά διαμορφωθεί σωστά και θά είναι έξυπνο! Τό παρասυ-

μπαθητικό και συμπαθητικό του σύστημα, το νευρικό του σύστημα θα διαπλάσθουν αρμονικά και θα είναι δυναμικό, σταθερό, υπομονετικό, ψυχικά εύπροσάρμοστο, ευγενικό.

Κάθε μέρα, αγαπημένη μου, μίλησε στο μωρό σου:

– Πές του πώς το περιμένεις να γεννηθεί με χαρά, για να εκφράσει τη μοναδικότητά του, τα προτερήματά του, τις άπειρες χάρες του και τα ταλέντα του... για να εκτελέσει σάν ενήλικος ένα θαυμαστό, δημιουργικό, μεγαλειώδες έργο προσφοράς...

– Πές του πώς το αγαπάς ό,τι και να είναι, αγοράκι ή κοριτσάκι. Υποφέρει αν δεν δεχθεί το φύλο του. "Αν είναι αγόρι, κι' εσύ θέλεις κορίτσι, το καταλαβαίνει... και όρμονικές διαταραχές του δημιουργούνται..." "Αν είναι κορίτσι, κι' εσύ θέλεις αγόρι, το ίδιο..."

ΔΕΞΟΥ ΤΟ ΟΤΙ ΚΑΙ ΝΑ 'ΝΑΙ...

Είναι ένα πλάσμα του Θεού, τίμησέ το!

– Έπικοινωνήσε μαζί του, μίλησέ του, σέ ακούει... σέ καταλαβαίνει... θά τό νοιώσεις! "Αν τού μιλάς, θά επιθυμήσει να γεννηθεί, να έπικοινωνήσεί με τόν κόσμο, να χαρεί τή ζωή.

– Βάλε του μουσική: Μότσαρτ, Βιβάλντι, Χάιντν, Χαίντελ, προκλασική τά μεγάλα έργα: λειτουργίες, ορατόρια, τίς είσαγωγές του Ροσσίνι ή τή χαρούμενη, αισιόδοξη και λεβέντικη δημοτική μας μουσική ή βυζαντινή μουσική. Ν' ακούς μία-δυό ώρες τήν ήμέρα! Κι' εσύ θά ήρεμήσεις μαζί του... "Η μουσική, κάθε ήχος, πλάθει τά όργανα του σώματός του και τίς αρετές τής ψυχής του!"

– Τραγουδίσέ του και' εσύ και' ο πατέρας του. Θά θυμηθεί τή φωνή σας μετά τή γέννησή του! "Αν τού μιλάτε και' του τραγουδάτε θά σ'αγαπήσει πιά πολύ.

– Χαϊδεψέ το πάνω από την κοιλιά και' εσύ και' ο πατέρας, τό αισθάνεται, ήρεμεί και' σκιρτάει από χαρά!

– Κάθε μέρα ν' απομακρύνεις από μέσα σου κάθε άρνητική σκέψη, κάθε άρνητικό συναίσθημα, πού, όπως είναι φυσικό, σου δημιουργεί ή καθημερινότητα, λέγοντας με ύπομονή: Αυτό είναι προσωρινό, αυτό θά περάσει, όπως τά σύννεφα διαλύονται από τό φώς του ήλιου.

– Και' απομακρύνοντας από τή συνείδησή σου, όλα τά άρνητικά και' τά άσχημα γύρω σου, νά ενισχύεις μέσα σου τή χαρά, με τήν καθημερινή έπαφή σου με τήν όμορφη φύση, με τά σύμβολα γύρω σου τής ζωής, του σφρίγους, τής λάμψης, του φωτός, τής ζωτικότητας, τής δύναμης, τής σταθερότητας, τής σοφίας, τής αγάπης: "Όπως ο' ανατέλλων ήλιος, ή άνθιση τής άνοιξης, τά όμορφα λουλούδια, τά πράσινα δένδρα, οί γρανιτένιοι βράχοι και' τά βουνά, οί πάνσοφοι και' δημιουργικοί καρποί και' οί σπόροι!

– “Αν άκούς τόν παφλασμό του νερού της θάλασσας, του ποταμού, του καταρράκτη, της πηγής, άκόμη και της βρύσης σου, τό συναίσθημά σου θά καθαρισθεί... και ή άισιοδοξία θά ῥθει πάλι μέσα σου. Τό αίμα πού θά στέλνεις άγαπημένη μου, στό παιδί σου θά είναι καθαρό και γάργαρα.

– Ό άέρας, καθώς φυσάει, μπορεί νά άπομακρύνει όλες τίς άρνητικές σου σκέψεις, άν τό σκέπτεσαι, άν τό ζητάς...

– Κάθε ήχος, είδηση, είκόνα άσχημη, έγκληματική, άπ' την τηλεόραση, ραδιόφωνο, έφημερίδα, φέρνει δυσαρμονία σέ σένα και στό παιδί σου. “Αν θέλεις νά τό διαπλάσεις όμορφο, τέλειο στό σώμα και στό πνεύμα, άπομάκρυνε την άσχήμια, την άτέλεια, και βλέπε, θαύμαζε, άκου μόνο την ΤΕΛΕΙΟΤΗΤΑ, την ΕΥΓΕΝΕΙΑ, τό ΜΗ΄ΑΛΗΘ, την ΟΜΟΡΦΙΑ!

“Η «χρωματοθεραπεία» ή «φωτοθεραπεία», μάς διδάσκει ότι τά φωτεινά χρώματα και τό φώς μάς θεραπεύουν... ενώ τά μαύρα και τά γκριζά μάς μελαγχολούν και μάς άρρωσταίνουν. Τό κάθε χρώμα άπό τά 7 φωτεινά χρώματα της ίριδας (θά τά δεις, στριφογυρίζοντας ένα κρυσταλλάκι ή ένα πρίσμα κάτω άπ' τίς άκτίνες του ήλιου) έχει την ιδιότητα, μέ την ιδιαίτερη άκτινοβολία του, νά πλάθει άρμονικά ένα όργανο του σώματος του παιδιού σου, καθώς επίσης και μία ιδιότητα της ψυχής του! Τό κόκκινο του φέρνει ζωτικότητα, δυναμισμό, ενεργητικότητα (και σέ σένα!).

Τό πορτοκαλί, καθαρότητα του αίματος, άγνότητα της ψυχής. Τό κίτρινο, έξυπνάδα, και τό χρυσαφί του ήλιου, σοφία. Τό πράσινο, έλπίδα, άισιοδοξία. Τό γαλάζιο, γαλήνη, μουσικότητα, άρμονία. Τό μπλέ δικαιοσύνη, τιμιότητα, σταθερότητα. Τό ιώδες, τό μώβ, ύψηλή πνευματικότητα, θρησκευτικότητα, τό πνεύμα της θυσίας.

– Θαύμαζε παντού τά όμορφα φωτεινά χρώματα του πρίσματος, στά λουλουδία, στον ούρανό, στους κάμπους, στη θάλασσα, στό βουνό, στον ήλιο και στη γή... παντού είναι κρυμμένη ή σοφία του Θεού!

– Θαύμασε τίς φωτεινές άνταύγειες των χρωμάτων καθώς περνούν μέσα άπό ένα κρύσταλλο... Δές μέ τη φαντασία σου τό παιδί σου λουσμένο σ' ένα-ένα όλα τά χρώματα... και στό λευκό πού τά περιέχει όλα και σκέψου ότι έχει τίς ιδιότητές τους, ώστε οι χάρες τους, σάν άρετές νά εκδηλωθούν στό παιδί σου! Τό φώς πλάθει τό παιδί σου φωτεινό. Ό πυρήνας του κυττάρου μέσ άπό τό κρυστάλλινο ύδαρές στοιχείο του, άπορροφάει τό φώς και τό διανέμει σ' όλο τό κύτταρο...

– Τά χρωμοσώματα των κυττάρων του άπορροφούν όλα τά

χρώματα και πλάθουν αρμονικά όλα του τα όργανα.

– Φόρεσε λαμπερά φωτεινά χρώματα, προτίμησε μονόχρωμα! Ντύσε το σπίτι σου μ' αυτά, βάζοντας ένα τραπεζομάντηλο, ντιβανοκάλυμμα, μαξιλαράκια... Πέταξε τα μαύρα και τα γκριζα... Φέρε στο σπίτι σου το φως του ήλιου. Περπάτησε στην πρωινή λιακάδα... Θαύμασε το φως...

– Τρώγε τις ζωντανές ηλιόλουστες νωπές τροφές, τρώγε άφθονα φρούτα και λαχανικά, προτίμησε τα αναπαφλοίωτα δημητριακά, τούς ώμους ξηρούς καρπούς, προτίμησε το ψάρι απ' το κρέας (2-3 φορές την εβδομάδα). Είναι αναγκαίο για την διάπλαση του εγκεφάλου του παιδιού σου.

– Τρώγε προπαντός ήρεμη, χαρούμενη, με ευγνωμοσύνη για τη θαυμάσια τροφή που δέχεσαι μέσα σου...

– Ανάπνεε βαθιά στο πάρκο, στο δάσος, στη λιακάδα το πρωί, ανάμεσα απ' το γεύμα σου!

– Μακριά από computers, από τηλεόραση... έχουν ισχυρές ακτινοβολίες, με πολύ κακές επιδράσεις στο έμβρυο... Βλέπε ελάχιστα, μερικά θαυμάσια μόνον έργα!

– Θαύμασε τη φύση, θαύμασε την τέχνη, θαύμασε στη ζωή το κάθε τι!

– Ευχαρίστησε για την τιμή που σου γίνεται... νά φέρνεις, μέσα σου μία νέα ζωή!

– Σκέψου, φαντάσου το παιδί σου σαν ένηλικο, σ' όλες τις ηλικίες, υγιές, όμορφο, εύτυχισμένο, δημιουργικό, ευγενή, μεγαλειώδη, δίκαιο, τίμιο, σοφό, θαυμάσιο, αφιερωμένο σέ έργο προσφοράς προς τούς συνανθρώπους του. Αυτή ή εικόνα που σχηματίζεις γι' αυτό θά το καθοδηγεί αργότερα στη ζωή του!

– Αγάπησέ το και εκδήλωσέ του με χίλιους τρόπους την αγάπη σου, **ώσπου νά αισθανθείς μέσα σου τό κύμα της Αγάπης νά σέ συνεπαίρνει!**

– Τό μωρό σου τρέφεται με την τροφή που έσύ παίρνεις, με τόν αέρα που αναπνέεις, με τις εικόνες, τό φως και τά χρώματα που θαυμάζεις, με τη μουσική που άκους, με τά λόγια που του λές, με τό χάδι που του στέλνεις, με την αγάπη που του εκδηλώνεις, με τις εικόνες, τά όράματα που πλάθεις γι' αυτό, με τά ιδανικά που τρέφεις για τη ζωή!

– Βλέπε, άκου, αίσθάνσου, σκέψου, φαντάσου την ΥΓΕΙΑ, την ΟΜΟΡΦΙΑ, την ΑΓΑΠΗ, τη ΣΟΦΙΑ, έτσι θά πλάσσεις τό παιδί σου υγιές, όμορφο, γεμάτο κάλοσύνη, αγάπη, σοφία, άληθινό χαριτωμένο άνθρωπο! Ευχή σου, προσευχήσου γι' αυτό... Θά γίνει άν τό επιθυμείς, άν τό ζητάς, άν τέτοια εικόνα πλάθεις γι' αυτό!

– Κι εσύ, πατέρα αὐριανέ, πρέπει νά συμπαρασταθεῖς, νά μιλήσεις κι εσύ στό μωρό, νά τό χαϊδέψεις πάνω ἀπό τήν κοιλιά, νά προσφέρεις στή γυναίκα σου τήν ἀπειρη ἀγάπη καί προστασία σου... νά ἐξυψώσεις τήν ἀγάπη σου... νά στερηθεῖς... μερικές της ἐκδηλώσεις, νά ἐκλεπτύνεις τή σχέση σου: Εἶσαι πατέρας, εἶσαι ὁ στύλος τῆς εὐτυχίας σας! Εἶσαι ὁ στύλος τῆς αὐριανῆς σας οἰκογένειας!

– Ζῆστε μαζί τήν ἐγκυμοσύνη σάν μιὰ γιορτή χαρᾶς καί ἀναμνηστικῆς τοῦ πῶς θαυμάσιου ἀνθρώπου! Καί ὅταν αὐτός, αὐτή, πού περιμένεις θά γεννηθεῖ, μιλήσέ του, ἐκδήλωσέ του τήν ἀγάπη σας, τραγούδησέ του, βάλτε του μουσική, σ' ὅλη του τή ζωή θά θυμᾶται ὅτι ἡ γέννησή του ἦταν γιά σᾶς γιορτινὴ.

– Βάλε τον, βάλε τὴν πάνω στό σῶμα σου, στήν ζεστασιά σου, στήν ἀγάπη σου...

– Δὸς του τὸ στήθος σου ἀμέσως... τὸ πρῶτο γάλα εἶναι πηγὴ ζωῆς!

– Θήλασε τὸ μωρό σου, μέ τήν ἴδια ἀκριβῶς στάση, ὅπως καί στήν ἐγκυμοσύνη σου... Μέσα ἀπὸ τὸ γάλα, τοῦ μεταδίδεις τήν ἀγάπη σου καί τοὺς νόμους τῆς υἱοῦς, ὁμορφῆς, δημιουργικῆς, ἠθικῆς ζωῆς.

Ἀγαπημένη μου, ἀγαπημένε μου,

– Κι ἂν καὶ δέν πῆγε καλὰ στήν ἐγκυμοσύνη..., μὴ στενοχωρηθεῖς. Μπορεῖς τώρα, μιλώντας στό μωρό σου – ἂν εἶναι ἀκόμη μέσα στήν κοιλιά ἢ πάνω ἀπὸ τὴν κούνια του τὸ βράδυ, στέλνοντας του τήν ἀγάπη σου καί ἐκφράζοντας την, νά τοῦ ἐξηγήσεις: Ὅτι μπορεῖ οἱ συνθήκες νά ἦταν δύσκολες καί νά ἔκανες καὶ λάθη... ἀνθρώπινα... ἀλλὰ ὅτι τὸ ἀγαπᾷς, τὸ σέβασαι σάν ἓνα θαυμαστό ἀνθρώπινο πλάσμα καί περιμένεις ἀπ' αὐτό νά γίνεῖ ἓνας θαυμάσιος ἄνθρωπος!

Θά σέ ἀκούσει, θά σέ καταλάβει... θά ὀδηγηθεῖ στὴ ζωὴ του πρὸς τὸν εὐθύ δρόμο.

Ἡ Ἑλληνικὴ Ἑταιρία Προγεννητικῆς Ἀγωγῆς, μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτήρα, ἐδρεῖται στήν Ἀθήνα Σπυρίδωνος Τρικoupῆ 51, Τ.Κ. 106 83. Τηλ. 962.9704, 323.0393.



Κ. Π. ΚΑΒΑΦΗ

ΣΟΦΟΙ ΔΕ ΠΡΟΣΙΟΝΤΩΝ

ΘΕΟΙ ΜΕΝ ΓΑΡ ΜΕΛΛΟΝΤΩΝ
ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΔΕ ΓΙΓΝΟΜΕΝΩΝ ΣΟ-
ΦΟΙ ΔΕ ΠΡΟΣΙΟΝΤΩΝ ΑΙΣΘΑ-
ΝΟΝΤΑΙ

*Φιλόστρατος, τὰ ἐξ τὸν Τυνάεα
Ἀπολλώνιον, VIII. 7.*

Οἱ ἄνθρωποι γνωρίζουν τὰ γινόμενα.
Τὰ μέλλοντα γνωρίζουν οἱ θεοί.
πλήρεις καὶ μόνοι κάτοχοι πάντων τῶν φώτων.
Ἐκ τῶν μελλόντων οἱ σοφοί τὰ προσερχόμενα
ἀντιλαμβάνονται. Ἡ ἀκοή

αὐτῶν κάποτε ἐν ὥραις σοβαρῶν σπουδῶν
ταράσσεται. Ἡ μυστική βοή
τούς ἔρχεται τῶν πλησιαζόντων γεγονότων.
Καὶ τὴν προσέχουν εὐλαβεῖς. Ἐνῶ εἰς τὴν ὁδὸν
ἔξω. οὐδέν ἀκούουν οἱ λαοί.

ΠΥΘΑΓΟΡΑΣ

Ο ΔΙΔΑΣΚΑΛΟΣ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΟΤΗΤΟΣ

ΧΑΡ. ΜΗΠΑΡΑΚΗ

Ο πρώτος συγγραφεύς πραγματείας για τον Πυθαγόρα αναφέρεται ο Δημόκριτος, η οποία όμως δεν διεσώθη. Ο Πλάτων αναφέρει μία και μόνο φορά για τον Πυθαγόρα στο έργο του «Πολιτεία» (600B), λέγοντας μόνο ότι οι μαθηταί του ζούσαν ένα ιδιαίτερο τρόπο ζωής, που εξείχαν μεταξύ των άλλων ανθρώπων. Ο Άριστοτέλης αναφέρεται ότι είχε γράψει επανειλημμένα πραγματείες για τους Πυθαγορείους, οι οποίες όμως δεν διεσώθησαν. Μόνο 500 περίπου χρόνια αργότερα έγραψαν για τον Πυθαγόρα, ο νεοπλατωνικός φιλόσοφος Πορφύριος, ο βιογράφος των φιλοσόφων Διογένης ο Λαέρτιος και ο νεοπλατωνικός Ίαμβλιχος. Τέλος ο λογιστής του 5ου μ.Χ. αιώνα Ιωάννης Στοβαίος, περιέλαβε στο ανθολογίο του αρκετά γνωμικά για τον Πυθαγόρα.

Άποσπάσματα από τό βιβλίο του νεοπλατωνικού φιλοσόφου Ίαμβλίχου «Πυθαγορικός βίος» («Πύρινος κόσμος», 1982).

Για την κατανόηση κάθε φιλοσοφίας, όλοι τουλάχιστον οι σώφρονες συνηθίζουν να παρακαλούν ολόψυχα κάποιο θεό· για τη φιλοσοφία όμως του θεϊκού Πυθαγόρα, η οποία δίκαια έχει πάρει τό όνομά του (Πυθαγόρεια), αρμόζει πολύ περισσότερο βέβαια να γίνεται τούτο. Γιατί κατ' αρχήν, αφού παραδόθηκε από τους θεούς, δέν είναι δυνατόν να γίνει διαφορετικά αντιληπτή, παρά με την βοήθεια των θεών...

Ο Πυθαγόρας όταν εμφανιζόταν στους ανθρώπους, τούς προσηλύτιζε με την όμιλία του και όταν κανείς τον έβλεπε, τού φαινόταν τόσο θαυμάσιος, ώστε οι περισσότεροι να λένε ότι είναι γιός Θεού... Συνιστούσε στους μαθητάς του πενταετή σιωπή, προσπαθώντας να μάθει πόσο έγκρατης είναι, γιατί αυτή είναι η πιό δύσκολη άπ' όλες τίς έγκράτειες, τό να συγκρατεί κανείς τη γλώσσα... Οι Πυθαγόρειοι έκαναν τούς πρωίνους τούς περιπάτους, μόνοι και σέ τέτοιου είδους τόπους στους οποίους συνέβαινε να

υπάρχει ήρεμία και γαλήνη, όπου υπήρχαν ἄλση, ιερά και κάποια ἄλλη τῆς καρδιάς γλυκύτητα (ψυχική ευχαρίστηση)...

Ὁ Πυθαγόρας θεωροῦσε ὅτι ἡ μουσική συντελοῦσε πολὺ στήν υἰεία. ἂν κανεῖς τῇ χρησιμοποιεῖ σύμφωνα μέ τούς τρόπους πού ἀρμόζει... Γιά τήν ἀκρεοφαγία ἐδίδασκε, τά ζῶα νά τά θεωροῦν οἰκεῖα καί φιλικά καί συνιστοῦσε, οὔτε νά τά σκοτώνουν, οὔτε νά τά τρῶνε. Ὁ Πυθαγόρας θέσπισε τήν ἀποχή ἀπό τά ἐμψυχα γιά πολ- λούς ἄλλους λόγους καί ἐπειδὴ αὐτό εἶναι ἄσκηση (συνήθεια) γό- νιμη γιά τήν εἰρήνη. Γιατί ἐκεῖνοι πού σπληθίζονται νά ἀπεχθάνο- νται τῇ σφαγῇ τῶν ζῶων σάν παράνομο καί ἀφύσικο, θεωροῦν πολὺ περισσότερο ἀθέμιτο νά φονεύσουν ἄνθρωπο καί νά ἐμπλέ- κονται σέ πόλεμο... Ἀναφέρεται γιά τούς Πυθαγορείους ὅτι ἦσαν μακριά ἀπό τούς θρήνους, τά δάκρυα καί κάθε τι παρόμοιο...

Κάθε εἶδος τροφῆς (κατά τούς Πυθαγορείους), γίνεται αἰτία κάποιας ἰδιαίτερης διαθέσεως ὅταν εἰσάγεται στό σῶμα, ἀλλά καί ἐμεῖς οἱ ἄνθρωποι καταλαβαίνουμε ὅτι μερικά πράγματα γίνονται ἀμέσως ἡ αἰτία μεγάλης ἀλλαγῆς στό χαρακτήρα, ὅπως συμβαίνει μέ τόν οἶνο... Κάθε πράγμα τό ὁποῖο τρώγεται, γίνεται αἰτία κά- ποιας ἰδιαίτερης διαθέσεως. Γι' αὐτό ἀπαιτεῖ μεγάλη σοφία τό νά μπορούμε νά γνωρίσουμε καί νά κατανοήσουμε ποῖο εἶδος καί ποιά ποσότητα τροφῆς πρέπει νά χρησιμοποιήσουμε. Αὐτή ἡ ἐπι- στήμη ἀναπτύχθηκε ἀρχικά ἀπό τόν Ἀπόλλωνα καί Παιῶνα, ὕστε- ρα ἀπό τόν Ἀσκληπιό καί τούς ὁπαδοὺς του...

Τά χρυσᾶ ἔπη τοῦ Πυθαγόρα

Μέ τό ὄνομα αὐτό διεσώθη ποιητική συλλογή ἀπό 71 στίχους, εἰς τούς ὁποίους περιέχονται κατά τούς ἱστορικούς ἓνα μέρος ἀπό τήν ἠθική διδασκαλία τοῦ Πυθαγόρα καί τῶν Πυθαγορείων. Ἡ σύνταξη τῶν στίχων αὐτῶν ἀποδίδεται εἰς τούς Νεοπυθαγορείους τοῦ 2ου πρὸς τόν 3ο μ.Χ. αἰῶνα. Μεταφέρουμε ἓνα μέρος αὐτῶν:

«Πρῶτα μέν τούς ἀθανάτους θεούς, κατά τά καθιερωμένα πρέ- πει νά τιμᾷς... καί νά τιμᾷς τούς γονεῖς σου καί τούς πλησιεστά- τους συγγενεῖς. Ἀπό τούς ἄλλους ἀνθρώπους νά κάμεις φίλον ἐκεῖνον πού εἶναι ἄριστος κατά τήν ἀρετήν. Νά χρησιμοποιεῖς γλυκεῖς λόγους καί τά ἔργα σου νά εἶναι ὠφέλιμα... Νά προσπα- θεῖς νά κυριαρχεῖς τῶν ἐξῆς: Πρῶτα-πρῶτα τῆς πολυφαγίας καί τοῦ ὕπνου καί τῶν ἀφροδισίων καί τοῦ θυμοῦ. Ποτέ νά μὴν πρά- ξεις κάτι αἰσχρό, οὔτε μέ ἄλλους, οὔτε μόνος σου. Περισσότερο δέ παντός ἄλλου νά ντρέπεσαι τόν ἑαυτό σου. Νά ἀσκεῖς δικαιο- σῆνη καί μέ τά ἔργα σου καί μέ τά λόγια σου καί νά σπληθίζεις νά

μὴ φέρεσαι ἀπερίσκεπτα γιὰ κανένα πράγμα... Ὅσα κακὰ περνοὺν οἱ ἄνθρωποι ἀπὸ τῆ μοῖρα τοὺς καὶ ἐπομένως καὶ ἐσύ, νὰ τὰ ὑποφέρεις καὶ νὰ μὴν ἀγανακτεῖς· θεράπευε δὲ ἀπὸ αὐτὰ ὅσον ἡμπορεῖς... Κανείς δὲν πρέπει, εἴτε διὰ λόγων, εἴτε διὰ ἔργων, νὰ σέ παρασύρει εἰς τὸ νὰ πράξεις ἢ νὰ εἶπεις κάτι, τὸ ὁποῖον νὰ μὴ σέ κάνει καλύτερον (κατὰ τὴν ἀρετὴν). Νὰ σκέπτεσαι πάντοτε πρὸ κάθε ἐνεργείας σου, εἰς τρόπον ὥστε καμμία πράξις σου νὰ γίνεται ἀνοήτως. Εἶναι ἴδιον δυστυχοῦς ἀνθρώπου νὰ πράττει καὶ νὰ λέγει ἀνόητα... Ἐχεις καθήκον νὰ μὴν ἀμελεῖς γιὰ τὴν υἰεῖα τοῦ σώματος σου καὶ νὰ ἐφαρμοῖεις πάντοτε μέτρο εἰς τὰ ποτά, εἰς τὴν τροφή καὶ εἰς τὴν σωματικὴ ἄσκηση· μέτρο ἐννοῶ αὐτὸ πού δὲ θὰ σοῦ προξενήσει λύπη.

Συνήθιζε νὰ ἔχεις καθαρὰ καὶ λιτὴ τροφή... Νὰ μὴ δαπανᾷς ἄσκοπα ὅπως πράττουν οἱ ἀμαθεῖς, οὔτε νὰ εἶσαι καὶ φιλάργυρος. Τὸ μέτρον σέ κάθε περίστασι εἶναι τὸ ἄριστο.

Νὰ μὴν δέχεσαι τὸν ὕπνο ἡσυχᾶ, πρὶν ἐξετάσεις τὰ ἔργα τῆς ἡμέρας· Τί κακὸ ἔκαμα; Τί καλὸ ἔκαμα; Ποιὸ καθήκον εἶχα νὰ κάμω καὶ δὲν τὸ ἔκανα; καὶ γιὰ τὰ κακὰ μὲν νὰ ἐπιπλήτεις τὸν ἑαυτὸ σου, γιὰ τὰ καλὰ δὲ νὰ αἰσθάνεσαι ψυχικὴ ἱκανοποίηση... Αὐτὰ τὰ καλὰ θὰ σέ θέσουν ἐπὶ τὰ ἴχνη τῆς ὁδοῦ πού ὁδηγεῖ πρὸς τὴν θεῖαν ἀρετὴν... Νὰ ἀρχίσῃς τὸ ἔργο σου αὐτὸ, προσευχόμενος πρῶτα εἰς τοὺς θεοὺς νὰ σοῦ δύνουν τὴν δύναμιν γιὰ νὰ τὸ ἐκτελέσεις... Θὰ γνωρίσεις ἀνθρώπους δυστυχεῖς, ἐκουσίως τῶν ὑποφέροντας, οἱ ὁποῖοι, ἐνῶ τὰ ἀγαθὰ εὐρίσκονται πλησίον των, οὔτε τὰ βλέπουν, οὔτε τὰ ἀντιλαμβάνονται, ὀλίγοι δὲ ἀπὸ αὐτοὺς γνωρίζουν τὸν τρόπον τῆς λυτρώσεώς των ἀπὸ τῶν κακῶν... Νὰ πράττεις κατόπιν σκέψεως καὶ κρίσεως ἐκεῖνα πού σέ ὁδηγοῦν στὴν καθάρσιν καὶ τὴν ἀπολύτρωσιν τῆς ψυχῆς σου... Ἐάν δὲ ἐγκαταλείπων τὸ σῶμα (μετὰ τὸν τρόπον ζωῆς τῶν Πυθαγορείων) καὶ ἔλθῃς εἰς τὸν ἐλεύθερον αἰθέρα, τότε θὰ εἶσαι πλέον ἀθάνατος, Θεὸς ἀφθαρτος καὶ ὄχι πλέον θνητός».

Ἀποσπάσματα ὁμιλίας τοῦ Σ. Νάγου με θέμα «Πυθαγόρας», σὲ φιλοσοφικὸ ἐργαστήριον τὸ 1906.

Φερεκύδης καὶ Θαλῆς ὁ Μιλήσιος τὸ πρῶτον ἐδίδαξαν τὸν Πυθαγόρα. Ἀλλὰ ὁ Πυθαγόρας νεώτατος ἀκόμη ἐγκατέλειπε τὴν Σάμον καὶ ἔλθων εἰς τὴν Αἴγυπτον, ἐμνήθη εἰς τὰ ἐκεῖ μυστήρια. Ἐκεῖθεν, εὐνοοῦμενος ὑπὸ τοῦ Θεοῦ Ἀπόλλωνος προσέφυγε εἰς τὰς διαφόρους Ἀσιατικὰς χώρας εἰς τὰς ὁποίας ἐξέμαθε τὴν ἱερὰν τοῦ ἱατροῦ τέχνην... Ὅχι βεβαίως αὐτὴν τὴν ὁποίαν ἐπαγγέλλονται

οι ιατροί της σήμερον, αλλά εκείνην ή όποία έλκει την γνώσιν από την ιεράν, ως την καλούν οι μύσται της Φύσεως, Αστρολογίαν, Ο Πυθαγόρας παραμείνας επί μακρόν χρόνον μετά των Ινδών, εξέμαθε πάσας τάς άποκρύφους επιστήμας των ιερών του Βούδα και έκειθεν αναχωρήσας κατήλθεν εις την Ελλάδα, ένθα έμνήθη εις τά μυστήρια της Έλευσίνοσ και τά εις Θήβας Καβείρια. Οι Ιεροφάνται της Έλευσίνοσ εκάλουν αυτόν να αναλάβει την διεύθυνσιν των, διότι εξετίμησαν αυτόν και εις τό πρόσωπόν του είδον Θειον άνδρα, πλην όμως ο Πυθαγόρας δέν έδέχθη...

«Χωρίζει, έλεγεν, την ψυχήν από τον νουν και ολόκληρον την υπόστασιν από την Φύσιν, ή βρώσις σαρκών ζώων»... Έδίδασκεν την λατρείαν προς τον Ήλιον, ως μόνης πηγής εκ της οποίας ή ψυχή άντλεί δυνάμεις διά του οργανισμού της...

Αφιχθείς ο Πυθαγόρας εις Κρότωνα τον υπεδέχθησαν και του παρήξαν πάντα τά μέσα να ιδρύσει σχολήν. Η εις την σχολήν αυτήν διδασκαλία του υπήρξε γονιμοτάτη και ή φήμη του διεσπάρη εις πάσας τάς Έλληνίδας πόλεις. Έδίδασκεν την κοινωνικήν άγωγήν, τον τρόπον της έρευνής των φυσικών λειτουργιών, την μουσικήν, την αριθμητικήν και πρό παντός την συγκρότησιν κοινωνίας έν αρμονία βιούσης. Ηκροώντο αυτού ως εάν ήτο Θεός. Τό επιβάλλον του ύφους του και ο έξοχος χαρακτήρ του, έμάγευε πάντα ακροατήν του...

Ο βίος των Πυθαγορείων μυστών είναι μοναδικόν παράδειγμα εις την ιστορίαν της ανθρωπότητος. Απετέλουν ιδίαν κοινωνίαν και έπαρουσιάζοντο ως μία ψυχή ήρεμοσ, γαλήνιαία και γενναϊόφρων εις αισθήματα... Ήσαν άκακοι, άνευ υποκρισίας, άνευ συμφέροντος. Συμφέρον των ήταν τό συμφέρον πάσης κοινωνίας. Εις την διάβασίν των πάντες υπεχώρουν και άνεγνώριζαν αυτούς ως ψυχικώς ανωτέρους. Ένδεδυμένοι απλά, ευγραμμοι τό σώμα και εξίσισοι την μορφήν, λιτότατοι την διαίτα και πάντες εργατικότατοι, εκαλλέργουν την Γήν και άφιερουντο εις τον πλουτισμόν της μορφής αυτής. Η Μουσική ήτο επίσης έργον των... Νέοι και Νέαι περιπατώντες όμοι μέ γλυκύτατο μειδίωμα εις τά χείλη των, εξέπληττον πάντα ερχόμενον εκ ξένης εις τον Κρότωνα πόλεωσ...

Η κακία όμως των μικρών ανθρωπίνων ψυχών εφθόνησεν αυτούς. Γενομένης στάσεως εις τον Κρότωνα, κατ' αυτήν οι Πυθαγόρειοι Ναοί ένεπρήσθησαν και πολλοί εκ των μαθητών του έπεςαν φονευθέντες υπό της άγρίας όρμής των στασιαστών. Ο Θεϊος Πυθαγόρας γνωρίζων τό τέλος του άνέμενε αυτό άπαθώς και έδέχθη τον θάνατον μέ μειδίωμα συγχωρών τους φονείς του, όταν έδέχθη την θανατηφόρον επίθεσιν και έπescen πληγείς υπό

δηλητηριώδους βέλους... Ὁ Πυθαγόρας ἐγκατέλειπε οὐχί ὀλίγας συγγραφάς, ἀλλά τῶν μαθητῶν του διασκορπισθέντων, πλείσται ἐξ αὐτῶν κατεστράφησαν εἰς Κρότωνα, ἄλλαι δέ παρεφθάρησαν, συντελέσαντος εἰς αὐτό καί τοῦ χρόνου.

Ἐντεῦθεν βαθμιαίως ἐπῆλθεν ἐξαφάνισις τῶν μεγάλων ιδεῶν, παρ' ὅλον ὅτι ἐπὶ πολὺν χρόνον αἱ ἀρχαὶ τῶν Πυθαγορείων ἦσαν τὸ ὑπόδειγμα τῆς κοινωνικῆς ἀρετῆς... Ἐάν ὅμως οἱ Πυθαγόρειοι δέν κατώρθωσαν λόγῳ τῆς μεγάλης εἰς Κρότωνα καταστροφῆς νά σώσουν τὰς μεγάλας ιδέας, δέν περιύβρισαν ὅμως τὸν Διδάσκαλόν τους, ὡς τοῦτο βραδύτερον ἐπραξαν οἱ Χριστιανοί, ὁλοσχερῶς καταστρέψαντες τὸ ἔργον τοῦ Διδασκάλου των καὶ δημιουργήσαντες χάος εἰς τὴν ἀνθρωπότητα.

Ἀποσπάσματα σχετικοῦ ἄρθρου ἀπὸ τὸ βιβλίον «Ἀρχαῖοι Ἕλληνες Φιλόσοφοι» τοῦ Ἀ. Ἀδριανοπούλου.

Προτιθέμενοι νά μελετήσωμεν τὴν ζωὴν καὶ τὸ φιλοσοφικόν σύστημα τοῦ μεγάλου Πυθαγόρου, τονίζομεν κατὰ πρῶτον τὸ μεγαλεῖον τῆς φυσιογνωμίας του λέγοντες ὅτι, μετὰ τὸν Ὀρφέα δέν ἀνεφάνη εἰς τὴν Ἑλλάδα τόσον μεγάλο πνεῦμα ὅπως αὐτός, ἐκτὸς τῶν ἱεροφαντῶν τῶν Μυστηρίων τῶν ὁποίων ἀγνοοῦμεν τὰ ὀνόματα.

Ἡ εἰκὼν τοῦ Πυθαγόρου καὶ τῶν Πυθαγορείων, ὅπως μᾶς παρουσιάζουν αὐτὴν οἱ ἀρχαῖοι Ἕλληνες συγγραφεῖς, δέν εἶναι παρά ὠχρά καὶ παρηλλαγμένη ἀπέναντι τοῦ μεγαλοπρεποῦς ὁράματος, τὸ ὁποῖον ἀπετέλει ἡ μεγάλη τοῦ Πυθαγόρου μορφή. Καὶ τοῦτο διότι ἔζησεν εἰς μίαν ἐποχὴν, ἡ ὁποία μόλις εἶχε ὑπερβῇ τὴν μυθικήν. Σύγχρονοι ἱστορικοί, οἱ ὁποῖοι ἠδύναντο νά μᾶς παράσχουν μίαν ἀντικειμενικὴν περιγραφὴν τοῦ Πυθαγόρου καθὼς καὶ τοῦ Δεσμοῦ δέν ἔζησαν. Ὁ δὲ ἰδιάζων χαρακτήρ αὐτοῦ καὶ τῆς σχολῆς του δέν ἄφηνε νά διαφεύγουν πολλαὶ πληροφορίες περὶ τῆς προσωπικότητός του καὶ περὶ τῆς διδασκαλίας του καὶ ἀκόμη περὶ τῶν συντελουμένων ἐν τῇ σχολῇ του...

Περὶ περισσοτέρας πληροφορίας ἔχομεν παρά πολὺ μεταγενεστέρων συγγραφέων, μέχρι τῶν ὁποίων μᾶλλον θρύλοι παρά πραγματικότης εἶχον περιέλθει.

Ὑπάρχει παράδοσις περὶ Πυθαγόρου, ὅτι λόγῳ τῆς μεγάλης ψυχικῆς του ἐξελίξεως ἐγνώριζε τὸ παρελθόν τῆς ψυχῆς του, διότι καὶ ὁ Πυθαγόρας καὶ οἱ ἀκολουθοῦντες τὸ σύστημά του ἐδέχοντο τὴν ἀναβίωσιν τῆς ψυχῆς...

Ὁ Πυθαγόρας ὠργάνωσεν ἀνδρόγυνον σύλλογον, τὸν ὅποιον ὠνόμασε «Δεσμὸν», διότι μεταξὺ τῶν μελῶν τοῦ συλλόγου εἶχεν ἀναπτυχθῆ στενωτάτος σύνδεσμος καὶ ἀκόμη ἀγάπη καὶ ἀλληλεγγύη συμφώνως πρὸς τὰς διδασκαλίας τοῦ φιλοσόφου... Ἡ φιλοσοφία τοῦ Πυθαγόρου συνίστατο ἐκ γνώσεων, τὰς ὁποίας οὗτος εἶχεν ἀποκτήσει ἐξ ἐποπτείας, δηλαδὴ οὐχὶ διὰ μέσων τὰ ὅποια παρέχει εἰς τὴν συνείδησιν ὁ ἀνθρώπινος ὀργανισμός. Τὴν σοφίαν ἀπέκτησεν ὅταν ἠδυνήθη μόνος νὰ ἐπικοινωνήσῃ πρὸς τὰς πηγὰς τῆς γνώσεως. Διὰ τοὺς μαθητὰς του δὲν ἀπετέλει ἀπλῶς θεωρητικὴν τινα γνῶσιν, ἀλλ' ἐφηρμοσμένον σύστημα θεωρήσεως τοῦ κόσμου καὶ τῆς ζωῆς, τὸ ὅποιον προσδιώριζεν ὠρισμένον τρόπον τοῦ βίου καὶ συνάμα ὠδήγει τὸν ἀσκούντα τὸ σύστημα τοῦτο μέχρι τῆς λυτρώσεως, ἥτις ἀποτελεῖ καὶ τὸν τελικὸν σκοπὸν τοῦ ἀνθρώπου.

Οἱ Πυθαγόρειοι ἐγνώριζον τὴν φύσιν καὶ τὰς λειτουργίας της, ἠσθάνοντο τὴν ἁρμονίαν τῶν φυσικῶν λειτουργιῶν καὶ τὴν εἶχον ἐφαρμόσει εἰς τὰς μεταξὺ τῶν σχέσεις. Ἡ ἁρμονία αὕτη, ἡ ὁποία ἐπικρατεῖ εἰς τὴν φύσιν ὁλόκληρον, ὅταν μεταφέρεται εἰς τὰς ἀνθρωπίνους σχέσεις καθίσταται ἀλληλεγγύη, δικαιοσύνη, ἀγάπη, ἁρμονία. Οἱ Πυθαγόρειοι ἐλάτρευον τὴν φύσιν, τὴν ἀλήθειαν, τὸ ὠραῖον καὶ τὸ ἁρμονικόν καὶ οὕτω ἔζων εἰς τὴν ὠραιότητα καὶ τὴν εὐτυχίαν. Οἱ Πυθαγόρειοι δὲν εἶχον τι ἴδιον. Κατέθετον εἰς τὸ κοινόν ταμεῖον τὰς περιουσίας των καὶ ἔζων κοινοβιακῶς, ὡς μία οἰκογένεια... Ἀπετέλουν ὑπόδειγμα ἀνθρωπίνων ὑποστάσεων. Ἦσαν σοβαροί, μεγαλοπρεπεῖς καὶ γαλήνιοι. Ἐνέπνεον τὸ σέβας καὶ τὸν θαυμασμόν. Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι Πυθαγορίδες ἀπετέλουν ὑπόδειγμα σεμνότητος, ἀλλὰ καὶ χάριτος. Τὰ πρόσωπά των ἐφωτίζεν ἡ ὠραιότης τῆς ἀπλότητος, ἡ γαλήνη, ἡ ἀγνότης, ἡ ἀγαθότης καὶ ἡ νοημοσύνη...

Οἱ Πυθαγόρειοι ἐκτός τῆς μεγάλης φιλοσοφικῆς των μορφώσεως, εἶχον ἐκδηλώσει καὶ θείας ιδιότητος, ἔνεκα τῶν ὁποίων εἶχεν ἀποδοθῆ εἰς αὐτοὺς ἡ ιδιότης τῶν μάγων. Διότι κατόπιν τῆς πνευματικῆς ἀσκήσεως, τὴν ὁποίαν ἐφήρμοζον, εἶχον ἀναπτύξει, ὅπως ὁ διδάσκαλος αὐτῶν, ἐξαίρετον καὶ ἀκρίβεστεραν διάγνωσιν περὶ τοῦ νοεῖν, ὅρᾱν καὶ ἀκούειν... (Ταμβλιχος ΑΓ-ΑΨ, 66-68)... τοῦτο δὲν σημαίνει, ὅτι εἶχον ἀναπτύξει ἀπλῶς τὴν νόησιν των καὶ τὰς αἰσθήσεις των περισσότερον τῶν ἄλλων ἀνθρώπων, ἀλλ' ὅτι διὰ τούτων ἐπετύγγανον τὴν σύλληψιν ιδεῶν καὶ ἐμπνεύσεων, αἱ ὁποῖοι προήρχοντο ἀπὸ ὑψηλοτέρους κόσμους.

Οὕτω οἱ Πυθαγόρειοι ἔζων τὴν ἀλήθειαν. Αὐτὸς εἶναι ὁ καρπὸς τῆς πραγματικῆς μνήσεως. Ἀλλὰ προϋπόθεσις τούτου εἶναι ὁ

ἐξαγνισμός τοῦ ἀνθρώπου, ἡ φυσιολογικὴ λειτουργία τῆς ὀργανικῆς καὶ πνευματικῆς αὐτοῦ φύσεως, ἡ ἐξυγιάνσις αὐτῆς διὰ τῆς ἀπαρεγκλίτου τηρήσεως τῶν φυσικῶν νόμων, ἡ ἀγνὴ δίαίτα, ἡ ἠθικὴ αὐτοῦ τελειότης καὶ ἡ ἐν ἀρετῇ διαβίωσις τοῦ καὶ ἡ διὰ τῆς ἀσκήσεως καλλιέργεια καὶ ἀνάπτυξις τῶν λανθανουσῶν δυνάμεων τοῦ ἀνθρώπου.

Βάσις τῆς Πυθαγορείου ἠθικῆς ἦσαν ἡ ἀγνότης καὶ ἡ ἁρμονία. Πρᾶξις ἡ ἐνέργεια τοῦ ἀνθρώπου ἡ ὁποία στηρίζεται εἰς αὐτὰ τὰ δύο εἶναι ἠθικὴ... Ἀγνότης σκέψεως καὶ συναισθημάτων στηρίζουν τὴν ἠθικὴν ἀντίληψιν τοῦ ἀνθρώπου... Οἱ Πυθαγόρειοι διεκρίνοντο μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων διὰ τοῦ τρόπου τοῦ βίου των, ὁ ὁποῖος ἦτο εἰλικρινὴς καὶ ἀπροσποίητος.

Γνωμικά καὶ ἠθικά ὑποθῆκαι πού ἀποδίδονται στὸν Πυθαγόρα

Τὸ νὰ θεωρεῖται κανένας μορφωμένος, δέν προέρχεται ἀπὸ τίς πολλὰς γνώσεις, πού πιθανόν νὰ κατέχει, ἀλλὰ κατὰ πόσον ἔχει ἀπαλλαγῇ ἀπὸ τὰ πάθη του.¹

(*Ἀνθολόγιον Στοβαίου, Florilegium, T. Gaisford, Oxoni, 1822*)

Τοὺς κόλακες νὰ τοὺς ἀπομακρύνεις, ὥς πὺ ἐπικίνδυνους κι ἀπὸ τοὺς ἐχθροὺς.²

(*Ἀνθ. Στοβ. ΙΑ, 18*)

Ὅπως δέν ὠφελεῖ ἡ ἱατρικὴ, ἂν δέ μπορεῖ ν' ἀποβάλλει τίς ἀρρώστειες ἀπὸ τὸ σῶμα, ἔτσι καὶ ἡ φιλοσοφία δέν ὠφελεῖ, ἂν δέν ἀποβάλλει τὴν κακία ἀπὸ τὴν ψυχὴ.³

(*Ἀνθ. Στοβ. ΗΒ, 6*)

Οἱ φιλόσοφοι εἶναι κυνηγοὶ τῆς ἀληθείας.⁴

(*Διογένης Λαέρτιου, Βίοι Φιλοσ. VIII, 8*).

1. Τὸ δὲ πεπαιδευθῆαι οὐκ ἐκ πολυμαθείας λόγων ἀναλήψει, ἐν ἀπαλλάξει δὲ τῶν φύσει παθῶν θεωρεῖται.

2. Ὡς δ' ἐχθρῶν χειρόνες ἐκτρέπου τοὺς κόλακευοντας.

3. Ὡς περ ἱατρικῆς οὐκ ὄφελος μὴ τὰς νόσους ἐκβαλλουσις ἀπὸ τῶν σωμάτων, οὕτως οὐδὲ φιλοσοφίας, εἰ μὴ τὸ τῆς ψυχῆς κακὸν ἐκβάλλοι.

4. Φιλόσοφοι θηραταὶ τῆς ἀληθείας.

Είναι αδύνατο νά είναι ελεύθερος ὁ ἄνθρωπος πού εἶναι δούλος στά πάθη του καί ἐξουσιάζεται ἀπό αὐτά.⁵

(*Ανθ. Στοβ. III, 23*)

Νά θεωρεῖς μεγάλη μόρφωση ἐκείνη, πού θά σοῦ δώσει τήν ικανότητα νά υποφέρεις τήν ἀμορφωσιά.⁶

(*Ανθ. Στοβ. ΙΘ, 8*)

5. Ελεύθερον ἀδύνατον εἶναι τὸ πάθεσι δουλεύοντα καί ὑπὸ παθῶν κρατούμενον.

6. Μεγάλην παιδεῖαν νόμιζε δι' ἧς δυνήσῃ φερεῖν ἀπαιδευσίαν.

ΕΔΩ ΣΕ ΑΓΑΠΑΜΕ...

Ἄν ὑπάρχει ἓνας ἅγιος στή σημερινή Εὐρώπη, αὐτός δέν μπορεῖ παρά νά εἶναι ὁ **ἄβας Πιέρ**. Πού ἔζησε αὐτές τίς μέρες τρία γεγονότα: τὰ 40 χρόνια ἀπὸ τὴν ἡμέρα πού ἄρχισε τὸν χωρὶς συμβιβασμοὺς ἀγῶνα του γιὰ νά στεγάσει τοὺς ἀστέγους καί νά καταγγεῖλει καταστάσεις, θεσμοὺς καί υπεύθυνους αὐτοῦ τοῦ τεράστιου σκανδάλου τῆς ἀπόλυτης φτώχειας· τὰ 80 χρόνια ἀπὸ τὴ γέννησή του· καί τὴν ὁμόθυμη διαπίστωση ὅλων τῶν συμπατριωτῶν του Γάλλων – καί πολλῶν ἄλλων ἀνθρώπων ἀνά τὴ Γῆ – ὅτι εἶναι αὐτός, μοναδικὸς σχεδόν, πού ἀξίζει τὴν ἀγάπη πού μοιράζει. Μὲ τὸν μαύρο σκούφο του, τὸ ξεθωριασμένο ράσο του, τὰ χιλιοπατημένα ἄρβυλά του καί τὴ μαγκούρα του, ὁ ἄβας Πιέρ συνεχίζει μὲ τὸ ἴδιο πάθος, πού οἱ προύχοντες φοβοῦνται, ἔργα καί καταγγελίες. Ἡ φιλοσοφία του βρίσκεται στὴν εἴσοδο τοῦ πρώτου καταφυγίου πού ἱδρύσε μὲ τοὺς συνεργάτες του: «Ἐσύ πού υποφέρεις, ὅποιος κι ἂν εἶσαι, πέραν τὴν πόρτα, κοιμήσου, φάε, βρές ξανά κάποια ἐλπίδα, ἐδῶ σέ ἀγαπᾶμε».

ΜΙΑ ΝΕΑ ANNA ΦΡΑΝΚ ΣΤΟ ΣΑΡΑΓΕΒΟ

ΑΠΟ ΤΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΕΝΟΣ ΜΙΚΡΟΥ ΚΟΡΙΤΣΙΟΥ

Ένας ύμνος τῆς ἀγάπης καί τῆς εἰρήνης

Στά τέλη τοῦ 1991, ἡ Ζλάτα Φιλίποβιτς, ἓνα δεκάχρονο κορίτσι ἀπὸ τὴ Βοσνία, ἄρχισε νὰ γράφει τὸ ἡμερολόγιό της, ποὺ σύντομα μετετράπη σὲ ἓνα χρονικὸ τῶμόν. Γιὰ τὰ ἐπόμενα δύο χρόνια καὶ καθὼς τὸ Σαράγεβο δεχόταν τὴν ἐπίθεση τῶν Σέρβων, ἡ Ζλάτα ἔχασε τὴν κοριτσίστικη ἀθωότητά της καὶ ἀπέκτησε τὴν πρόωγη σοφία τῆς ἐφήβου.

Ἀπὸ τὸ ἡμερολόγιό αὐτὸ δημοσιεύουμε λίγες ἡμερομηνίες:

Πέμπτη 5 Μαρτίου 1992. Θεέ μου! Τὰ πράγματα φουντώνουν πάλι στὸ Σαράγεβο. Τὴν Κυριακὴ μιὰ μικρὴ ὁμάδα ἐνόπλων πολιτῶν, σκότωσε ἓνα Σέρβο καλεσμένο σὲ γάμο καὶ τραυμάτισε τὸν παπᾶ. Στὶς 2 Μαρτίου ἡ πόλη ἦταν γεμάτη ὁδοφράγματα. Ὑπῆρχαν 1.000 ὁδοφράγματα. Δὲν εἶχαμε οὔτε ψωμί.

Κυριακὴ 5 Ἀπριλίου. Προσπαθῶ νὰ συγκεντρωθῶ γιὰ νὰ κάνω τὰ μαθημάτά μου, ἀλλὰ δὲν μπορῶ. Κάτι γίνεται στὴν πόλη. Ἀπὸ τοὺς λόφους ἀκούγονται κανιοβολισμοί... Νοιώθεις ὅτι κάτι ἔρχεται, κάτι πολὺ κακὸ.

Πέμπτη 7 Μαΐου. Ἦμουν σχεδὸν σίγουρη ὅτι ὁ πόλεμος θὰ σταματοῦσε, ἀλλὰ σήμερα... Σήμερα ἔπεσε μιὰ ὀβίδα στὸ πάρκο μπροστά ἀπὸ τὸ σπίτι μου, στὸ πάρκο ὅπου ἔπαιζα μὲ τὶς φιλενάδες μου. Πολλοὶ ἄνθρωποι τραυματίστηκαν ΚΑΙ Ἡ ΝΙΝΑ ΠΕΘΑΝΕ. Ἐνα βλήμα καρφώθηκε στὸ κεφάλι της καὶ πέθανε. Πηγαίναμε μαζὶ στὸ νηπιαγωγεῖο καὶ παίζαμε μαζὶ στὸ πάρκο. Θὰ μπορέσω νὰ ξαναδῶ ποτέ τὴ Νίνα; Κλαίω καὶ λέω γιατί. Δὲν ἔκανε τίποτα. Ἐνας φρικτὸς πόλεμος κατέστρεψε τὴ ζωὴ ἐνὸς μικροῦ παιδιοῦ.

Τετάρτη 27 Μαΐου. ΣΦΑΓΗ! ΤΡΟΜΟΣ! ΕΓΚΛΗΜΑ! ΑΙΜΑ! ΦΩΝΕΣ! ΚΛΑΜΑΤΑ! ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ! Ἐτσι μοιάζει σήμερα ἡ ὁδὸς Βάσο Μίσκιν. Δυὸ ὀβίδες ἔπεσαν στὸ δρόμο καὶ μιὰ στὴν ἀγορά. Ἡ μαμὰ βρισκόταν ἐκεῖ κοντά... Ἐχῶ ἓνα κόμπο στὸ λαιμό καὶ τὸ στομάχι μου εἶναι σφιγμένο... Μὲ τὸν μπαμπά κοιτάζαμε ἀπὸ τὸ παράθυρο ἐλπίζοντας νὰ δοῦμε τὴ μαμὰ, ἀλλὰ δὲν γύριζε πίσω... Κοίταξα ἀπὸ τὸ παράθυρο ἄλλη μιὰ φορὰ καὶ... ΕἶΔΑ ΤΗ ΜΑΜΑ ΝΑ ΤΡΕΧΕΙ ΣΤΗ ΓΕΦΥΡΑ. Καθὼς ἔμπαινε στὸ σπίτι, ἄρχισε νὰ τρέμει καὶ νὰ κλαίει. Μᾶς εἶπε ὅτι εἶδε διαμελισμένα πτώματα.

Πέμπτη 18 Ιουνίου. ΡΩΤΑΩ ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΓΙΑΤΙ: ΓΙΑ ΠΟΙΟ ΛΟΓΟ: ΠΟΙΟΣ ΦΤΑΕΙ: Ρωτάω, αλλά δεν υπάρχει απάντηση.

Πέμπτη 19 Νοεμβρίου. Θέλω νά εξηγήσω στον εαυτό μου αυτή την ανόητη πολιτική, επειδή νομίζω ότι η πολιτική προκάλεσε αυτόν τον πόλεμο. Μου φαίνεται ότι αυτή η πολιτική σημαίνει, Σέρβοι, Κροάτες και Μουσουλμάνοι. Όλοι τους όμως είναι άνθρωποι. Είναι όλοι ίδιοι, αλλά τώρα υπάρχει «κάτι» πού θέλει νά τους κάνει διαφορετικούς. Στίς φιλενάδες μου, στους φίλους μας, στην οικογένειά μας υπάρχουν Σέρβοι, Κροάτες και Μουσουλμάνοι. Είναι μιά ανάμικτη ομάδα και ποτέ δεν ήξερα ποιός είναι Σέρβος, Κροάτης ή Μουσουλμάνος. Για ποιο λόγο η πολιτική μās κάνει δυστυχισμένους, μās χωρίζει, όταν οι ίδιοι ξέρουμε ποιός είναι καλός και ποιός δεν είναι: Απλώς δεν καταλαβαίνω. Βεβαίως, είμαι «μικρή» και την πολιτική την κάνουν οι «μεγάλοι». Αλλά νομίζω ότι έμεις οι «μικροί» θά τά καταφέρναμε καλύτερα. Σίγουρα δεν θά διαλέγαμε τον πόλεμο.

Τρίτη 1 Ιουνίου 1993. Χθές ήταν φρίκη σήμερα είμαι κάπως καλύτερα. Τό φαγητό μας ήταν άμαγειρέτο, επειδή χθές σταμάτησε τό γκάζι. Δεν έχουμε ούτε ηλεκτρικό και έτσι είμαστε στά πρόθυρα αυτοκτονίας. Δεν άντέχω άλλο... Υπάρχει μεγάλη πιθανότητα νά αυτοκτονήσω, αν δεν μέ σκοτώσουν πρώτα αιώτοι οι βλάκες εκεί πέρα.

Σάββατο 17 Ιουλίου. Κάποιος χρησιμοποιεί τις άπαισίες δυνάμεις του πολέμου, πού μέ τρομάζουν, γιά νά μās τραβήξει μακριά από την ειρήνη, από την ευτυχία της υπέροχης φιλίας από τό παιχνίδι και την αγάπη. Νοιώθω σάν νά μέ βάζουν στό κρύο νερό χωρίς νά τό θέλω... Έχω όλο και λιγότερη δύναμη γιά νά κολλήσω σέ αυτά τά παγωμένα νερά. Πάρτε με λοιπόν πίσω στην παιδική μου ηλικία, όπου ήμουν ζεστή, ευτυχισμένη και γεμάτη, σάν όλα τά παιδιά. Τό μόνο πράγμα πού θέλω νά πώ σέ όλον τον κόσμο είναι: ΕΙΡΗΝΗ.

Σημείωση. Τό περασμένο καλοκαίρι, μιά ομάδα ειρήνης από τό Σαράγεβο δημοσίευσε τό ημερολόγιο της Ζλάτα. Αρχότερα ένας γάλλος εκδότης αποφάσισε νά τό κυκλοφορήσει στην Εύρώπη και κανόνισε γιά τή μεταφορά της οικογένειας της Ζλάτα μακριά από τό Σαράγεβο. Η Ζλάτα, 13 ετών πιά, ξεί σήμερα μέ τούς γονείς της στό Παρίσι. Τό ημερολόγιό της κυκλοφόρησε την περασμένη εβδομάδα και στίς Ηνωμένες Πολιτείες.

Η ΙΔΡΥΣΙΣ ΤΗΣ ΘΕΟΣ. ΣΤΟΑΣ

«Ε.Π. ΜΠΛΑΒΑΤΣΚΥ»

Σέ μία ατμόσφαιρα αδελφική πού είχε χαρακτηρή έορταστικόν έκανε τά έγκαίνιά της ή νέα Στοά Ε.Π. ΜΠΛΑΒΑΤΣΚΥ.

Παρεβρέθησαν ό πρόεδρος της Θ.Ε. της Ελλάδος άδ. Πολ. Ατζάκας, οι πρόεδροι των Θεοσ. Στοών ΑΡΤΕΜΙΣ και ΑΠΟΛΛΩΝ ως επίσης και αρκετά μέλη και επισκέπται.

Πρώτος έλαβε τόν λόγον ό πρόεδρος της Στοάς ΑΡΤΕΜΙΣ άδ. Χρ. Καμαρωτάκης, είπών μεταξύ άλλων τά εξής: Άδ. Πρόεδρε, Άδελφοί μου, Άγαπητοί επισκέπται. Ός εκπρόσωπος του Διοικητικού Συμβουλίου της Θ. Εταιρίας θεωρώ τόν έαυτό μου εξαιρετικά ευτυχή διότι μου δίδεται ή ευκαιρία τήν έσπέραν αυτήν νά πώ λίγα λόγια στά έγκαίνια της νέας Στοάς υπό τήν επωνυμία Ε.Π. ΜΠΛΑΒΑΤΣΚΥ. Πιστεύω ότι τό μέλλον της Θ.Ε. εξαρτάται από τήν ίδρυσιν νέων Στοών διότι κάθε νέα Στοά είναι σάν μία έστία πνευματικού φωτός, ή λάμψις του όποιου θά διαλύση τά σκοτάδια της πλάνης πού μάς περιβάλλουν.

Μία νέα Στοά πού τά μέλη της έχουν επίγνωσιν του έργου πού συντελείται εις τόν χώρον αυτόν μέ τίς σκέψεις των, γίνεται τό μέσον διά του όποιου ό πνευματικός κόσμος θά διοχετεύση τή θεία γνώση εις τούς ανθρώπους. Θά πρέπει όμως νά πούμε, ότι τό έργο μιας Στοάς σ' ένα κόσμο γεμάτο πάθη, και συγκρούσεις είναι δύσκολο και χρονοβόρο. Διά νά επιτύχη έπομένως αυτή ή προσπάθεια και ό άγώνας, οι Θεόσοφοι θά πρέπει νά γίνουν ένθερμοι ζηλωτές της αληθείας και νά έχουν συναισθηση και γνώσιν των ύψηλών τους καθηκόντων. Παράλληλα μέ τήν ήθική και πνευματική τους βελτίωση θά πρέπει ν' αποβλέπουν εις τήν διαφώτιση της ανθρωπότητας πάνω στον βασικό νόμο της παγκοσμίου ένότητος πού οι άρχαίοι Έλληνες συμβόλιζαν μέ τήν θεά Αφροδίτη. Χαιρετίζουμε λοιπόν τήν ίδρυση της νέας Στοάς υπό τό όνομα Ε.Π. ΜΠΛΑΒΑΤΣΚΥ. Παράλληλα συγχαίρουμε τήν πρόεδρο αυτής αδελφή Άσπ. Παπαδομιχελάκη και ευχόμεθα ολοψύχως όπως μέ τή βοήθεια του πνευματικού κόσμου επιτύχη στό δύσκολο έργο της επ' αγαθώ της Θεοσ. Εταιρίας και κατ' επέκτασιν της ανθρωπότητος. Ακολουθως έλαβε τόν λόγο ή Πρόεδρος της νέας Στοάς άδ. Άσπ. Παπαδομιχελάκη και ανέπτυξε τίς θεοσοφικές αρχές όπως δημοσιεύονται στό τεύχος του περιοδικού.

ΘΕΟΣΟΦΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Α. Παπαδομιχάκης

Ἡ μυστική σοφία ὡς πυρήνας τῆς φύσης καί τῆς ἀνθρώπινης ζωῆς, εἶναι τὸ μυστήριο ποῦ ἀποκαλύπτεται ἀπὸ τὴν πρέσβειρα τῆς μεταφυσικῆς κοσμοθεωρίας, τὴν Ἑλένα Π. Μπλαβάτσκι, στὸ τετράτομο ἔργο τῆς ποῦ εἶναι ἡ «Μυστικὴ Δοξασία».

Τὸ ἔργο αὐτὸ ποῦ θεωρεῖται σταθμὸς στὴν ἱστορία τοῦ ἀποκρυφισμοῦ, ἀναφέρεται στὴ μεταφυσικὴ διαδικασία τῆς γένεσις τοῦ κόσμου καί τοῦ ἀνθρώπου, στοὺς νόμους ποῦ διέπουν τὸν σχηματισμὸ, τὴν ὁργάνωση καί τὴ λειτουργία τῆς ἐκδήλωσης, στὶς Πνευματικὲς Ὀντότητες ποῦ ἐποπτεύουν τὴν ἐφαρμογὴ τῆς Θείας Νομοτέλειας, καθὼς καί στὸν τρόπο ποῦ οἱ δυνάμεις τοῦ ἐκδηλωμένου κόσμου διαχωρίζονται καί υλοποιοῦνται σὲ φύση καί ἀνθρώπινη ὑπαρξη.

Τὸ σύνολο τῆς ἀρχαίας αὐτῆς δοξασίας, συνοψίζεται σὲ τέσσερις θεμελιώδεις προτάσεις ποῦ ἀποτελοῦν τὴν ἐκφραση τῆς Θείας Συνειδήσεως στὸ ἐπίπεδο τῆς ἀνθρώπινης ἀντίληψης. Αὐτές εἶναι:

1. Ὑπάρχει τὸ Ἀπόλυτο ποῦ εἶναι Ὑπαρξη καὶ μὴ Ὑπαρξη καὶ εἶναι πέραν ἀπὸ κάθε ὀρθολογικὴ ἀντίληψη.

2. Ὑπάρχει ὁ Ἐκδηλωτὸς Λόγος ποῦ εἶναι ἡ πρώτη ἐκδήλωση τοῦ Ἀπολύτου καὶ ὁ πρόδρομος τοῦ Ἐκδηλωμένου Λόγου. Αὐτὸς εἶναι ἡ Πρώτη Αἰτία ἀπὸ τὴν ὁποία πηγάζει ὁ Πρῶτος Λόγος ποῦ εἶναι τὸ Πνεῦμα. Κατηγορημὰ του εἶναι ἡ Θέληση.

3. Ὑπάρχει ὁ Δεύτερος Λόγος ποῦ ἐκφράζει τὸ συσχετισμὸ τοῦ Πνεύματος μὲ τὴν οὐσία τοῦ Χώρου. Αὐτὸς εἶναι ἡ Παγκόσμια Ψυχὴ ἢ τὸ Πνεῦμα τῆς Ζωῆς. Κατηγορημὰ του εἶναι ἡ Ἀγάπη.

4. Ὑπάρχει ὁ Τρίτος Λόγος ποῦ ἐκφράζει τὴ Θεία Διάνοια. Εἶναι τὸ Κοσμικὸ Νοοῦμενο στὸ ὁποῖο βρίσκεται ἡ ρίζα ὅλων τῶν νοημόνων λειτουργιῶν τοῦ ἐκδηλωμένου κόσμου. Κατηγορημὰ του εἶναι ἡ Ἐνεργὸς Νοημοσύνη.

Οἱ τρεῖς Λόγοι ἀποτελοῦν τὸ Τρισυπόστατο τῆς Ἐκδηλωμένης Θεότητος καὶ οἱ τρεῖς Ἀρχές τους σφραγίζουν τὴν ὑπαρξη, τὴ λειτουργία, τὸν σκοπὸ καὶ τὴν αἰτία τοῦ ἐκδηλωμένου κόσμου.

Στὴν ἐκδηλωμένη δημιουργία πρωτοστατεῖ μία δυαδικότητα ἀπὸ τὴν ὁποία ἀπορρέουν ὅλες οἱ ἀντιθέσεις τῆς ζωῆς. Ἀπὸ τίς ἀντιθέσεις ἀπορρέει ἡ ἐναλλαγὴ ἡ ὁποία καὶ σφραγίζει ὡς νόμος

τῆς πολικότητας ἢ τῆς ἀνταλλαγῆς καί ὡς νόμος τῆς παλινδρόμησης ἢ τῆς περιοδικότητας, τόν κόσμον καί τίς ὑπάρξεις του.

Ὁ Κόσμος εἶναι ἓνα περιορισμένο χωροχρονικό πεδίο μέσα στό ὁποῖο ἡ Ζωή ἐμφανίζεται καί ἐξαφανίζεται περιοδικά. Ἡ περιοδική ἐξαφάνιση τῆς Ζωῆς στόν χωροχρόνο ὀνομάζεται ξύπνημα ἢ ἀφύπνιση τοῦ Μπράχμα ἢ μανβαντάρμ, ἐνῶ ἡ περιοδική ἐξαφάνιση τῆς Ζωῆς καλεῖται ὕπνος τοῦ Μπράχμα ἢ Πραλάγια.

Ὁ ἐκδηλωμένος κόσμος ἔχει τή ρίζα του στήν Ἀνυπαρξία πού εἶναι χώρος μέσα στόν ὁποῖο ἀναπαύεται ὁ Ἀνεκδήλωτος Λόγος. Ὁ Λόγος εἶναι ἡ Συνείδηση, ἡ Νοήμονα Ἀρχή, ἡ Θεία Ζωή πού ὅταν ἀφυπνίζεται δημιουργεῖ τήν Ἐκδηλωμένη Ζωή στά ὅρια ἐνός χώρου τοῦ ὁποῖου τή χρονική διάρκεια ὑπαρξης, τόν ρυθμό τῆς ζωῆς πού τόν διαπερνά, καί τήν ἔννομη λειτουργία καί τάξη του, καθορίζει ἡ ἴδια ἡ Συνείδηση.

Ὅταν ἡ Συνείδηση ἀφυπνίζεται, ἀναδύεται ἀπό τήν Ἀνυπαρξία ὡς Ἀκτινοβόλο Ὡσείδες πού, μέ τήν φλογοβόλα ἀκτινοβολία του, θέτει σέ κίνηση τήν οὐσία τοῦ χώρου καί τήν διαμορφώνει σέ πολλαπλότητα.

Ὁ χώρος δέν εἶναι οὔτε κενό, οὔτε ζωή. Ὁ χώρος εἶναι ἀνενεργός οὐσία, πού τίθεται σέ κίνηση ἀπό τήν ἀκτινοβολία τῆς Συνείδησης ἢ τοῦ Θείου Νοῦ. Ἡ οὐσία αὕτη τοῦ χώρου λέγεται ἀκάσα, πρακρίτι, αἰθέρας ἢ ὕλη τοῦ διαστήματος. Ὁ χώρος διαφορετικά λέγεται καί χάος. Ἐνῶ στό χάος ὁμως ὑποκρύπτεται ἡ ἔννοια, τῆς ἀταξίας, στόν ἐκδηλωμένο χωροχρόνο τόν ὀριοθετημένο ἀπό τήν ἀκτινοβολία τῆς Συνείδησης κυριαρχεῖ ἡ ἔννομη καί ἐνσυνείδητη ζωή, καθώς καί ἡ τάξη πού ἀπορρέει ἀπό αὐτήν.

Ἡ οὐσία τοῦ χώρου ἔχει τρεῖς βασικές ποιότητες πού στά σανσκριτικά λέγονται γκούνας. Εἶναι τό σάττβα, τό ράτζας καί τό τάμας, δηλαδή ἡ ἰσορροπία, ἡ δραστηριότητα καί ἡ ἀδράνεια. Οἱ τρεῖς αὐτές ἀρχικές ποιότητες τοῦ αἰθέρα τοῦ διαστήματος διαμορφώνουν μέ τίς σέ ἀναλογία συνθέσεις τους, μία ἐπταπλή διαφοροποίηση ἡ ὁποία καθορίζει τίς ἐπτά ποιότητες τῆς στοιχειακῆς ὕλης. Ἡ τελευταία διαφοροποίηση τῆς στοιχειακῆς ὕλης παρουσιάζει τά στοιχεῖα τῆς φύσης. Ἡ ὕλη τοῦ χώρου εἶναι αὕτη πού προσφέρει τά στοιχεῖα τῆς γιά νά δημιουργηθεῖ ἡ μορφή γιά νά παρουσιασθεῖ ἡ ζωή.

Γιά νά ἐκδηλωθεῖ ἡ Συνείδηση εἶναι ἀπαραίτητη ἡ ὑπαρξη τοῦ χώρου. Χωρίς χώρο, δηλαδή χωρίς ὕλη δέν ὑπάρχει ὄχημα γιά νά ἐπιβιβασθεῖ ἡ Συνείδηση. Χωρίς ὄχημα-φορέα ἡ συνείδηση παραμένει ἀνεκδήλωτη καί ἐπομένως στερεῖται τήν ἐμπειρία καί τήν ἐπακόλουθη ἐξέλιξη.

Ἡ ὕλη τοῦ χώρου παρέχει τό ἔνδυμα μέ τό ὁποῖο καλύπτεται ἡ συνείδηση γιά νά πλεύσει στόν πεπερασμένο χωροχρόνο, ὥστε νά τόν γνωρίσει.

Αὕτη δέ ἡ πλεύση τῆς συνείδησης στόν ἐκδηλωμένο χωροχρόνο ἀποβλέπει σέ δύο στόχους. Ὁ ἕνας στόχος εἶναι ἡ ἐξέλιξη τῆς συνείδησης καί ἡ ἐνεργοποίησή της ἐνῶ ὁ ἄλλος στόχος εἶναι ἡ ἀποπνευμάτωση τῆς ὕλης.

Τρόπος τῆς ἐπιδιωκόμενης ἐξέλιξης εἶναι ἡ ἐπαφή τῆς συνείδησης μέ τήν πολλαπλότητα διαμέσου ἑνός ὀχήματος-μορφῆς, κατασκευασμένου ἀπό τήν ὕλη τοῦ χώρου. Ἡ γνωριμία αὕτη, συνείδησης καί χώρου, γίνεται στήν ἀρχή παθητικά καί ἀσυνείδητα διαμέσου ἑνός τύπου μορφῆς πού βαίνει καθοδικά ἀπό τό ἀφηρημένο στό συγκεκριμένο. Στή συνέχεια ὁμως, ἡ γνωριμία αὕτη παίρνει τήν ἐνεργητική καί συνειδητή τῆς ἔκφραση διαμέσου τώρα ἑνός τύπου μορφῆς πού ἀναδομεῖται διαρκῶς ἀπό τό συγκεκριμένο στό ἀφηρημένο καί ἀπό τό ὕλικό στό πνευματικό.

Ὁ ἐκδηλωμένος κόσμος ἀποτελεῖται ἀπό τρεῖς καταστάσεις πού εἶναι συνείδηση, χῶρος καί ζωή. Ἡ ζωή εἶναι τό ἀποτέλεσμα πού ἀνακύπτει ἀπό τόν συσχετισμό τῆς συνείδησης μέ τήν οὐσία τοῦ χώρου, χωρίς αὐτό νά σημαίνει ὅτι ἡ συνείδηση ταυτίζεται μέ τόν χῶρο ἢ ὅτι γίνεται ἕνα μέ αὐτόν.

Ἡ Συνείδηση εἶναι ἄφθαρτο καί αἰώνιο φῶς, εἶναι οὐσία πού ἐμπεριέχει ἀξία καί νόηση. Ἀκτινοβολώντας τόν αἰθέρα τοῦ διαστήματος τόν θέτει σέ κίνηση, τόν φωτίζει, τόν θερμαίνει καί τόν καθιστᾷ ἐνεργό καί ἐνσυνείδητο. Ἡ ἐπίδραση αὐτῆς τῆς ἀκτινοβολίας εἶναι πού, ἐξαερώνοντας τήν ὕλη τοῦ χώρου, δημιουργεῖ τά νεφελώματα πού εἶναι διαφορετικά σέ πυκνότητα καί ρευστότητα. Αὐτό γίνεται μέ μία σειρά τετράβαθμης κλιμάκωσης.

Αὕτη ἡ κλιμάκωση πού ἀφορᾷ ἀφενός στήν πυκνότητα καί ἀφετέρου στήν ποιότητα τῆς ὕλης τοῦ χώρου, καθορίζει τόν νόμο τῆς διαφοροποίησης ὁ ὁποῖος γίνεται τό μέτρο μέ τό ὁποῖο ταξινομοῦνται ἡ συνείδηση, ὁ χῶρος καί ἡ ζωή.

Σύμφωνα μέ τή μυστική δοξασία, ἡ ἀρχή τῆς τετραπλῆς θεώρησης, ἐκφράζεται στόν ἐκδηλωμένο κόσμο μέ τέσσερις ὅψεις. Κάθε ὅψη εἶναι μία διαφορετική ἔκφραση τῆς Συνείδησης, ἐπειδή εἶναι τό ἀποτέλεσμα πού προκύπτει ἀπό τήν ἐπίδραση τῆς ἀκτινοβολίας τῆς πάνω σέ διαφορετική ποιότητα ὕλης κάθε φορά.

Τό ἀποτέλεσμα πού προβάλλει ἀπό τήν ἐπίδραση τῆς Κοσμικῆς Συνείδησης ἐπὶ τοῦ χώρου ἐμφανίζει τίς τέσσερις καταστάσεις τοῦ ἐκδηλωμένου κόσμου πού εἶναι πνεῦμα, ψυχή, νοῦς καί φύση. Ὅταν ἡ ἀτομική συνείδηση, ἐπιδρᾷ πάνω σέ ἕνα τμήμα τῆς

ύλης τοῦ χώρου, παρουσιάζεται ἡ ἀνθρώπινη ψυχὴ μέ τὴν προσωπικότητά της πού ἀπαρτίζεται ἀπὸ συγκεκριμένη διάνοια, ἐπιθυμία καὶ σῶμα.

Ἐπίσης ἡ τετραπλὴ διαφοροποίηση διαχωρίζει τὸν ἐκδηλωμένο κόσμο σὲ τέσσερις σφαῖρες πού εἶναι ἡ θεία, ἡ κοσμικὴ, ἡ συμπαντικὴ καὶ ἡ ἀνθρώπινη. Οἱ τέσσερις αὐτές σφαῖρες τῆς δημιουργίας διασυνδέονται μεταξύ τους μέ τὸ νόημα τῆς Θείας Πνοῆς ἢ τῆς Θείας Ζωῆς. Αὐτό τὸ νόημα προεκτεινόμενο διαμετρικὰ σέ ὅλη τὴν ἐκδηλωμένη κοσμικὴ περιφέρεια καὶ διαπερνώντας κάθε πεδίο καὶ κάθε ὑπαρξή, μεταφέρει καὶ ἐμφυτεύει τὰ κατηγορήματα τῆς Θεότητος πού εἶναι οὐσία, ἀξία καὶ ἐνεργὸς νοημοσύνη καὶ διασυνδέει μέ αὐτὸ τὸν τρόπο τὸ οὐράνιο μέ τὸ ἐπίγειο καὶ τὸ θεῖο μέ τὸ ἀνθρώπινο.

Στὴν ἀνθρώπινη σφαῖρα ἡ θεία πνοὴ γίνεται τὸ νῆμα τῆς συνείδησης ἢ ἡ σουτράτα. Εἶναι ὁ συνειδησιακὸς μίτος πού ἐνώνει τὴν ἀνθρώπινη προσωπικότητα μέ τὴν ψυχικὴ τῆς ἀτομικότητα καὶ ὁ μαγικὸς αὐλὸς πού μετατρέπει τὸν πρωτόγονο σὲ ἄνθρωπο καὶ τὸν ἄνθρωπο σὲ οὐράνιο ἰδεατό.

Οἱ τρεῖς Κοσμικὲς Ἀρχές πού εἶναι ἡ Κίνησις, ἡ Πολικότητα καὶ ἡ Παλινδρόμησις, ἀπορρέουν ἀπὸ τὰ τρία κατηγορήματα, τῆς Θεότητος πού εἶναι ἡ Θέλησις, ἡ Ἀγάπη, καὶ ἡ Ἐνεργὸς Νοημοσύνη. Οἱ τρεῖς κοσμικοὶ νόμοι ἀνατυπώνοντο στὴν ἀτομικὴ διαφοροποίηση καὶ στὴν ἀνθρώπινη σφαῖρα γίνονται οἱ νόμοι τῆς Βούλησις, τῆς Ἀνταπόδοσις καὶ τῆς Μετενσάρκωσης. Αὐτοὶ οἱ νόμοι σφραγίζουν μέ τὴν ἰσχύ τους τὴ διαδικασία τῆς ἀνθρώπινης ἐμπειρίας καὶ ζωῆς.

Ἐπιπλέον ἐπτὰ, κέντρα Θείας Συνείδησις συνθέτουν τὴν Ἑπταπλὴ Ἱεραρχία τοῦ ἐκδηλωμένου κόσμου, ἡ ὁποία ἐποπτεύει τὴ δημιουργία, τὴν ὀργάνωσις, καὶ τὴ λειτουργία τοῦ κόσμου καὶ τῶν υπάρξεων του. Τὰ ἐπτὰ αὐτὰ κέντρα εἶναι οἱ ἀμόλυντοι ἐκπρόσωποι τῆς Θεότητος, εἶναι τὰ πρότυπα τῆς Δικαιοσύνης, τῆς Σοφίας καὶ τῆς Ἀρετῆς. Ἡ διάταξις τῶν κοσμικῶν σφαιρῶν, σχηματοποιεῖται μέ τὴ δικὴ τους ἐπίβλεψη καὶ ἡ ζωὴ κυλᾷ καὶ ἐξελίσσεται κάτω ἀπὸ τὴ δικὴ τους ἐνσυνείδητη καὶ ἐννομη προστασία.

Στὸν ἐκδηλωμένο κόσμο ὑπάρχει πλῆθος ὄντων τὰ ὁποῖα βρίσκονται σὲ διαφορετικοὺς βαθμοὺς ἐξέλιξης. Ἡ διαφορὰ αὐτὴ αὐτόματα ἱεραρχεῖ τίς υπάρξεις σὲ τάξεις, σὲ εἶδη καὶ σὲ γραμμές ἐξέλιξης. Ἐπιπλέον ἡ ἐξελικτικὴ αὐτὴ διαφορὰ ἔχει τὴ ρίζα της στὴν ἀτομικὴ βούλησις πού κάθε ὑπαρξὴ ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ χρησιμοποιοῖ ἐλεύθερα καὶ στὴν παλαιότητα τῆς ἀτομικῆς συνείδησις τῆς ὁποίας ὁ βαθμὸς ἐξέλιξης ἔχει κατακτηθεῖ σὲ προηγού-

μενους μανβανταρικούς κύκλους.

Στή διάρκεια των κοσμικών άφυπνίσεων οι σπερματικές συνειδήσεις που είναι κύτταρα της Μεγίστης Συνειδήσης έμπίπτουν στον τροχό της επανακυκλιζόμενης ύπαρξης, για να γνωρίσουν τη διαφοροποίηση διαμέσου όλων των σφαιρών της έκδήλωσης. Οι σπερματικές συνειδήσεις υπό τό κάλυμμα της Συμπαντικής Ψυχής εκφέρονται ως άτομικές ψυχές και διολισθαίνουν στά επίπεδα της ατομικής διαφοροποίησης. Περικαλυπτόμενες μέ διαφορετικές καλύπτρες, αντίστοιχες κάθε επιπέδου που διαπερνούν, κατέρχονται στον επίγειο κόσμο ληθαργημένες και πειθαρχικές έως ότου, ή πίεση του περιβάλλοντος τις αναγκάζει να ανταποκριθούν, να γνωρίσουν, να μάθουν και να συνειδητοποιηθούν.

Η σπερματική συνείδηση δέν μπορεί να έχει ολοκληρωμένη συνείδηση, αν δέν διέλθει από όλες τις καταστάσεις της διαφοροποίησης. Η ατομική σπερματική συνείδηση διαχωριζόμενη από την ψυχική της ομάδα, έμπίπτει στη σφαίρα της χωριστικότητας, όπου οφείλει να αναπτύξει ανεξάρτητη ατομικότητα μέ αυτόβουλες ώθήσεις και αυτοπροκαλούμενες προσπάθειες και έμπειρίες.

Οι αυτόβουλες δράσεις της ανθρώπινης προσωπικότητας λέγονται από τον νόμο του Κάρμα, που της επιβάλλει να διέλθει την κλίμακα της συνειδητότητας μέ τό να εφαρμόζει αναγκαστικά τό Αρχέτυπο της ούράνιας φύσης, δηλαδή την Άρετή.

Ο άνθρωπος στην επίγεια διάσταση είναι μία εγωϊστική προσωπικότητα ή οποία κινείται άσταμάτητα για να ίκανοποιεί τις επιθυμίες της. Η εγωϊκή αυτή δραστηριότητα είναι απαραίτητη ώπου να συγκροτήσει ο άνθρωπος την προσωπικότητά του μέ τά σώματα που την άπαρτίζουν, δηλαδή τό φυσικό, τό συναισθηματικό και τό συγκεκριμένο νοητικό. Για τούτη τη συγκρότηση του κατώτερου έαυτού ο άνθρωπος έχει ανάγκη την έμπειρία της επίγειας διάστασης.

Όταν ή συγκρότηση αυτή φθάσει στά όριά της, ο άνθρωπος αρχίζει να συνειδητοποιεί τον έσωτερικό μηχανισμό της ύπαρξής του και τότε αντιλαμβάνεται τη ματαιότητα του αίσθητού. Στρέφεται προς την ψυχική του ατομικότητα και αρχίζει συνειδητά πλέον να εφαρμόζει τις ούράνιες αρχές της στη διάσταση του αίσθητού. Αυτή ή στιγμή σημαίνει γι' αυτόν την αρχή της συνειδητοποίησης του σκοπού της έκδηλωμένης ζωής και περνά τον άνθρωπο στην κεντρομόλο προς τό πνεύμα πορεία του.

Για την ανθρώπινη αυτή συνειδητοποίηση υπάρχουν δύο άτραποι. Η μία είναι ή άτραπός της δοκιμασίας και ή άλλη ή άτραπός της μύησης. Η άτραπός της δοκιμασίας είναι ή αναγκαστική μα-

θητεία του ανθρώπου ό οποίος έντασσόμενος στην ομάδα της ανθρωπότητας ακολουθεί παθητικά και άσυνείδητα τους άλυσιδωτούς κύκλους της ομαδικής ανθρώπινης εξέλιξης. Η πορεία αυτή διαρκεί άπροσμέτρητο χρόνο και συμβαδίζει με άπροσμέτρητο πόνο.

Αντίθετα, η άτραπός της μύησης δίνει την ευκαιρία στον άνθρωπο νά επιταχύνει τό ρυθμό της άτομικής του εξέλιξης και νά εισέλθει στη συνειδητή μαθητεία. Η συνειδητοποίηση των έσωτερικών άρχων και νόμων και η εφαρμογή τους στη ζωή, λυτρώνει τό άτομο ταχύτερα από τόν κύκλο της ανάγκης.

Τότε ό άνθρωπος εισέρχεται στην Ίεραρχία της Λευκής Αδελφότητας και τίθεται στην ύπηρεσία της εξέλιξης της ανθρωπότητας.

Όταν ή έμπειρία της ανθρώπινης μονάδας διαμέσου της επίγειας μορφής συμπληρωθεί και τό είδος της συνείδησης που άφορά στην επίγεια σφαίρα ολοκληρωθεί, ή άτομική ψυχή διέρχεται άνερχόμενη πρós τίς άνωτερες σφαίρες μέσα στις όποιες συγκροτεί, διευρύνει και ολοκληρώνει τά αντίστοιχα πρós τίς σφαίρες, είδη συνείδησης.

Μέσα από τό νόημα της άτομικής συνείδησης στην άρχή και μέσα από τό νήμα της Θείας Ζωής στη συνέχεια, ή σπερματική συνείδηση άνέρχεται όλη την κλίμακα της συνειδητότητας και μεταβάλλεται από σπερματική σέ ολοκληρωμένη, συνολική και τέλεια συνείδηση. Τότε καθίσταται ένεργό και ισότιμο κύτταρο της Παγκοσμιότητας και είναι σέ θέση νά κυβερνά στον έκδηλωμένο κόσμο.

Τό πνεύμα προχωρεί, ούδαμού τερματίζει την έννοια του άτομικού του Έγώ. Διέρχεται δι' όλων των μορφών της Φύσεως, γίνεται νοητικό, γίνεται Θεός, συνεργάζεται μετά των θεών και προχωρεί εις κατάστασιν υπεράτων θεών χωρίς νά αποβάλλει τίποτα από την άτομικότητά του. Μεταμορφούται άκατάπαυστα εις τόν άπειρο χρόνο.

Σ. ΝΑΓΟΣ (Δημιουργία του κόσμου)

Η ΣΥΝΕΠΕΙΑ ΣΤΗ ΖΩΗ

Α. ΥΠΟΘΗΚΕΣ ΑΠΟ ΤΟ ΑΡΧΑΙΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΝΕΥΜΑ

“Όλα τὰ λόγια, όταν λείπουν τὰ ἔργα, φαίνονται σάν κάτι μάταιο καί ἀνώφελο.

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ (Ὀλυνθιακός, Β. 12)

“Ἄπας μὲν λόγος, ἂν ἀπῇ τὰ πράγματα, μάταιόν τι φαίνεται καί κενόν)

Μὴν κρίνεις ἀπὸ τὰ λόγια τὸ σοφὸ ἢ χρηστὸ ἄνθρωπο· τὸν τρόπο πού ζεῖ νὰ ἐξετάζεις πάντοτε. Γιατί πολλοὶ ὁμιλοῦν ὥραϊα μέ σκοπὸ τὴν ἀδικία, τὰ ἔργα τους ὅμως δὲν εἶναι καλὰ.

ΦΙΛΗΜΟΝΑΣ (Ἀβέβ, ἀπόσπ. 40C, Meineke)

“Ἐκ τῶν λόγων μὴ κρίνε... σοφόν
ἢ χρηστὸν ἄνδρα· τὸν βίον ἐξετάζ' αἰεὶ.
πολλοὶ γάρ εὖ λέγουσιν ἀδικίας χάριν,
τὰ δ' ἔργ' ἔχουσι φαῦλα.

Εἶναι λυπηρό, ἐνῶ μιλᾷς καλὰ, νὰ πέφτεις σὲ σφάλματα.

ΣΟΦΟΚΛΗΣ (Ἠλέκτρα, 1039)

“Ἡ δεινὸν εὖ λέγουσαν ἐξαμαρτάνειν)

“Ὁ ἔλεγχος στὴν πράξη γιὰ ὅλα, φαίνεται νὰ εἶναι ὁ πιὸ ἀληθινός.

ΠΛΑΤΩΝΑΣ (Ἀνθ. Στοβ. ΜΑ, 22α)

“Ἡ δὲ βάσανος ἀληθεστάτη δοκεῖ γίγνεσθαι τῶν πάντων περὶ).

Β. ΑΠΟ ΤΗ ΛΑΪΚΗ ΜΑΣ ΣΟΦΙΑ

* Μὴ ζητᾷς μόνο νὰ φανεῖς,
ἀλλὰ καί νὰ γενεῖς.

* Ἀπὸ τὸ ἴπὲ καὶ τὸ κάμε, μεγάλη διαφορά.

* Ὅχι λόγια, ἀλλὰ ἔργα.

«Ἐργῷ κουκέτι μύθῳ» Αἰσχύλου (Προμηθεὺς Δεσμώτης 1080)

* Ὁ Μανόλης μέ τὰ λόγια,
χτίζ' ἀνώγια καί κατώγια.

* Τά λόγια σου εἶναι ψεύτικα, σάν τοῦ Μαρτιοῦ τό χιόνι,
ὅπου τό ρίχνει ἀποβραδύς καί τό πρωῒ τό λιώνει.

* Δάσκαλε πού δίδασκες καί νόμο δέν ἐκράτεις.

* Ἀπ' τόν λόγο ὡς τήν πράξη, ὁ δρόμος εἶναι μακρινός.

Ἀπό τό βιβλίο «Γνωμικά καί Παροιμίες» τοῦ Χ. Μπάρακλη, «Ἑστία».

Ἐπρεπε, τυφλέ Πλοῦτε, νά μὴν εἶχες φανεῖ ποτέ στή γῇ, μήτε
στή στεριά, μήτε στή θάλασσα, ἀλλά νά κατηκοῦσες στόν Τάρτα-
ρο καί στόν Ἀχέροντα· γιατί σέ σένα ὀφείλονται ὅλες οἱ συμφο-
ρές τῶν ἀνθρώπων.

ΤΙΜΟΚΡΕΟΝΤΑ (Ἀπόσπασμα 5, Diehl)

(Ὡφελέν σ', ὦ τυφλέ Πλοῦτε,
μῆτε γῇ μῆτ' ἐν θαλάσῃ
μῆτ' ἐν ἡπείρῳ φανῆμεν,
ἀλλά Τάρταρόν τε ναίειν κάχέροντα· διά σέ γάρ πάντ'
ἔστ' ἐν ἀνθρώποις κακά.)



Ο ΝΟΜΟΣ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΤΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΥΛΟΥ

Από τότε όποτε συνεστήθησαν αϊ πρώται άνθρωπιναι κοινω-
νίαι, οί άνθρωποι προσεπάθησαν και προσπαθούν συνεχώς νά εύ-
ρουν τόν δρόμον τής ειρήνης και τής ευημερίας.

Είς τήν Αρχαίαν Ελλάδα εγεννήθη κατά πρώτον ή ιδέα τής
συμφιλίωσης τών ανθρώπων διά τών Αμφικτυονιών... Η ιδέα
αυτή επέζησεν διά μέσου τών αιώνων, αφού και σήμερον λειτουρ-
γούν παρόμοιοι οργανισμοί... Η προσπάθεια διά νά εύρουν οί άν-
θρωποι τόν δρόμον τής ειρήνης και τής ευημερίας εξακολουθεί...
Τό νά συνέρχωνται αντιπρόσωποι έθνών, νά συζητούν και νά προ-
σπαθούν νά δημιουργήσουν ένα τρόπον ζωής ανεκτόν, είναι δείγ-
μα, ότι υπάρχει είς τάς συνειδήσεις μία άτελώς υποφαινομένη
άντίληψις τής πανανθρωπίνης άλληλεγγύης, ή όποία υφίσταται
κατά φυσικόν λόγον και διέπει τάς σχέσεις τών ανθρώπων, χωρίς
νά έχουν ούτοι περί αυτής επίγνωσιν.

Η άλληλεγγύη ανυψώνει τόν άνθρωπον και δι' αυτής άνέρχε-
ται από τήν κατάστασιν του ζωού είς εκείνην του πνευματικού
όντος.

Εάν ήθέλαμε νά εξετάσωμεν κάπως εγγύτερον και πλέον προ-
σεκτικά τά πράγματα, θα έβλέπωμεν ότι, τάς σχέσεις τών ανθρώ-
πων όλου του πλανήτου, κοινωνικάς, πολιτικάς, βιωτικάς, ιδίως
όμως τάς οικονομικάς και επισιτιστικάς, διέπει μία άλληλεπίδρα-
σις, ή όποία θα έπρεπε νά καταστήση συνειδητήν τήν άλληλεγγύ-
ην όλων τών ανθρώπων τής Γης.

Η άλληλεπίδρασις είναι καθολικός νόμος τής φύσεως... και
συντελεί είς τήν εξέλιξιν τών ψυχών...

Ο ήλιος επιδρών τήν Γην προκαλεί πλείστας επ' αυτής μετα-
μορφώσεις. Δύναται τις νά είπη, ότι π'ασα σύστασις και λειτουργία
τών εκδηλωθεισών επ' αυτής μορφών, εκ τής επιδράσεως του
ήλιου εξαρτάται.

Διά νά υπάρξη κανονική εν τη φύσει λειτουργία, πρέπει τά
άποτελούντα αυτήν μέρη (σώματα, μονάδες) νά είναι συνδεδεμένα
αρμονικώς και νά άποτελούν αδιάσπαστον άλυσιν.

Είς τήν αντικειμενικήν φύσιν, εξασφαλίζουν τήν τοιαύτην άρ-
μονικήν συλλειτουργίαν, αυτοί δε ούτοι οί καθολικοί τής φύσεως
νόμοι.

Προκειμένου όμως περί τών συνειδητών όντων, ταύτα έχουν

ιδίαν βούλησιν καί αὐτενέργειαν. Καί ἐφ' ὅσον μὲν ὁ ἄνθρωπος κατανοεῖ τὸν τρόπον τῆς λειτουργίας τῆς φύσεως, ἐκουσίως τίθεται ἐν ἁρμονίᾳ πρὸς τὴν φύσιν καί πρὸς τὰς ἐν αὐτῇ ἄλλας ὑποστάσεις. Ἄλλως, διακόπτει τὴν τοιαύτην ἁρμονικὴν συλλειτουργίαν καί διάγων ζωὴν ἀντιφυσικὴν – πρᾶγμα δυνατόν λόγῳ τῆς ἐλευθερίας τῆς βουλήσεώς του – δημιουργεῖ δι' αὐτόν ἀρνητικὴν πρὸς τὴν φύσιν κατάστασιν.

Ἡ κατάστασις αὕτη καθίσταται πηγὴ ἐκδηλώσεων ψυχικῶν παρὰ φύσιν, συνεπαγομένων τὴν στασιμότητα τῆς ψυχῆς του. Ἐνὸ ταυτισμὸς τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴν φύσιν καί τοὺς νόμους τῆς, θά ἐπαγίωνε τὴν μεταξύ τῶν ἀνθρώπων ἀλληλεγγύην καί ἀδελφότητα...

Ὁφείλομεν ἂν θέλωμεν νὰ γνωρίσωμεν τὴν ἀληθειαν καί νὰ ἐπιτύχωμεν τὴν ψυχικὴν μας ἐξέλιξιν, ὄχι μόνον νὰ στραφῶμεν πρὸς τὴν μελέτην τῆς φύσεως καί τῶν λειτουργιῶν τῆς, ἀλλὰ καί νὰ ταυτίσωμεν τὴν ζωὴν μας πρὸς τὰς φυσικὰς λειτουργίας. Νὰ ζήσωμεν ὅσο τὸ δυνατόν κατὰ φύσιν. Ὅποτε καί ἠθικώτεροι καί ἀγνότεροι θά καταστῶμεν καί θά τεθῶμεν ἐπὶ τῶν γραμμῶν τῆς ἐξελιξεως. Καί τότε, ὁ σκοπὸς μας θά ἐξυπηρετηθῇ περισσότερον, διότι τότε, ἀγνοί, θά δυνηθῶμεν νὰ συναντηθῶμεν μὲ ἄλλας ἀγνάς ὑπάρξεις, ζώσας εἰς τὴν φύσιν, τὰς ὁποίας σήμερον, μὲ τὴν κατάστασιν εἰς τὴν ὁποίαν εὐρισκόμεθα ἀδυνατοῦμεν καί νὰ διακρίνωμεν ἀκόμη.

Ἐκ τοῦ κάλλους τῆς φύσεως προέρχεται πᾶσα ἀνθρωπίνη ἔμπνευσις. Ἐκ τῆς θείας αἴγλης τῆς φύσεως διαπλάσσεται ἡ ἀνθρωπίνη καρδιά καί μεταμορφοῦται τὸ αἶσθημα αὐτῆς, φωτιζόμενον εἰς τὸ θεῖον πῦρ τῆς ἀγάπης καί ὅλων τῶν εὐγενῶν συναισθημάτων καί ἀνυψώνει τὴν ψυχὴν εἰς ἀνώτερα ἐπίπεδα τελειότητος...

Ὁ μελετῶν τὴν φύσιν καί τοὺς νόμους τῆς, εὐρύνει τὰς ἀντιλήψεις του, πέραν τοῦ μυωπικοῦ ὀρίζοντος τῶν συνήθων ἀνθρώπων. Διαστέλλει τότε τὸ ἐγὼ του μέχρι τοῦ ἀπείρου καί μόνον τότε συναισθάνεται τὴν καθολικότητα τῶν νόμων τῆς φύσεως καί τὴν ἔννοιαν τῆς καθολικῆς ἀγάπης καί τῆς ἀδελφότητος ὅλων τῶν ὄντων...

Ὁ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος ζῇ καί εὐρίσκεται κοντὰ εἰς τὴν φύσιν, εἰς τὸ μέγα Πᾶν, ὁ ὁποῖος ζῇ πραγματικῶς μὲ τὸ ἀπείρον, δέν ὑποβιβάζει ποτὲ τὸν ἑαυτὸν του εἰς ταπεινότηας, δέν ἡμπορεῖ νὰ γίνῃ κακὸς καί ἐπιβλαβὴς πρὸς τοὺς ἄλλους. Συνηθίζει νὰ κάμῃ, ὅ,τι κάμνει ἡ φύσις, παράγει, βοηθεῖ, ἐξελίσσει. Εἶναι εὐεργέτης πρὸς πάντας. Μαθαίνει νὰ ἀγαπᾷ. Ὅπως καί ἡ Φύσις περιπτύσσεται καί κρατεῖ εἰς τὴν ἀγκάλῃ τῆς τὸ πᾶν, τὰ πάντα, τοὺς πάντας. Ὅπως ὁ

ἥλιος ἀνατέλλει ἐπὶ πονηροὺς καὶ ἀγαθοὺς καὶ τὸ στερέωμα βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.

Ἡ ἀλληλεγγύη λοιπὸν καὶ ἡ ἀγάπη, ἡ ὁποία θὰ ἔπρεπε νὰ διέπῃ τὰς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων, δὲν κατέστη ἀκόμη συνειδητὴ, ὥστε κατόπιν αὐτῆς νὰ γίνη μία παγκόσμιος συνεννόησις διὰ τὴν καθολικὴν ὄλων τῶν ἀνθρώπων εὐημερίαν. Δὲν κατορθώσαμεν ἀκόμη νὰ διακρίνωμεν ὅτι, ὅλοι μας εἴμεθα συνδεδεμένοι δι' ἀοράτων μὲν, ἀλλὰ πραγματικῶν καὶ στενωτάτων δεσμῶν... Θεωροῦμεν τὸν πλησίον μας ὡς ξένον καὶ ἀδιάφορον πρὸς ἡμᾶς, ἐνῶ θὰ ἔπρεπε νὰ διαβλέπωμεν εἰς αὐτὸν ἓνα σύντροφον εἰς τὴν ζωὴν, τὸν ὁποῖον πρέπει νὰ ἀγαπήσωμεν...

Τί εἶναι ἡ ἀγάπη

Ἀλλ' ἄς ἐξετάσωμεν τί εἶναι ἡ ἀγάπη: Ἡ ἀγάπη εἶναι ἓν συμπαιθητικὸν συναίσθημα, μία ψυχικὴ διάθεσις, ἀλλὰ συγχρόνως καὶ ἓν κίνητρον, τὸ ὁποῖον ὠθεῖ τὸν ἄνθρωπον νὰ δίδεται, νὰ παρέχῃ ἑαυτὸν καὶ ὅ,τι ἀγαθὸν δύναται νὰ διαθέσῃ ὑπὲρ τῶν ἄλλων, αὐθορμητῶς, ἀνεπιφυλάκτως, ἀνυστεροβούλως καὶ χωρὶς προσδοκίαν ἀνταποδόσεως.

Αἱ ιδέαι αὗται ἐδιδάχθησαν καὶ πρὸ τοῦ Χριστιανισμοῦ εἰς ὅλα τὰ ἀρχαῖα Μυστήρια.

Ὅλοι οἱ μεγάλοι διανοηταὶ καὶ φιλόσοφοι τὴν ἀλήθειαν αὐτὴν διεκήρυξαν, ὅχι ὥς μέσον ψυχικῆς σωτηρίας μόνον, ἀλλὰ καὶ ὡς νόμον, ὁ ὁποῖος ὀφείλει νὰ διέπῃ τὴν ἀνθρωπίνην κοινωνίαν.

Δηλαδή ἡ πραγματικὴ ἀγάπη δὲν πρέπει νὰ εἶναι ἓν συναίσθημα, ἀλλὰ πρέπει νὰ γίνη νόμος κοινωνικός, βιωτικός, ὁ ὁποῖος ὀφείλει νὰ δεσπόζῃ εἰς τὰς σχέσεις τῶν ἀνθρώπων. Χωρὶς τὴν Ἀγάπην δὲν ἔμπορεῖ νὰ ζήσῃ ὁ ἄνθρωπος ὡς λογικόν, ὡς πνευματικόν ὄν, ἀλλὰ μόνον ὡς θηρίον, ἢ τουλάχιστον ὡς ἄλογον ζῶον...

Οἱ νόμοι τῆς ἀλληλεπιδράσεως, τῆς ἀλληλεγγύης καὶ τῆς Ἀγάπης εἶναι νόμοι τῆς φύσεως, νόμοι τῆς παγκοσμίου ζωῆς. Τίποτε δὲν θὰ ἔμπορουσε νὰ ἀναπτυχθῇ εἰς τὸν κόσμον, ἐάν δὲν ἐβροῦνθετο ἀπὸ ὅλα ὅσα ὑπάρχουν εἰς τὸ σύμπαν.

Ἡ βοήθεια αὐτὴ ὄλων πρὸς πᾶν ὄν, ἀποτελεῖ τὸν νόμον τῆς Ἀγάπης...

Ἡ ἐκδήλωσις τῶν νόμων καὶ τῶν δυνάμεων, αἱ ὁποῖες ἐμφανίζονται εἰς τὸ ἐσώτατον εἶναι μας, συνεπείᾳ τοῦ ἐν τῇ φύσει δρῶντος νόμου τῆς ἐξελίξεως, εἶναι ἐπιτακτικὴ. Ἡ ἐκδήλωσις δὲ αὐτὴ λαμβάνει χώραν πρὸ παντός διὰ τῆς ἀλληλεπιδράσεως.

Ἄνευ τῆς ἀλληλεπιδράσεως, ἡ ὁποία δι' ἕκαστον ὄν ἀσκεῖται

υπό τοῦ περιβάλλοντος, δηλαδή ὑπό παντός πρὸς ὅ,τι τὸ ὄν ἔρχεται εἰς οἰανδήποτε σχέσιν, οὐδεμία ἐξέλιξις τοῦ ὄντος δύναται νὰ συντελεσθῇ.

Καὶ ἐάν μὲν ἐκ τοῦ περιβάλλοντος προκύπτῃ θετικὴ ἐπίδρασις πρὸς ἐκδήλωσιν τῶν δυνάμεων τοῦ ὄντος, ἐάν τὸ περιβάλλον καὶ πᾶν ὅ,τι τὸ ἀποτελεῖ εἶναι εὐνοϊκῶς πρὸς τοῦτο διατεθειμένον, ἡ ἐκδήλωσις τῶν δυνάμεων καὶ συνεπῶς ἡ ἐξέλιξις τοῦ ὄντος πραγματοποιῆται.

Ἐάν ὅμως ἡ ἐπίδρασις τοῦ περιβάλλοντος εἶναι κακὴ, καὶ εἶναι τοιαύτη, ὅταν ἡ κατάστασις αὐτοῦ εἶναι κατωτέρα τῆς καταστάσεως τοῦ ὄντος, ἡ ἐξ αὐτοῦ ἐπίδρασις εἶναι ἀρνητικὴ. Ὡς ἀποτέλεσμα δὲ ἔχει τὴν ἀναστολὴν τῆς ἐκδηλώσεως τῶν δυνάμεων τοῦ ὄντος.

Ἐντεῦθεν προκύπτει ἡ ἀνθρωπιστικὴ ἀρχή, ἡ ὁποία πρέπει σινάμα νὰ γίνῃ κοινωνικὸς νόμος, ὅπως ἕκαστος ἐπιζητῇ τὴν προαγωγὴν τοῦ συνόλου τῆς κοινωνίας καὶ τὸ σύνολον τῆς κοινωνίας νὰ μεριμνᾷ διὰ τὴν ἀνύψωσιν ὅλων τῶν καθ' ἕκαστον μελῶν της...

Ἐάν ἐν τοιαύτῃ κοινωνίᾳ συντελεῖται τοῦτο, λέγομεν ὅτι ἡ κοινωνία αὕτη εἶναι πολιτισμένη. Ἐάν τοιναντίον, εἶναι βάρβαρος καὶ ἀπολίτιστος.

Εἰς τὰς κοινωνίας ὅμως ὑπάρχουν διάφοροι βαθμίδες πολιτισμοῦ.

Εἰς τὰς κατωτέρας κοινωνίας ὁ πολιτισμὸς εἶναι ὑποτυπώδης. Ἐξακολουθεῖ δὲ εἰς αὐτάς νὰ ἐπικρατῇ ὅ,τι εἰς τὴν ζωώδη φύσιν. Δηλαδή ἡ δύναμις τοῦ ἰσχυροτέρου καὶ ἡ καταδυνάστευσις. Κατάστασις ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἕκαστον ἄτομον δέν δύναται ν' ἀναπτύξῃ τὰς πνευματικὰς αὐτοῦ δυνάμεις...

Διὰ νὰ δύναται ὅμως ὁ ἄνθρωπος ν' ἀναπτύσῃ τὰς δυνάμεις του καὶ νὰ βοηθητῇ ἀπὸ τὰ ἄλλα ἄτομα μετὰ τῶν ὁποίων ἀποτελεῖ κοινωνίαν, πρέπει νὰ ὑπάρχῃ καθολικὴ ἀγάπη.

Πρέπει δηλαδή ν' ἀναπτυχθῇ ἐν ἄλλο σύστημα, μὲ ἀνωτέρας ἠθικὰς ἀρχάς, στηριζομένας εἰς τὴν καθολικὴν ἀγάπην.

Ἐάν λοιπὸν ὁ ἄνθρωπος ἢ τὸ πνεῦμα θέλῃ νὰ ζῇ συνειδητῶς καὶ ἐπιθυμῇ ν' ἀκολουθῇ τὴν Κοσμικὴν τάξιν, πρέπει ν' ἀναπτύξῃ τὸν νόμον τῆς Ἀγάπης συνειδητῶς. Ἡ συμμόρφωσις του δὲ πρὸς τὴν κοσμικὴν τάξιν, φέρει αὐτὸν εἰς μεγαλυτέραν ἐξέλιξιν, διότι χωρὶς Ἀγάπην δέν γίνεται ἡ ἀνοδος τῆς ψυχῆς.

Παρά τῇ ἀνθρωπίνῃ ὅμως κοινωνίᾳ δέν ἐπικρατεῖ ὁ νόμος αὐτός λόγω ἀμαθείας καὶ παρανοήσεως καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀτομικοῦ συμφέροντος. Ὡς ἐκ τούτου ἐπέρχονται αἱ συγκρούσεις καὶ αἱ δυστυχίαι, αἱ ὁποῖαι καθυστεροῦν τὴν πρόοδον τῶν ψυχῶν.

Ίδου διατί οἱ Στωϊκοί ἐδίδασκον τήν ἀνθρωπίνην ἀλληλεγγύην καί ἀγάπην καί ὁ Μάρκος Ἀντωνῖνος εἶπεν: «*Φίλησον τό ἀνθρώπινον γένος*». Δηλαδή χωρίς διάκρισιν φυλῆς, πατρίδος, γένους κλπ.

Καί ὁ Ἰησοῦς ἐδίδασκε τήν Ἀγάπην. Ἀλλ' ἡ Χριστιανική θρησκεία, ὅπως διεμορφώθη, χωρίς τήν διδασκαλίαν καί τήν ἐπιδίωξιν τῆς Ἀγάπης ὡς κοινωνικοῦ νόμου, ἀποβαίνει στεῖρα καί χωρίς περιεχόμενον.

Ὅλοι οἱ προηγούμενοι πόλεμοι ἐκινήθησαν ἀπό ἔθνη λεγόμενα Χριστιανικά. Καί ἀκόμη διεξήχθησαν πόλεμοι μεταξύ Χριστιανῶν διά δογματικούς λόγους. Καί διά τήν ὑπεράσπισιν τῆς θρησκείας ἐδημιουργήθη ἡ ἀποκλήθεισα ἱερά ἐξέτασις.

Ἀλλ' εἶναι δυνατός συμβιβασμός μεταξύ Ἀγάπης, πολέμου καί κατακτητικῆς ροπῆς;

Χριστιανός εἶναι ἐκεῖνος, ὁ ὁποῖος ζῇ κατὰ Χριστόν καί ὄχι ἐκεῖνος ὁ ὁποῖος ἐβαπτίσθη ἀπλῶς καί ἐκπληρεῖ τοὺς τύπους τῆς θρησκείας.

Εἶναι ὁ ποιῶν τό θέλημα τοῦ Πατρός, ὡς εἶπεν ὁ ἴδιος ὁ Ἰησοῦς, καί θέλημα τοῦ Πατρός εἶναι ἡ πρός πάντας Ἀγάπη, διότι καί ὁ ἴδιος ὁ Θεός «*πρὸ παντός Ἀγάπη ἐστίν*».

Ὁ ἔχων εἰς τήν ψυχὴν τοῦ Ἀγάπην, φωτίζεται καί καθίσταται πνευματικός ἥλιος. Ἀγάπη καί φῶς εἶναι ἀλληλένδετα. Δύναται νά ἐκπορευεταί φῶς μόνον ἀπ' ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει Ἀγάπη. Ὅπου διαφημίζεται ὡς ὑπάρχον φῶς καί δέν ἐξωτερικεύεται ἀπ' ἐκεῖ Ἀγάπη πρός τήν ἀνθρωπότητα, πρός τήν πρόοδον αὐτῆς, ἐκεῖ δέν ὑπάρχει πράγματι φῶς, ἀλλά σκότος.

Διότι ὅπου ὑπάρχει ἐγωϊσμός καί συμφέρον, ἐκεῖ αἱ συγκρούσεις, ἡ ἀλλήλομάχη καί ἡ δυστυχία. Ἐνῶ ὅπου Ἀγάπη καί Δικαιοσύνη, ἐκεῖ ἡ ἁρμονία καί ἡ ἐπακολουθοῦσα εὐτυχία.

Ἄς ἐλπίσωμεν ὅτι οἱ ἄνθρωποι θά ἀντίληφθοῦν τάς ἀληθείας αὐτάς καί θά κατανοήσουν ὅτι μόνον ἡ ἀντίληψις τῆς πανανθρωπίνης ἀλληλεγγύης καί ἡ συνεννόησις ἡμποροῦν ν' ἀποκαταστήσουν τήν εἰρήνην τοῦ κόσμου καί τήν εὐτυχίαν τῶν ἀνθρώπων καί τῶν ἐθνῶν.

Ἀπό τό βιβλίον «*Οἱ νόμοι τῆς ζωῆς*».



ΟΙ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΕΣ ΜΑΣ ΕΠΙΔΙΩΞΕΙΣ

*Ἡ ἐπιστολή πρὸς τοὺς ἀναγνώστες πού συνόδευε
τὸ πρῶτο τεύχος τοῦ «Ἰλισοῦ»*

Ἀθῆναι τῇ 12ῃ Μαΐου 1956

Φίλτατε Κύριε καὶ Ἀδελφέ,

Ἐμπιστευόμεθα εἰς τὴν κρίσιν σας τὸ πρῶτον τεύχος τοῦ νέου περιοδικοῦ «**Ἰλισός**», τοῦ ὁποίου ἀπεφασίσαμεν τὴν ἔκδοσιν, ἵνα διαδοθοῦν εὐρύτερον αἱ ἀρχαὶ τῆς ἐλευθερίας τῆς σκέψεως καὶ τῆς παγκοσμίου ἀδελφότητος τῶν ἀνθρώπων, τῆς ἐσωτερικῆς ἐνότητος τῶν μεγάλων θρησκειῶν καὶ μυστηριακῶν παραδόσεων, τῆς ὑπάρξεως πνευματικοῦ κόσμου ἀνερευνήτου καὶ μαρτυροῦντος τὴν ἀθανασίαν τῆς ψυχῆς, ἐξελισσομένης διὰ τοῦ κατ' ἀρετὴν βίου. Εὐέλπιστοῦμεν νὰ δώσωμεν εἰς εὐρύτερον κοινόν ἓνα περιοδικόν, τὸ ὅποιον – ὡς καλῶς ἐννοεῖτε – δέν ἀποτελεῖ ἐπικερδὴ ἐπιχείρησιν, ἀλλὰ φιλοδοξοῦμεν νὰ ἀποτελέσῃ πνευματικὴν τροφήν καὶ παρόρησιν δι' εὐγενεστέραν ζωὴν.

Ἡ κρίσις σας ἐπὶ τῆς προσπάθειάς μας αὐτῆς μᾶς ἐνδιαφέρει ἀπολύτως καὶ θὰ εἴμεθα εὐτυχεῖς νὰ ἐπικοινωνήσωμεν μαζί σας.

Μᾶς ἐνδιαφέρει, ὅμως, ἐπίσης, ἡ συνδρομὴ σας εἰς τὸ δύσκολον ἔργον τῆς ἐκδόσεως ἐνός τοιούτου περιοδικοῦ, τὸ ὅποιον ἔχει νὰ παλαίσῃ κατὰ μυρίων δυσχερειῶν, δεδομένου ὅτι τὸ κοινόν εἶναι νὰ κορεσμένον ἀπὸ παντός εἶδους ἐντυπα, ἀπειθυνόμενα συνήθως πρὸς τὰς κατωτέρας αἰσθήσεις, κολακεύοντα τὰ πάθη καὶ ὄχι ἀποβλέποντα εἰς εὐγενέστερον πνευματικόν βίον.

Σὰς ἀποστέλλομεν, λοιπόν, **δωρεάν** τὸ πρῶτον τεύχος τοῦ «**Ἰλισοῦ**», διὰ νὰ λάβετε γνῶσιν τοῦ περιεχομένου του, ἀποβλέποντες – ἐάν σας ἱκανοποιήσῃ – εἰς τὴν ἐγγραφὴν σας ὡς συνδρομητοῦ.

Διατελοῦμεν μέ ἀδελφικά αἰσθήματα

Ἡ Διεύθυνσις

ANNIE BESANT

Η ΑΠΟΚΡΥΦΗ ΖΩΗ ΤΟΥ ΑΝΘΡΩΠΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΑΙΜΙΛΙΑΣ ΙΒΟΥ

Ἀνθολόγηση ἀξιόλογων κειμένων

X.M.

Θά ἤθελα νά σᾶς παρουσιάσω, κατά τό δυνατόν, μέ τά τρία αὐτά στοιχεῖα (τό πνεῦμα, τήν ψυχή καί τό σῶμα), μία εἰκόνα τοῦ ἑαυτοῦ μας: Τό πνεῦμα ἀπό πάνω μας, στό κέντρον ἢ ψυχή, συνειδηση ἐν ἐγρηγόρσει, κάτω τό σῶμα. Ἡ ψυχή πού βρίσκεται στό κέντρον ἔλκεται εἴτε νά ὑψωθῇ ἐπάνω πρὸς τό πνεῦμα, ἢ νά συρθῇ κάτω πρὸς τό σῶμα... Ἄν εἶχαμε ἓνα θαυμάσιο ἄλογο, θαρραλέο καί πεισματικό, πού νά μᾶς ἀντιστέκεται καί νά μήν ἐννοεῖ νά μᾶς ὑπακούσει, δέν θά σκεπτόμασταν ἀσφαλῶς νά τό κακομεταχειριστοῦμε, νά τό δαμάσουμε μέ σκληρότητα, ἀλλά μέ γλυκύτητα καί πραότητα θά φροντίζαμε νά τό ἀσκήσουμε, ὥστε νά τό κάνουμε τέλος νά πειθαρχήσῃ στή θέλησή μας. Τό σῶμα μας εἶναι ἀκριβῶς ἓνα τέτοιο θαυμάσιο ἄλογο. Ἄς μή τό κακοποιοῦμε λοιπόν καί ἄς μή τό κακομεταχειριζόμαστε... Κάθε φορά πού ὑποχωροῦμε στίς κατώτερες ἑλξεις μας, αὐτές τροφοδοτοῦνται καί δυναμώνουν... Ἄς ἀκροαστοῦμε τή φωνή τοῦ Πνεύματος πού μᾶς φωνάζει: «Εἶσαι δικός μου, δέν ἀνήκεις στό σῶμα. Σέ ἔχω στείλει ἐκεῖ γιά νά ἐλευθερωθῇς καί ὄχι νά γίνεις σκλάβος του».

*

Συναντοῦμε ἓνα πρόσωπο εὐθυμο, γέλαστό, εὐτυχισμένο καί νοιώθουμε ἀμέσως σάν μία ἀκτίνα ἡλίου νά μᾶς διαπερνάει. Ἐνα ἄλλο πρόσωπο μᾶς πλησιάζει σάν σκεπασμένο μέ ἓνα σύννεφο θλίψεως. Παθαίνουμε ἀμέσως ψυχική κατάπτωση καί γινόμαστε δύσθυμοι... Τόσο ἡ εὐθυμία καθὼς καί ἡ δυσθυμία εἶναι μεταδοτικές καί ἀναπτύσσονται μέσα μας... Κάθε τί πού διεγείρει κραδασμούς στήν ὕλη εἶναι μεταδοτικό, γιατί οἱ ὕλικοι αὐτοί κραδασμοί ἀναπαράγονται, διεγείροντας παρόμοιες συγκινήσεις στοῦς ἄλλους.

Συναντούμε ένα πρόσωπο με δύστροπο και όξυθυμο χαρακτήρα. Διαπιστώνουμε άμέσως ότι μία νευρικήτητα μᾶς καταλαμβάνει, ακόμη και ἂν εἴμασταν πρὶν ἐντελῶς ἡρεμοί. Οἱ κραδασμοὶ τοῦ ἀστρικοῦ τοῦ σώματος ἐπιβάλλουν καὶ στό δικό μας παρόμοιους κραδασμούς, πού διεγείρουν μέσα μας τό αἶσθημα τῆς ταραχῆς καὶ τῆς νευρικότητος.

Γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, οἱ μεγάλοι θρησκευτικοὶ ἐκπαιδευτὲς μᾶς ἔχουν διδάξει νά ἀνταποδίδουμε καλὸ στό κακὸ, νά ἀντιτάσσουμε τὴν ἀγάπη στό μῖσος... Ὁ Βουδδὰς εἶπε: «Τό μῖσος δέν σταματᾷ με τὸ μῖσος, σταματᾷ με τὴν ἀγάπη». Καὶ ὁ Χριστὸς δίδαξε νά εὐλογοῦμε τοὺς ἐχθροὺς μας.

*

Ἄς συγκρατήσουμε καλὰ ἓνα πρᾶγμα: Ἀπὸ ἐμᾶς καὶ μόνο ἐξαρτᾶται νά ἀναπτύξουμε μέσα μας τὰ καλὰ συναισθήματα, βοηθώντας μ' αὐτὰ καὶ τοὺς ἄλλους νά νικήσουν τὰ δικά τους κακὰ. Μποροῦμε στ' ἀλήθεια νά γίνουμε μιὰ πηγὴ εὐλογίας, καταπραϋνώντας τό θυμὸ, ἐξομαλύνοντας τὶς ὀξύτητες, σκορπίζοντας γύρω μας τὴν γαλήνη, τὴν εὐχαρίστηση, τὴ χαρά... Κάθε ἀγαθὸ ἢ κακὸ συναισθημα, δέν προκαλεῖ μόνον μέσα μας τὶς ἀντίστοιχες δονήσεις, ἀλλὰ διασκορπίζεται γύρω μας, προσβάλλοντας καὶ τὰ ἀστρικά σώματα τῶν ἄλλων. Δέν εἶναι ἄρκετό ἐπομένως νά φαινόμαστε μόνον ἐξωτερικὰ ἡρεμοί, νά συγκρατοῦμε ἀπὸ εὐγένεια τό ὀργίλο βλέμμα, τὸν βίαιο λόγο ἢ τὴν ἀπειλητικὴ χειρονομία. Ἐχομε ὑποχρέωση νά ξεριζώσουμε ἐντελῶς ἀπὸ μέσα μας αὐτὸ καθαρτὸ τό συναισθημα τῆς ὀργῆς, πού μπορεῖ νά ὑπάρχει ἔστω καὶ ἀθέατο. Μὲ τὰ ἴδια τὰ ἀτομικά μας πάθη βλάπτουμε τὴν κοινωνία καὶ εἴμαστε ἔτσι ὑπεύθυνοι γιὰ τὶς ἐπιδράσεις πού σκορπίζομε γύρω. Εἶναι ἓνα πρᾶγμα πού πρέπει νά τό ἔχουμε σοβαρὰ ὑπ' ὄψη μας, ἰδίως ὅταν βρισκόμαστε στὰ μέρη ἐκεῖνα ὅπου συχνάζουν ἐγκληματίες ἀδίστακτοι, τύποι πού ἀπαντῶνται περισσότερο στὶς χῶρες τῆς Δύσεως, παρά τῆς Ἀνατολῆς...

Ὅταν ὅλες οἱ κακὲς καὶ ἐχθρικὲς σκέψεις μιᾶς περιοχῆς συναθροιστοῦν, σχηματίζουν ἓνα τεράστιο ρεῦμα δονήσεων, πού μεταδίδει παντοῦ τὰ ἴδια βίαια καὶ ἐχθρικά συναισθήματα. Ἄν τό ρεῦμα αὐτὸ τύχει νά συναντηθῇ μὲ ἓνα ἄτομο χαμηλῆς ἐξελιξέως, τὴ στιγμὴ πού βρίσκεται σὲ κάποιον ψυχικὸν ἐρεθισμό, θά ὀξύνει πολὺ περισσότερο τὸν ἐρεθισμό του, καὶ μπορεῖ τέλος νά τό παρὰσύρει σὲ μία πράξη βίας, στήν ὁποία ποτὲ δέν θά ἐφθανε μόνον του. Ἡ πράξη του πιθανόν νά προκαλέσει τὸν θάνατο ἐνός συνανθρώπου, καὶ ὁ ἀνθρώπινος νόμος δέν θά εἶναι ποτὲ ἱκανὸς νά τιμωρή-

σει όλους εκείνους που υπήρξαν οι άθεάτοι συνένοχοί του στο έγκλημα. Θά ζήσουν εκείνοι ανενόχλητοι και θά πεθάνουν κάποτε τιμημένοι και σεβαστοί από την κοινωνία, ενώ αυτός θά πληρώνει σκληρά μέσ στα κάτεργα. Άλλά ο Θεός Νόμος είναι εκεί και κρίνει τά πάντα, κάθε συναίσθημα τό ίδιο όπως και κάθε πράξη. Είναι ο Νόμος της απόλυτης Δικαιοσύνης, που αποδίδει στον καθένα τον καρπό εκείνου που είχε σπείρει και μοιράζει στον καθένα τό μερίδιό του στο κρίμα του δολοφόνου. Είναι ο Νόμος που δέν άγνοεί τή δύναμη και τό βάρος που προστίθεται σέ μία σκέψη κακή, έκτοξευμένη άνευθινα προς βλάβη της κοινωνίας.

Και συμβαίνει άκριβώς τό ίδιο και μέ τίς μεγάλες και άγαθές πράξεις, μέ τίς πράξεις του ήρωϊσμού, όταν π.χ. κάποιος πετάγεται μέσα σ' ένα καιόμενο σπίτι ή ρίχνεται σ' ένα όρμητικό ποτάμι, περιφρονώντας τον άτομικό του κίνδυνο, προκειμένου νά σώσει ένα παιδί που κινδυνεύει. Πιθανόν νά πρόκειται για ένα άτομο που δέν έχει τίποτε από την πάστα του ήρωα. Αύτός όμως ο ξαφνικός ήρωϊσμός του έχει ύποκινηθεί μέσα του από ένα ρεύμα ήρωϊκών σκέψεων του περιβάλλοντός του. Μπορεί νά έχει ύποκινηθή από τό θάρρος του γιατρού που νοσηλεύει μία μολυσματική ασθένεια, από τό θάρρος της νοσοκόμου ή της μητέρας που άγρυπνούν πάνω από τό έτοιμοθάνατο παιδί, από τό άτομικό και τό όμαδικό θάρρος του άπλου και του ταπεινού, που πράττουν άπλως αυτό που πιστεύουν σάν ανθρώπινο καθήκον τους, άγνοώντας οι ίδιοι τό μεγαλειό και την ευγένεια της πράξεώς τους. Όλες όμως αυτές οι σκέψεις και τά συναίσθηματά της άνδρείας και της αυτοθυσίας διασκορπίζονται στην ατμόσφαιρα που τούς περιβάλλει. Ζουν εκεί και δο-
 νούνται, και όταν ή ευκαιρία παρουσιάζεται, όταν, όπως είπαμε, ένα άτομο, θαρραλέο βέβαια άλλ' όχι ήρωϊκό, έχει νά άντιμετωπίσει τή φωτιά ή τό νερό, όλες αυτές οι ευγενικές σκέψεις, βρίσκουν σ' αυτόν τό όργανο και την έκφρασή τους. Η άνταμοιβή έπομένως και πάλι από τον θεό Νόμο δέν θά άνήκει μόνον στον ήρωα, αλλά και σ' όλους εκείνους που είχαν συμμετάσχει και είχαν ύποκινήσει μέσα του τό ήρωϊκό συναίσθημα και την πράξη.

Κατάλαβαίνουμε μέ όλα αυτά πόσο δυνατός είναι ο δεσμός που συνδέει όλα τά όντα και την επίδραση που ο καθένας μας έξασκει άκατάπαιυστα στο περιβάλλον του...

*

Τό Καθαρτήριο δέν είναι όπως τό φαντάζεται ή Έκκλησία, ή διαμονή όλων εκείνων που δέν έζησαν μία ζωή άγίου. Είναι άντίθετα ή ματαθανάτια κατοικία εκείνων που είχαν ζήσει βουτηγμέ-

νοι στην άμαρτία με ένα χυδαίο και ασύστολο πάθος, εκείνων που υπήρξαν ακόλαστοι, μέθυσοι, λάγνοι. Τα μεγάλα αυτά σωματικά αμαρτήματα επιβάλλουν τρομερές οδύνες στη μεταθανάτια κατάσταση. Οί οδύνες όμως αυτές δεν επιβάλλονται από την όργη κα-
 νενός Θεού, ούτε από κάποιο πνεύμα θεϊκής εκδίκησης, γιατί ο Θεός είναι μόνον αγάπη και δεν μπορεί παρά να είναι ο στοργικός πατέρας των ψυχών... Όταν όμως ο άνθρωπος είχε υποδουλωθεί κατά την γήινη ζωή του στα τρομερά αυτά πάθη, που πηγάζουν από το άστρικό σώμα, τότε αυτά τα ίδια τα πάθη μετά το θάνατο γίνονται ακόμη πιο τυραννικά, εφόσον το φυσικό σώμα, το όργανο μέσω του οποίου μπορούσαν να ικανοποιούνται έχει αφανιστεί από το χέρι του θανάτου. Νά λοιπόν ποιά είναι η αληθινή κόλαση· το ακόρεστο πάθος του μέθυσου για το πιωτό, του λαιμαργού για το φαγητό, του φιλήδονου για τις απολαύσεις των αισθήσεων, όταν όλες αυτές οι φλογερές όρεξεις, που αποκτούν μετά τον θάνατο ακόμη μεγαλύτερη δύναμη, δεν θα μπορούν πλέον να ικανοποιούνται. Γιατί, μη μπορώντας εκεί να έρχονται σε επαφή με το αντί-
 κείμενο της επιθυμίας τους, θα φλέγονται από τη διαβρωτική φωτιά του ανικανοποίητου πάθους. Έως ότου κάποτε έλθει η ώρα να εξασθενήσουν από την έλλειψη τροφοδοσίας και τελικά υποκύψουν και νεκρωθούν. Αν λοιπόν έχουμε αφήσει τα πάθη να μās υποδουλώνουν σ' αυτή τη ζωή και ο θάνατος έλθει ξαφνικά και μās καταλάβει, τό Καθατήριο θά μās επιφυλάξει δοκιμασίες σκληρές, γιατί αυτός είναι ο Νόμος· εκείνο που σπείραμε αυτό θά θερίσουμε. Είμαστε έμεις οι ίδιοι οι δήμιοι του έαυτού μας και μόνον από καθαρή τρέλα μας μπορούμε να αφεθούμε στη ματαθανά-
 τια αυτή ταλαιπωρία... Όσοι δεν είναι από την ίδια τή φύση τους διεστραμμένοι, όσοι δεν έχουν επιδόσεις και συγκινήσεις χυδαίες θά απολαύσουν μετά το θάνατο, στον ενδιάμεσο κόσμο, μία γαλή-
 νια ευτυχισμένη κατάσταση.

*

Κάθε πρωϊ, μόλις ξυπνάτε, πρίν βγήτε έξω και ανακατευθίτε με τους ανθρώπους, προσηλώστε τον νου σας επί δύο, τρία, τέσσε-
 ρα ή πέντε λεπτά ανάλογα με την ικανότητά σας στη νοητική συ-
 γκέντρωση, επάνω στην άρετή που ποθείτε να αποκτήσετε. Έπα-
 ναλαμβάνετε την τακτική με επιμονή, χωρίς να την διακόπτετε ούτε μία ημέρα... Κάθε ημέρα, σαν αυτόματα, θά ξαναπέφτετε στο
 ελάττωμα που ζητάτε να διορθώσετε· μη τό σκέφτεστε όμως εκ
 των προτέρων, συνεχίστε χωρίς διακοπή κάθε πρωϊ τή συγκέ-
 ντρωση στο ποθητό αποτέλεσμα.

“Ας υποθέσουμε ότι επιδιώκετε να αποκτήσετε τό προτέρημα της υπομονής και διαλογίζεσθε κάθε πρωϊ επάνω σ’ αυτό. Κατά τό διάστημα της ημέρας, κάποιος θά σās κάνει ασφαλώς να χάσετε τήν υπομονή σας. Έκνευρίζετε, απαντᾶτε μέ θυμό, ἀλλά ταυτόχρονα ἡ σκέψη της υπομονής ἔρχεται στό νοῦ: «Ψ, καί ἤθελα τόσο πολύ νά τήν ἀποκτήσω...». Μήν ἀπελπίζετε. Ὅταν θά ἔχετε διαλογιστῇ ἐπὶ τέσσερες ἢ πέντε ἡμέρες, τῇ στιγμῇ πού τὰ λόγια τοῦ θυμοῦ θά ξεφεύγουν ἀπό τὰ χεῖλη σας, θά ἐπαναλαμβάνετε πάλι μέσα σας: «Καί ἤθελα νά γίνω ἀτάραχος...». Συνεχίστε καί πάλι μέ καρτερία, καί ἡ σκέψη της υπομονής καί της ἀταραξίας δέν θά ἀργήσῃ νά παρουσιάζεται στό νοῦ σας, προτοῦ οἱ βίαιες λέξεις τοῦ θυμοῦ προλάβουν νά ἐκτοξευτοῦν, κάνοντάς σας νά συγκρατεῖτε τόν λόγο σας, ἂν ὄχι καί τῇ σκέψῃ σας. Ἐξακολουθήστε ἀκόμη χωρίς διακοπή, ὁ χρόνος πού θά ἀπαιτηθῇ δέν ἐξαρτᾶται παρά μόνον ἀπό τῇ δύναμῃ της συγκεντρώσεως καί τήν ἔνταση της σκέψεως. Ἀργά ἢ γρηγορώτερα, τό ἐλάττωμά σας θά ἐξαφανισθῇ τελείως, παραχωρώντας τῇ θέσῃ του στήν ἀντίθετη πρὸς αὐτό ἀρετή. Θά ἀρχίσετε νά διαπιστώνετε τότε ὅτι κατὰ ἓνα τρόπο ἐντελώς αὐτόματο θά ἀπαντᾶτε στίς προκλήσεις μέ αὐτοκυριαρχία, στήν ὀργή μέ ἀταραξία. Θά ἔχετε δομήσει μέσα στό νοητικό σῶμα σας τήν ἀρετή πού εἶχατε τόσο πολύ ἐπιδιώξει... Ὁ νόμος εἶναι ἀναλλοίωτος καί ὅπωςδῆποτε ἡ ἐπιτυχία θά ἔλθῃ. Μποροῦμε ἔτσι, ἀφοῦ γνωρίσουμε τῇ λειτουργία του, νά ἀποκοῦμε τό ἓνα μετὰ τό ἄλλο ὅλα τὰ προτερήματα καί ὅλες τίς ἐπιθυμητές ιδιότητες, συγκεντρώνοντας τήν προσοχή μας σέ κάθε ἰδιαιτέρο χαρακτηριστικό μας, ἕως ὅτου διαπιστώσουμε κάποτε ὅτι προσεγγίζομε πρὸς τό ἀνθρώπινο ἰδεῶδες μας.

*

Μία ἄλλη πολύτιμη συνήθεια εἶναι ἡ πειθαρχία της σκέψεως. Πόσοι ἀπό μᾶς τήν ἐπιτυγχάνουν ἔστω καί ὥς ἓνα σημεῖο; Εἴμαστε υποχεῖριοι τοῦ νοητικοῦ μας καί ἡ ἀπόδειξίς εἶναι πολύ εὐκόλη. Μιά στενοχώρια μᾶς ἐμποδίζει νά κοιμηθούμε.

“Ἄν αὐτό συμβαίνει εἶναι γιατί τό νοητικό μας μᾶς ἐξουσιάζει, ἐνῶ θά ἔπρεπε νά τό ἐξουσιάζουμε ἑμεῖς, θά ἔπρεπε νά εἶναι ὁ ὑπῆρέτης μας μέχρι τέτοιου σημείου ὥστε, ἂν κατὰ τό διάστημα της ἡμέρας εἶναι ἀνάγκη νά ἀπασχοληθούμε μέ τῇ στενοχώρια αὐτή, τήν ὥρα τοῦ ὕπνου νά εἴμαστε ἱκανοί νά τήν ἐξορίσουμε ἀπό τόν νοῦ μας. Θά ἔπρεπε νά εἴμαστε σέ θέσῃ νά τήν ἀντιμετωπίζουμε ψύχραιμα, χωρίς νά της δίνουμε τό δικαίωμα νά εἰσχωρεῖ μόνῃ της μέσ στόν νοῦ μας καί νά ἐξαντλεῖ τίς δυνάμεις του. Θά ἔπρεπε

νά είμαστε πάντοτε τόσο κύριοι του νοῦ μας, ὥστε νά μή ταραζόμαστε ποτέ ἀπό τίποτε. Εἶναι ἀποδεδειγμένο ὅτι οἱ ἐγνοίεις φθείρουν τόν ἄνθρωπο, ἡ ἐργασία ποτέ. Οἱ στενοχώριες ἐνεργοῦν σάν τήν κίνηση μιᾶς μηχανῆς, πού οἱ ρόδες της γυρίζουν στό κενό καί φθείρονται ἔτσι πιο γρήγορα, παρά ὅταν ἡ μηχανή λειτουργεῖ κανονικά. Ὁ ἐγκέφαλός μας εἶναι κι' αὐτός μιᾶ μηχανή. "Ἄς μὴν ἐπιτρέπουμε στίς σκέψεις μας νά τόν καταπονοῦν ὅταν δέν ἔχουν τίποτε νά ἀποδώσουν. Ἐχομε ὑποχρέωση νά φυλάμε τήν πόρτα καί τό κλειδί τοῦ ἐγκεφάλου μας καί νά ἀφήνουμε ἔξω ἀπό αὐτόν, ὅτι δέν εἶναι ἀναγκαῖο, κάθε τί πού δέν ἔχει χρησιμότητα σέ μιᾶ ὀρισμένη στιγμή. Νά τί ἀπαιτεῖ ἡ σοφία: Νά μὴν σκέπτεται ποτέ κανεῖς ἓνα πρᾶγμα στενόχωρο, παρά μόνον ὅταν χρειάζεται νά ἐπιστρατεύσει δυνάμεις γιά τήν ἀντιμετώπισή του. Το νά συγχίζεταί καί νά στενοχωριέται κανεῖς ἰσοδυναμεῖ μέ τό νά ἀνασκαλεῖται τή θλίψη. Σταματεῖστε αὐτή τή συνήθεια, ἂν δίνετε σημασία στή δύναμη τῆς σκέψεως. Τό νοητικό νά βρίσκεται κάτω ἀπό τόν ἐλεγχό μας καί νά ὑπακούει στή βούλησή μας.

*

Δέν εἶναι δυνατόν νά ζήσει ὁ ἄνθρωπος μέ σύνεση, μέ ἀξιοπρέπεια, μέ συνέπεια, ἂν δέν ἔχει μέσα του ἓνα ἰδανικό, πρὸς τό ὁποῖο νά ἀτενίζει, ἓνα ἰδανικό πού νά τοῦ εἶναι πιο προσφιλές ἀπό κάθε τί ἄλλο στόν κόσμον... "Ἄς ἔχουμε ὅλοι ἓναν σκοπό στή ζωή. "Ἄς μὴ τήν διασχίζουμε ἀσυλλόγιστα, ἀνεύθυνα, μηδαμνοί καί ἀνάξιοι τοῦ ὀνόματος «ἄνθρωπος». "Ἄς μὴ δίνουμε τό δικαίωμα νά σκέπτονται γιά μᾶς ἐκεῖ πάνω: «Αὐτοί καθυστεροῦν ἀκόμη πολύ στό ἀνθρώπινο στάδιο...». "Ἄς ἔχουμε ἐμπρός μας ἓνα ἰδανικό κι ἄς τό λατρεύουμε. "Ἄς τό λατρεύουμε περισσότερο μέ τήν ἴδια τή ζωή μας, μέ τίς σκέψεις καί τίς ἐπιδιώξεις μας, μέ τίς πράξεις καί μέ τά λόγια μας. Τότε ἡ ζωή θά πλησιάζει ὁλοένα καί περισσότερο πρὸς τήν ὁμορφιά, πρὸς τήν ἰσχύ καί τή σοφία αὐτοῦ τοῦ ἰδανικοῦ.



ΠΑΓΚΟΣΜΙΟΣ ΑΡΜΟΝΙΑ

ΤΟΥ ΙΩΑΝΝΗ ΒΑΣΙΛΗ

Γιὰ ὅλα τὰ πράγματα ὁ ἄνθρωπος μπορεῖ νὰ ἀμφιβάλλει καί σέ πολλά νὰ μὴν ἔχει τὴ δύναμη νὰ πιστεῦει. Γιὰ ἓνα μόνο δὲν τοῦ ἐπιτρέπεται νὰ ἀμφιβάλλει: Ὅτι ὑπάρχει γύρω του ἓνας κόσμος ἀπὸ τίς οὐσίες τοῦ ὁποίου συντηρεῖται καί ἀπὸ τὴ θεὰ τοῦ ὁποίου θέλγεται καί ἐμπνέεται. Οἱ αἰσθήσεις του καὶ ἡ γνωστικὴ ἱκανότης του τὸν πληροφοροῦν, ἐξ ἄλλου, ὅτι στὴ φύση ὑπάρχει μιὰ τάξη πραγμάτων. Γιὰ νὰ ὑπάρχει μιὰ τάξη σταθερὴ καὶ ἀναλλοίωτη πρέπει νὰ πιστέψει πῶς αὐτὴ εἶναι ἀπόρροια νόμων ποὺ λειτουργοῦν στὴ φύση.

Ἄν δὲν ὑπῆρχαν νόμοι, ποὺ νὰ λειτουργοῦν σταθερά θὰ ἀπέβαινε ἀδύνατη ἡ γνώση τῶν φαινομένων τῆς φύσεως. Θὰ ἦταν ἀνέφικτη ἡ παρατηρουμένη ἁρμονία τοῦ σύμπαντος, τὴν ὁποία ἡ ἀνθρώπινη ἱκανότης κατορθώνει νὰ ἐλέγχει καὶ νὰ ἀπολαμβάνει διὰ μέσου τῶν αἰσθήσεων καὶ τῆς φαντασίας. Ἡ φαντασία δέ, τὴν ὁποίαν οἱ ἄνθρωποι ὑποτιμοῦν εἶναι μιὰ λεπτότατη λειτουργία τοῦ νοῦ, τὴν ὁποίαν ἐκδηλώνουν μόνον οἱ ἀγνές καὶ ἰσχυρές διάνοιες.

Ἀλλὰ καὶ αὕτὴ ἡ ἁρμονία δὲν εἶναι παρὰ νόμος πρωταρχικός· μάλιστα τῆς ὑπέρτατης ἐκείνης οὐσίας, χωρὶς τὴν ὁποία δὲν θὰ ὑπῆρχε οὔτε μορφή, οὔτε ἐξέλιξη, οὔτε νόηση, οὔτε συνειδήση.

Ἀλλὰ τί εἶναι ἁρμονία; Ἀρμονία εἶναι ὁ Νόμος τῆς αἰθερίας οὐσίας, ὁ ὁποῖος διακανονίζει τίς μεταξὺ τῶν οὐσιῶν, τῶν μορφῶν καὶ τῶν συνειδησεων σχέσεις μετὰ τὸν σκοπὸν ὥστε μετὰ τὴν ἀλληλεπίδρασίν των νὰ ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐξέλιξη καὶ ἡ τελειοποίησίν των.

Εκεῖνος δέ ποὺ θὰ ἐνεβάθυνε στὸ περιεχόμενο τοῦ ὥς ἄνω νόμου καὶ ἐνεστερνιζόταν τίς βαθύτατες ἐννοιες του, εἶμαι βέβαιος πῶς θὰ κατάρθωνε νὰ συλλάβῃ τὸ νόημα τοῦ μεγάλου νόμου τῆς θείας ἁρμονίας καὶ θὰ αἰσθανόταν νὰ μεταβάλλωνται οἱ σκέψεις του καὶ νὰ μεταμορφώνωνται τὰ συναισθήματά του. Θὰ ἀντιλαμβάνόταν νὰ ἐκπηγάξῃ ἀπὸ τὸ κέντρο τοῦ εἶναι του τὸ αἶσθημα τῆς ἁρμονίας τὸ ὁποῖον οἱ ἄνθρωποι μεταφράζουν μετὰ τὴ λέξη *ἀγάπη*. Θὰ ἐκπηγάξῃ, λέγω, ὡς νόμος τῆς ψυχῆς του καὶ ὄχι νὰ ἐκδηλώνεται σάν ἡθικὸ χρέος.

Τότε καὶ μόνον ὁ ἄνθρωπος θὰ ἔφθανε στὴν κατάστασιν ἐκείνην νὰ ἀγαπᾷ κάθε μορφή καὶ κάθε συνειδήση, χωρὶς νὰ περιμένῃ καὶ οἱ ἄλλοι νὰ τὸν ἀγαποῦν. Ἡ ἀγάπη του θὰ εἶναι ἡ τροφή τῆς ψυ-

χής του, γιατί μέ αυτή θά μεγαλώνεται καί θά ανυψώνεται. Ἡ περιφρόνηση τῶν ἄλλων, ἡ υποτίμησις, ὁ φθόνος, τό μῖσος, δέν θά βροῦν πιά θέση οὔτε στό νοῦ του, μά οὔτε καί στήν καρδιά του. Γιατί ὅλα αὐτά εἶναι μορμολύκεια, σκιές, ἄρνησις, χάος καί σκότος, πού δέν μποροῦν νά σταθοῦν ἐκεῖ πού ἐκδηλώθηκε καί λειτουργεῖ ὁ νόμος τῆς ἁρμονίας.

Ἡ ἀγάπη, γιά νά ἐκδηλωθῇ, δέν πρέπει νά ἔχη σάν κίνητρο τήν σκοπιμότητα, οὔτε τήν ἀνάγκη ἢ τό χρέος ἢ τό δέος, γιά νά συμμορφωθῇ στήν ἐπιταγή ενός ὄντος ὑπερτέρου τοῦ ἀνθρώπου ἢ στήν ἀπαίτησις ενός συστήματος ἠθικῆς καί κοινωνικῆς σκοπιμότητος. Ὁχι! Ἡ ἀγάπη πρέπει νά εἶναι ὁ καρπός μιᾶς ὥριμης ψυχῆς. Καί ἡ ὥριμανσις ἐπέρχεται, ὅταν ἐπιτύχουμε νά λειτουργήσῃ μέσα μας ὁ μέγας νόμος τῆς ἁρμονίας.

Ἡ ἀγάπη πού δέν ἔχει διακρίσεις, ὅρια καί ὅρους, πού ἐκδηλώνεται ἀκόμη καί γιά ἐκείνους πού διατίθενται ἀρνητικά γιά μᾶς, κατορθώνει νά ἀφοπλίσῃ τήν ἄρνησις πού στρέφεται ἐναντίον μας. Ὅφειλω νά ἀγαπῶ ὅλους ἀδιαφορῶντας ἐάν οἱ ἄλλοι μέ ἀγαποῦν ἢ μέ μισοῦν. Πρέπει νά προσέχω ὥστε νά μήν προκαλῶ κανένα, νά μήν υποτιμῶ καί νά μήν ἐνοχλῶ ποτέ κανένα μέ τοὺς λόγους μου, μέ τίς πράξεις μου ἢ καί μέ τή σκέψη μου. Ἀντίθετα, πρέπει νά εἶμαι πάντα ἀνεκτικός, ἐπιεικής, γλυκύς καί νά βοηθῶ ὅλους, ὥστε νά ἀνανήψουν καί νά προοδεύσουν. Ἐχε πάντοτε ὑπ' ὄψῃ σου τά ἐξῆς: Ἐάν θέλῃς νά σέ ἀγαποῦν, δώσε σὺ πρῶτος ἀγάπη, ἀγάπη καθολική. Ἀγάπα τό πᾶν καί τό πᾶν θά σέ περιβάλλῃ μέ στοργή καί ἀγάπη.

Στήν ἐννοια τῆς ἀγάπης περιέχεται, ἀσφαλῶς, καί ἡ ἐννοια τοῦ νόμου τῆς Ἐλευθερίας καί τῆς Δικαιοσύνης. Γιατί ὅταν ἀγαπῶ θά εἶμαι δίκαιος καί θά σέβωμαι τήν ἐλευθερία τοῦ ἄλλου.

Ἀπό τό βιβλίον «Τό σημειωματάριο ενός μύστου».

Πρέπει νά βοηθᾶμε ὅσο μποροῦμε αὐτοὺς πού ἀδικοῦνται καί νά μήν ἀδιαφοροῦμε. Γιατί αὐτό μέν εἶναι δίκαιο καί καλό, ἐνῶ τό ἀντίθετο εἶναι ἄδικο καί κακό.

ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΥ (Ἀνθολ., Στοβαίου, MS. 43)

(Ἰδιόκειμένοισι τιμωρεῖν κατὰ δύναναι χρῆ καὶ μὴ παριέναι· τό μέν γάρ τοιοῦτον δίκαιον καὶ ἀγαθόν, τό δέ μὴ τοιοῦτον ἄδικον καὶ κακόν).

ΣΟΦΟΙ ΛΟΓΟΙ

Τό συμβουλεύειν εἰς τό ἀγαθό εἶναι ἠθική ὑποχρέωσις παντός ἀνθρώπου. ἀλλά τό ἐπιβάλλειν εἰς τοὺς ἄλλους νά πράττουν ὅ,τι ὁ ἐπιβάλλων βούλεται, τοῦτο εἶναι αὐθαιρεσία κωλύουσα τήν ἐλευθέρα ἐνέργεια τῶν ψυχῶν.

ΣΑΛΓΟΣ (Ὁ κάτοικος τοῦ Σόμπαντος)

Πάντα ἐβλέπα τή Δικαιοσύνη τοῦ Θεοῦ νά ἐκδηλώνεται ἀργά ἢ γρήγορα καί οἱ κακοί νά τελειώνουν ἄθλια.

ΚΑΛΙΟΣΤΡΟ (Ὁ ἀγνωστος διδάσκαλος Καλιώστρου)

Κάθε ἐνατένισις πρός τά ἄνω καί κάθε ἀγνός πόθος προκαλοῦν ἓνα κραδασμόν στόν αἰθέρα. Τοῦτο συλλαμβάνουν οἱ δέκται τῶν τελείων ὑπάρξεων καί οὐδέποτε τόν ἀφήνουν χωρίς ἀπάντησιν.

Ι. ΒΑΣΙΛΗΣ (Ἡ Σφίγξ ἔπαυσε νά σιγᾷ...)

Οἱ καλοί τρόποι, χωρίς εἰλικρίνεια, εἶναι σά μιᾷ ὥραία γυναῖκα πεθαμένη. Ἡ εἰλικρίνεια πάλι, χωρίς εὐπρέπεια καί τρόπους καλοῦς, μοιάζει μέ χειρουργικό μαχαίρι ἀποτελεσματικό, ἀλλά δυσάρεστο. Ἡ εὐθύτης μέ ἀβροφροσύνη εἶναι θαυμαστή καί καρποφόρος.

«Η ΑΥΤΟΒΙΟΓΡΑΦΙΑ ΕΝΟΣ ΓΙΟΓΚΑ»

Ὅταν ἓνα ἄτομο ἔχει περισσότερα ἀπ' ὅσα χρειάζεται, καί δέν τά μοιράζεται μ' ἐκείνους πού ἔχουν ἀνάγκη, τά κλέβει ἀπό τή γῆ, ἀπ' αὐτούς πού τά χρειάζονται.

«ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑ ΤΗΣ ΓΙΟΓΚΑ»

Στή ζωή δέν προέχει τό κήρυγμα, ἀλλά τό βίωμα. Μεταμορφωθῆτε ἐσωτερικά καί ὕστερα μπορεῖτε νά μιλήσετε ἐξωτερικά.

ΚΡΙΣΝΑΜΟΥΡΤΙ

Κύριε, ή προσευχή μου είναι αυτή:

Αός μου τή δύναμη νά υποφέρω ανάλαφρα χαρές και λύπες

Αός μου τή δύναμη νά κάνω τήν αγάπη μου καρποφόρα
στην ύπηρεσία.

Αός μου τή δύναμη νά μήν απαρνιέμαι ποτέ τό φτωχό και
νά μήν γονατίζω ποτέ στον δυνάτο.

Αός μου τή δύναμη νά υψώνω τό νοῦ ψηλότερα από τήν
καθημερινή μηδαμινότητα.

ΠΑΜΗΤΡΑΝΑΘ ΤΑΓΚΟΡ

ΠΙΚΡΟ ΔΡΑΜΑ

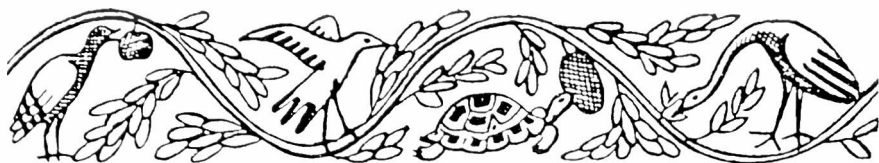
Ψυχοενστικτικακά τά κίνητρα τών άνωμάτων άτομων, τών
όποιών τά βιώματα τά καταδικάζει ή ήθική τής κοινωνικής μας
ζωής.

Κυριαρχούνται από τό βιολογικόν άτομον και όχι από τόν αν-
θρωπο τής κοινωνίας που υποτάσσει τό «θέλω» στο «δέν πρέπει».

Τό σκάνδαλο του πρώην ιερέως ΑΔΑΜΑΡΗ με 9 χρόνια φυλα-
κή «ως βιαστής παιδιών», θά πρέπει νά μās δίδει μαθήματα διά
τήν εκλογήν νέων κληρικών μας. Οί πάσχοντες είναι άξιολύπητοι
και περισσότερο οί γονείς των και ή οικογένειά τους. Δράμα!

Χρειάζονται κοινωνικήν βοήθειαν και ανθρώπινη κατανόηση
ως πάσχοντες...

Αίδεσμιώτατος, ΖΑΝΟΣ ΓΟΥΓΟΥΤΑΣ
DETROIT, MICH



ΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ ΜΕ ΤΟ «ΥΠΕΡΠΕΡΑΝ»

ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΙΩΑΝΝΙΔΗ

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ πάντοτε επεζήτησε την επικοινωνίαν αὐτοῦ μέ τὸ καλούμενον «ὑπερπέραν». Τὸν προσελκύει τὸ ἄγνωστον καὶ θέλει νά πληροφορηθῇ γιά τήν μεταθανάτια κατάστασι τῶν ψυχῶν, γιά τίς συνθήκες τοῦ ἄλλου κόσμου, γιά τὸ μέλλον. Τοῦτο εἶναι αἷτημα, ἡμπορεῖ νά πῇ κανεῖς, πάρα πολλῶν ἀνθρώπων, ἐάν, βέβαια, ἐξαιρέσουμε τοὺς ὀρθολογιστικούς τύπους, τοὺς ἐγκεφαλικοὺς, πού οἱ περισσότεροί ἀπ' αὐτοὺς δέν δέχονται ζωὴ μετὰ θάνατον.

Τά κίνητρα πού ὠθοῦν στήν ἐπιζητήσι τῆς επικοινωνίας αὐτῆς εἶναι πολλά καὶ ποικίλα. Ἀρχίζουν ἀπό πολύ χαμηλά, μέ σκοπὸ τὰ ὑλικά ὠφελήματα, καὶ φθάνουν σέ ἀνησιχίες καθαρά πνευματικές, φιλοσοφικές θά ἐλέγαμε.

Γιά τήν μετὰ θάνατον ὑπαρξί καὶ γιά τόν κόσμο τῶν ψυχῶν, τῶν πνευμάτων καθὼς λέγουν, ὑπάρχει παναρχαία καὶ παγκοσμία παράδοσις ὑπὸ διάφορες ἐκδοχές, θρησκευτικές ἢ φιλοσοφικές. Ὅλες οἱ γνωστές θρησκείες καὶ πάντες σχεδὸν οἱ φιλόσοφοι δέχονται, κατὰ ἓνα οἰονδήποτε τρόπον, τήν ἐπιβίωσιν τῆς ψυχῆς τοῦ ἀνθρώπου μετὰ τόν θάνατον. Ὑπάρχουν ὁμως συστήματα ἢ σχολές πού δίδουν καὶ περιγραφές ἀκόμη γιά τήν μετὰ τὸ θάνατον ζωὴ καὶ γιά τὸ πῶς λειτουργεῖ ὁ κόσμος τῶν πνευμάτων. Οἱ περιγραφές ὁμως πού δίδει κάθε σχολή εἶναι διαφορετικές ἀπὸ ἐκεῖνες πού δίδουν οἱ ἄλλες. Ὅλα αὐτά εἶναι ἐλκυστικά, βέβαια, γιά πολλοὺς ἀνθρώπους, πού σχηματίζουν ἔτσι πίστεις, οἱ ὁποῖες δέν εἶναι εὐκόλο νά ἐλέγχωνται.

Γιά τήν φύσι τοῦ ὑπερπεραν, γιά τὸ ὅποιον τόσα καὶ τόσα ἔχουν λεχθῇ, ὑπάρχει καὶ πηγὴ σοβαρά. Ἡ πηγὴ δέ αὕτη εἶναι ἐκείνη πού εὐρίσκουμε σέ ὅλες τίς ἐσωτερικές παραδόσεις τῆς ἀρχαιότητος. Καὶ ἡ συμφωνία αὕτη εἶναι ἀκριβῶς τὸ στοιχεῖον ἐκεῖνο πού προσδίδει βαρύτητα καὶ κύρος εἰς τὸ περιεχόμενον τῆς ἐσωτερικῆς παραδόσεως καὶ ἐπάνω στό θέμα αὐτό πού ἐξετάζουμε.

Ἄς πάρουμε λοιπόν τήν ἐσωτερική παράδοσι τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος, βγαλμένη ἀπό τήν σοφία τῶν ναῶν, πού εἶναι πλησιέστερη πρὸς ἡμᾶς καί τήν ὁποία ἡμποροῦμε καλλίτερα ἀπό κάθε ἄλλη νά ἐννοοῦμε:

Ἕνας σύγχρονος μύστης, πού εἶχε μελετήσῃ βαθιά τήν ἐσωτερική ἑλληνική παράδοσι, ἔλεγεν ὅτι, κατὰ τοὺς ἀρχαίους μύστας, δύο εἶναι οἱ χῶρες στίς ὁποῖες κατοικοῦν οἱ ψυχές μετὰ τόν θάνατον. Ὁ Ἄδης καί ὁ Ὀλυμπος. Οἱ χῶρες τοῦ σκότους καί οἱ χῶρες τοῦ φωτός. Κάθε οὐσία τῶν κόσμων, κατὰ τοὺς μύστας ἐκείνους, πού δέν ἐξεδήλωσεν ἡ ἴδια φῶς, καί ἔτσι δέν ἐγινε αὐτόφωτη, εἶναι ἄδης. Καί κάθε ψυχή πού δέν φέρει φῶς, ἐπειδὴ δέν τό ἐξεδήλωσε, δέν ἡμπορεῖ παρά μετὰ τόν θάνατον τοῦ ὁργανισμοῦ τῆς νά ἔλθῃ ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχει ἡ ἀναλογία τῆς. Ἀφοῦ δέν ἔχει φῶς, θά ἔλθῃ στὸν Ἄδη.

Ποιοὶ ὅμως εἶναι ἐκεῖνοι τῶν ὁποίων οἱ ψυχές δέν ἐξεδήλωσαν πνευματικόν φῶς, ὥστε ἡ δυναμικὴ τοὺς κατάστασις νά εἶναι τέτοια πού ἡ θέσι τους νά εἶναι στὸν Ὀλυμπο;

Γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό, τὸ τόσον θεμελιῶδες, ὑπάρχουν ἀρκετές μαρτυρίες πού διερμηνεύουν, πού ἐπεξηγοῦν, τὴν ἀρχαία παράδοσι. Ἐτσι, ὁ Πλάτων στὸν «Φαῖδωνα» φέρει τὸν Σωκράτη νά λέγῃ, μαζί μέ ἄλλα, λίγο πρὶν τοῦ θανάτου του ὅτι, ἀπὸ τὰ παλιά χρόνια, ἐκεῖνοι πού ἱδρυσαν τὰ μυστήρια, πού δέν εἶναι ἄνθρωποι τυχαῖοι, ἔλεγαν μέ τρόπο συμβολικὸ πὺς ὁ ἀμύητος καί ἀτέλεστος πηγαίνει στὸν Ἄδη, ὅπου ἡμπορεῖ νά εὐρίσκεται καί μέσα στοῖς βόρβορο ἀκόμη, ἀνάλογα μέ τίς πράξεις του, ἐνῶ ἐκεῖνος, πού ἐξαγνίστηκε καί ἐμυήθηκε βαθιά, θά κατοικῇ μαζί μέ τοὺς Θεοὺς. «Οἱ τὰς τελετὰς ἡμῖν οὗτοι καταστήσαντες οὐ φαῦλοι τινες εἶναι, ἀλλὰ τῶ ὄντι πάλαι αἰνίττεσθαι ὅτι ὅς ἂν ἀμύητος καί ἀτέλεστος ἐν Ἄδου ἀφίκηται, ἐν βορβόρῳ κείσεται, ὁ δὲ κεκαθαρμένος τε καί τετελεσμένος ἐκεῖσε ἀφικόμενος μετὰ Θεῶν οἰκήσῃ».

Ὁ Ὀμηρικός πάλιν ὕμνος πρὸς τὴν θεάν Δήμητραν λέγει, ὅτι ἐκεῖνος πού θά μείνῃ ἀμέτοχος τῶν μυστηρίων, δέν ἡμπορεῖ νά ἔχῃ τὴν ἴδια τύχη μετὰ τόν θάνατον μέ τοὺς μεμνημένους. Ὁ δὲ Σοφοκλῆς θεωρεῖ τρισολβίους ἐκείνους πού ἐμυήθησαν, διότι μόνον αὐτοὶ θά ζοῦν μετὰ θάνατον, ἐνῶ γιὰ τοὺς λοιποὺς τίποτε δέν θά εἶναι εὐχάριστο στὴν ἄλλη ζωῇ. Ἐπίσης καί ὁ Ἰσοκράτης λέγει πὺς ὅσοι πέρασαν ἀπὸ τὰ μυστήρια εἶναι αἰσιόδοξοι γιὰ τὴν μετὰ τόν θάνατον ζωὴν.

Ἀπὸ ὅλα αὐτὰ δίδεται, καθὼς νομίζουμε, μία εἰκόνα ἀρκετὰ σαφῆς τῶν ὅσων περιελάμβανεν ἡ ἐσωτερικὴ παράδοσις γιὰ τὴν μετὰ θάνατον κατάστασι τῶν ψυχῶν. Μόνον ὅσοι ἐξαγνίσθησαν

πραγματικά και έμυήθησαν βαθιά, ζούν εκεί πνευματικήν ζωήν, ζώνν αιωνίαν, πού ξεπέρασε τόν τροχό τών γεννήσεων. Μετά θέν οικουσιν. Καί αὐτοί εἶναι οἱ ὀλίγοι, οἱ πολὺ ὀλίγοι.

Γιατί, παρ' ὅσα λέγομεν, εἶναι πολὺ δύσκολο γιά τόν ἄνθρωπον ν' ἀποβάλλῃ «τόν ρύπον τών παθῶν καί τών προλήψεων», ὥστε νά ἡμπορέσῃ νά ἀτενίσῃ πρὸς τό φῶς, πρὸς τήν αιωνίαν καί χωρίς πάθη ζωήν. Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου προέρχεται ἀπό τό σκότος, ἀπό τό ζῶδες, δέν εἶναι οὐρανοκατέβατη, ἡ οὐσία της εἶναι σκοτεινή. Ἡ μοῖρα της ὁμως εἶναι ἡ τελειοποιήσις, τό φῶς. Ὁ δρόμος της εἶναι ἀπό τήν Δύσι στήν Ἀνατολή, ὅταν δέν ἀντιδρᾷ ὁ ἴδιος ὁ ἄνθρωπος στό φυσικό νόμο, πού φέρεי τά πάντα σέ πρόοδο, σέ ἀνέλιξι. Ἐμεῖς ὁμως οἱ ἄνθρωποι μέ τούς ἐγωῖσμούς μας, αὐτή τήν λερναία ὕδρα μέ τά τόσα κεφάλια, μέ τίς μικρότητές μας, μέ τά συμφέροντά μας, μέ τίς τόσες καί τόσες κακίες μας, εἶναι δύσκολο νά γίνουμε Ἡρακλεῖς καί νά ἐπιτελέσουμε ἄθλους ἐναντίον τοῦ ἑαυτοῦ μας, τόν ὅποιον εὐρίσκουμε χίλιους τρόπους γιά νά δικαιολογήσουμε. Ἡμπορεῖ νά τό ἐπιθυμοῦμε, ἀλλά πόσες φορές οἱ ἀδυναμίες μας μᾶς φέρνουν πίσω. Ἀποτελοῦν ἀληθινό φράγμα, πού δέν ἡμποροῦμε νά διαπεράσουμε!

Ζοῦμε ἐπίσης μέ τίς προλήψεις μας, μέ ἰδέες πού πολλές φορές σχηματίσαμε χωρίς σκέψι, ἀβασάνιστα, πού δέν ἡμποροῦμε ἢ δέν θέλουμε νά τίς μεταβάλλουμε, μέ ὅ,τι καί ἂν ἀκούσουμε, μέ ὅ,τι καί ἂν μάθουμε. Προλήψεις δογματικές, προλήψεις ἀπό τήν ἐπιστήμη μας, κοινωνικές, φιλοσοφικές καί τόσες ἄλλες. Ἄλλο φράγμα πάλι αὐτό, ἀδιαπέραστο!

Πῶς λοιπόν μέ ὅλες αὐτές τίς ἀτέλειές μας θά ἡμπορέσουμε νά ἀτενίσουμε πρὸς τό φῶς; Οἱ σχηματισμένες γνῶμες μας, γιά νά τό ποῦμε κάπως συμβολικά, εἶναι βαρεῖες σάν μέταλλα πού δέν ἡμποροῦμε νά τά ἀφαιρέσουμε ἀπό ἐπάνω μας, νά τίς κουνήσουμε, νά τίς συζητήσουμε, νά τίς ἀποβάλλουμε, νά τίς κρίνουμε μέ θάρρος καί εἰλικρίνεια. Οἱ ἀδυναμίες μας πάλι, οἱ ἐγωῖσμοί μας, οἱ φιλοδοξίες μας, τά συμφέροντά μας, εἶναι γιά μᾶς ἱερά καί ἀπαραβίαστα.

Αὐτά εἶναι τά ἐμπόδια πού θά ἔπρεπε νά περάσουμε γιά νά ἀτενίσουμε τήν ἀλήθεια καί νά προσδοκῶμεν ἐλευθερίαν πνευματική.

Καί ἔτσι, καθώς βγαίνει ἀπό αὐτά πού ἀναφέραμε στήν ἀρχή, πού εἶναι παρμένα ἀπό τήν ἐσωτερική σοφία, ὅταν ὁ ἄνθρωπος φθάνη μιά ἡμέρα στό τέλος τῆς ζωῆς του, ἡ ψυχὴ του ἀπομένει μ'

αυτές τίς ατέλειες, πάθη, προλήψεις και πλάνες λογής-λογής. Αυτές παίρνει μαζί της, αυτές τίς ιδέες διατηρεί και μετά τόν θάνατον. Γιατί πώς ήμπορεί νά τίς μεταβάλλη τότε πλέον αφού έπαυσε νά ζή; Και όταν τής δοθοῦν περιστάσεις κατάλληλες, αυτές τίς ιδέες θά μεταδώση κατά τίς περίφημες «έπικοινωνίες» πρός εκείνους πού ζητοῦν νά μάθουν γιά τήν μεταθανάτια ζωή. Γι' αυτό, από ὅσα πληροφοροῦμεθα, οἱ διάφορες «άνακοινώσεις» μέ ὅποιον τρόπο καί ἂν παίρνονται, εἶναι τόσο ἀνθρωποκεντρικές, τόσο χαμηλές. Γιά πράγματα καί ζητήματα κοινά, ήθικολογίες τετριμμένες, φιλοσοφία πολύ εὐθηνή.

Ἐάν σταματοῦσαν ὅμως τά πράγματα ἔως ἐδῶ θά ἦταν ἴσως καλά. Ἀλλά ὑπάρχουν καί περιπτώσεις, πού δέν εἶναι ἀσυνήθεις, πού ἡ ἐπικοινωνία γίνεται, καθῶς φαίνεται, μέ ψυχές κακές, πονηρές, ἀνθρώπων πού ἔζησαν μέσα στήν κακία, στό ἔγκλημα, στήν πανουργία, στό ψεῦδος, στήν πνευματική ἀκολασία, στήν ἄρνησι. Αυτές οἱ ἀρνητικές ψυχές, πού ἀποτελοῦν τό βόρβορο τοῦ Ἄδου, ὅπως λέγει ὁ Πλάτων, θά μεταδώσουν εἰς τοὺς ἀφελεῖς πού ζητοῦν τίς ἐπικοινωνίες μέ τό ὑπερπέραν, μέ τρόπο πραγματικά διαβολικό, ἀρχές ήθικῆς στήν ἀρχή, (ἔχουμε τόσα παραδείγματα) ὥστε νά κατακτήσουν τήν ἐμπιστοσύνη τους καί κατόπιν μέ πολλή τέχνη ἀρχίζουν νά τοὺς βεβαιώνουν, ὅτι αὐτοί ἤ καί ὁ κύκλος τους εἶναι οἱ «κλητοί» εἰς τοὺς ὁποίους θά μεταδοθῇ ἡ ἀλήθεια ἀπό τά πνεύματα. Χρησιμοποιοῦν μεγάλα ὀνόματα γιά νά δώσουν κύρος στίς ἀνακοινώσεις τους, αφού κάθε ἔλεγχος τῆς ταυτότητός των εἶναι ἀδύνατος. Τοὺς λέγουν ὅτι ὁ ρόλος τους εἶναι μέγας, ἀνθρωποσωτήριος. Κατόπιν ἀρχίζει ἡ μετάδοσις παραδόξων πληροφοριῶν γιά τό ὑπερπέραν, ὁδηγιῶν καταχθονίων, φιλοσοφικῶν ιδεῶν ἀμφιβόλου σοβαρότητος. Καί ἔτσι βλέπουμε ἀνθρώπους σοβαροῦς (ὅλα αὐτά εἶναι παρμένα ἀπό τήν πραγματικότητα) μέ ἥθος, ἐπιστήμονας, φιλοσοφοῦντας, νά πέφτουν θύματα αὐτῶν τῶν ἀνακοινώσεων, νά φανατίζονται καί τέλος νά γελοιοποιοῦνται.

Ἐκτός ἀπό αὐτά, ὑπάρχουν, ὡς λέγεται, καί κίνδυνοι μεγαλύτεροι. Δέν γνωρίζουμε τοὺς νόμους αὐτῶν τῶν ἐπικοινωνιῶν, ἀλλά, ἀπό ὅσα βλέπουμε σάν ἀποτέλεσμα πολλάκις γύρω μας, φαίνεται ὅτι θίγεται σοβαρά τό νευρικό σύστημα ἐκείνων πού κάνουν τέτοιες ἐπικοινωνίες. Ἐτσι ἀπό δῶ καί πέρα ἀνοίγει ὁ δρόμος γιά τά ψυχιατρεῖα. Ἀτυχῶς, ὑπάρχουν τόσα παραδείγματα ἀνθρώπων πού κατέγιναν μέ τίς ἐπικοινωνίες αὐτές, πού ἔχασαν τήν υἰεία τους καί στό τέλος καί τή ζωή τους.

Θά ἐρωτήση ὅμως κανεῖς: Αὐτό εἶναι τό ὑπερπέραν: Τόσο χαμηλό καί τόσον ἐπικίνδυνον: «Ποῦ εὐρίσκονται λοιπόν «οἱ μετὰ τόν Θεόν οἰκοῦντες» τοῦ Πλάτωνος, οἱ «τρισόλβιοι» τοῦ Σοφοκλέους: Μά μέ αὐτούς, κατὰ τήν ἀρχαίαν παράδοσι, ἐπικοινωνοῦσαν τοὺς παλαιούς καιροὺς, πού λειτουργοῦσαν μυστήρια πραγματικά, μόνον οἱ «κεκαθαρμένοι καί τετελεσμένοι». Τέτοιοι, ὅμως, καθὼς φαίνεται δέν ὑπάρχουν στοὺς καιροὺς μας...

Ὁ Ἄδης καί ὁ βόρβορος του εἶναι εὐκόλα προσιτός, ἀλλά καί πολυμήχανος. Ἄν κρίνουμε ἀπό ὅσα βλέπουμε καί ἀπό ὅσα ἀκούμε. Μέ καλή τήν πίστι καί μέ ἀγνή τήν πρόθεσι, ὅταν δέν πρόκειται, βέβαια, γιά ἐκουσία μαύρη μαγεία, ἄνθρωποι καλοὶ καί ἀγαθοί, καλοπροαίρετοι, ζητώντας τίς πνευματικές ἐπικοινωνίες, εὐρίσκονται, χωρίς νά τό θέλουν καί χωρίς νά τό καταλάβουν, κυκλωμένοι μέσα σέ ἓνα πνευματικό σύμπλεγμα, πού δέν εἶναι δυνατόν νά ἐλεγχθῇ. Συνεπέρνονται, δέχονται δογματικά ὅτι τοὺς λέγουν, θεωρίες παράδοξες, προρρήσεις γιά τό μέλλον πού κατόπιν ἀποδεικνύονται σφαλερές, φανατίζονται σέ βαθμό ἀφάνταστο, γίνονται δύστροποι, ἐριστικοί, χάνουν τήν ἠθική βάσι πού εἶχαν σάν ἄνθρωποι καλοὶ πρὶν ἐπιδιοθεῖν στίς πνευματικές αὐτές περιπέτειες. Ἐπιμένουν γιά πράγματα παράλογα, διακόπτουν τίς σχέσεις τους μέ παλαιούς τους συνεργάτας, πού προσπαθοῦν κατὰ ἓνα τρόπο νά τοὺς ἀναχαιτίσουν στόν κατήφορο πού ἔχουν πάρει. Γελοιοποιοῦνται στά μάτια τῶν ἄλλων. Τό νευρικό τους σύστημα δοκιμάζεται, ἐκνευρίζονται, χάνουν τήν αὐτοκυριαρχία τους. Φέρονται σάν ὑπνωτισμένοι, ἑτεροκίνητοι, μέ καμμία πρωτοβουλία, γιά νά καταλήξουν πολλάκις, καθὼς εἶπαμε, σέ νευρολογικές κλινικές με χαιμένη τήν ὑγεία τους καί μέ τή ζωή τους σέ κίνδυνον.

Οἱ ἐπικοινωνίες αὐτές μέ τό ὑπερπέραν εἶναι πραγματικά πάρα πολύ ἐπικίνδυνες. Δέν ξέρουμε μέ ποίους ἐπικοινωνοῦμε. Ἐκεῖνο ὅμως πού πρέπει νά ξέρουμε εἶναι, ὅτι ὁ Ἄδης καί ὁ βόρβορος τοῦ Ἄδου εἶναι, καθὼς εἶπαμε, εὐπρόσιτος καί πρόθυμος γιά ἐπικοινωνίες, καθὼς μᾶς ἔχει δείξει ἡ πείρα ἀπό τά τόσα καί τόσα παραδείγματα πού ἀκούμε καί βλέπουμε τριγύρω μας.

Χρειάζεται λοιπόν προσοχή και φρόνησις ώστε να μη βρεθῇ κανείς μπλεγμένος, χωρίς να τό θέλῃ, σέ τέτοιες πνευματικά ἐπικίνδυνες ἀπασχολήσεις, ἀπό τίς ὁποῖες εἶναι δύσκολο νά ξεμπλέξῃ, καί πού καταλήγουν πάντοτε σέ ὀργανικά ἀποτελέσματα τόσον δυσάρεστα καί, το χειρότερο, καί σέ πνευματική ἐξουθένωσι.

ΕΥΧΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΣΧΑ

**Ο ΙΛΙΣΟΣ ΕΥΧΕΤΑΙ ΟΠΩΣ:
Η ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΘΕΙΟΥ
ΙΗΣΟΥ ΦΕΡΕΙ ΑΝΑΣΤΑΣΗ ΚΑΙ
ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΣΤΙΣ ΨΥΧΕΣ
ΟΛΟΥ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ**

Ο ΗΛΙΟΣ

Ἀπό τό βιβλίον τοῦ Πλάτωνα Δρακούλη «Στοιχεῖα βιονομίας»

Πηγὴ σθένους εἶνε ἡ ἀνάπαυσις τοῦ τε πνεύματος καὶ τοῦ σώματος. Ἐάν τό πνεῦμα ἀναπαύεται, ἀναγκαίως ἀναπαύεται καί τό σῶμα. Μάθε τήν ἐπιστήμην τοῦ ἀναπαύεσθαι. Μέρος τῆς ἐπιστήμης ταύτης συνίσταται εἰς τό νά ἀπορρίπτῃς μακράν τῆς κεφαλῆς σου ἐπὶ τίνα χρόνον τάς ἀπασχολούσας σε μερίμνας καί νά ἀποστρέφῃς τόν νοῦν σου ἀπό ἀντικείμενα ἀπορροφῶντα μέγα μέρος τοῦ χρόνου σου. Οὕτω ὁ νοῦς σου ἐπανακτᾷ δυνάμεις. Ὅλα τά πράγματα τά ὁποῖα βλέπομεν ἔχουν τάς πνευματικάς ἀντιστοιχίας των. Αὗται αἱ πνευματικαί ἀντιστοιχίαι ἀποτελοῦν τήν πραγματικήν δύναμιν τῶν ὅσων βλέπομεν. Ὁ ἥλιος ἔχει τήν πνευματικήν ἀντιστοιχίαν του ἥτις ἐπιδρᾷ ἐφ' ἡμῶν, καί ἐπὶ τοῦ πλανήτη μας. Ὑπάρχει Ἥλιος ἀόρατος ὅστις ἔχει πρὸς τόν ὀρατόν Ἥλιον ἦν σχέσιν ἔχει τό πνεῦμα μας πρὸς τό σῶμα μας. Ὁ ὀρατός Ἥλιος ἐπιδρᾷ ἐπὶ τοῦ σώματός μας. Ἀλλ' ὁ ἀόρατος Ἥλιος, τοιτέστι τό πνεῦμα τοῦ Ἥλιου ἐπιδρᾷ ἐπὶ τῆς πνευματικῆς ἡμῶν ὑποστάσεως καθ' ὅσον ἡ ὑπόστασις ἡμῶν αὕτη ἀναπτύσσεται ἱκανῶς ὥστε νά δέχεται τήν ἰδιάζουσαν αὐτῶν ἐπίδρασιν. Ἐάν δύνασαι νά δεχθῇς τήν ἀλήθειαν ταύτην, ἢ ἔστω καί νά τήν λάβῃς σπουδαίως ὑπ' ὅψιν θά δυνηθῇς νά δεχθῇς ἀπό τήν ἐν λόγῳ πηγὴν, δύναμιν μεγαλύτεραν παρ' ὅση δύναται νά ἔλθῃ εἰς ἐκεῖνους οἵτινες πιστεύουν μόνον εἰς τήν ὀρατὴν ὑπαρξίν τῶν πραγμάτων. Ἐκεῖνοι ὧν ἡ πίστις περιορίζεται εἰς τά ὑλικά πράγματα ἀναποδράστως θά παρακμάσουν σωματικῶς καί διανοητικῶς διότι διὰ τῆς τοιαύτης πίστεως ἔλκουν εἰς τόν ἑαυτόν των ὑλικά μόνον στοιχεῖα.

Ἡ πίστις εἰς τήν ὑπαρξίν τῶν ἀοράτων ἀντιστοιχιῶν ζωοποιεῖ τό σῶμα καί τόν νοῦν, ματαιώνει τήν ἐνέργειαν τοῦ χρόνου, ἀναβάλλει τό γῆρας καί καθιστᾷ τήν ζωὴν αἰώνιον. Ὁ Ἥλιος καί τά στοιχεῖα ἅτινα πέμπει εἰς τόν πλανήτην μας εἶνε ὄχι μόνον πλήρη ζωῆς ἀλλά καί πλήρη νοήσεως. Ἀποτελοῦν νοητικήν ζωὴν, ἥτοι δύναμιν. Ὁ Ἥλιος εἶνε τι περισσότερον σφαίρας. Εἶνε κραταιότατος νοῦς. Εἶνε πνεῦμα τοῦ ὁποίου βλέπομεν μόνον τό σῶμα ἀκριβῶς ὅπως τοῦ ἑαυτοῦ μας βλέπομεν μόνον τό σῶμα ὅπερ εἶνε ὄργανον τοῦ πνεύματός μας. Ὅταν δίδωμεν εἰς τόν νοῦν ἡμῶν τήν στάσιν τῆς γαληνιαίας αἰτήσεως πρὸς παραλαβὴν δυνάμεως ἀπό

τό πνεῦμα τοῦ Ἡλίου τό θερμαῖνον τόν ὅλον πλανήτην μας μέ ζωήν, θά λάβωμεν μέρος τῆς πνευματικῆς ἐκείνης δυνάμεως τοῦ Ἡλίου. Ὁ Ἡλιος εἶνε μία ἀπό τὰς ἐκφράσεις τῆς Ὑπερτάτης Δυνάμεως. Λατρεύειν τόν Θεόν σημαίνει θαυμάζειν καί εὐλαβεῖσθαι τὰ ἔργα Του καί τὰς παντοίας ἐκφράσεις τοῦ μεγαλείου Του. Καθόσον θαυμάζεις καί εὐλαβεῖσαι τὰ ἔργα Του, ἀντλεῖς δύναμιν ἐκ τοῦ μεγαλείου Του καί ἡ ψυχὴ σου αὐξάνει καί συγγενεῦει πρὸς τόν Θεόν. Ὅταν θαυμάζης τό κάλλος ἐνός ἀνθους, τὴν ἰσχύν ἐνός ὠκεανοῦ, τὴν μεγαλοπρέπειαν ἐνός ὄρου, λατρεύεις τόν Θεόν, καί ἡ λατρεία αὕτη φέρει εἰς τὴν ψυχὴν σου κάλλος ὡς τό τοῦ ἀνθους, ἰσχύν ὡς ἡ τοῦ ὠκεανοῦ, μεγαλοπρέπειαν ὡς ἡ τοῦ ὄρου. Ὁ Θεός εἶνε πνεῦμα καί οὕτω ἐν πνεύματι πρέπει νά λατρεύεται. Ἐξ ὅλων τῶν ὁρατῶν ἡμῖν ἐκφράσεων τῆς θείας μεγαλοπρεπείας, ὁ Ἡλιος εἶνε ἡ σπουδαιότερα. Διὰ τοῦτο ὅλαι αἱ θρησκεῖαι ἀφιέρωσαν μίαν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἵνα ὁ ἄνθρωπος θαυμάζων καί εὐλαβούμενος τὴν κυρίαν ἐκφρασιν τῆς Θεότητος, ἀντλῇ δύναμιν ζωῆς καί ἐργασίας διὰ τὰς ὑπολοίπους ἔξ ἡμέρας. Τὴν ἡμέραν ταύτην ὅλαι αἱ θρησκεῖαι ὀνομάζουν ἡμέραν τοῦ Κυρίου. Εἰς πολὺν γλῶσσας μάλιστα καλεῖται ἡμέρα τοῦ Ἡλίου. Κατ' ἀναλογίαν τοῦ Κυρίου ὅστις ἐπιδρασιλεῖ ζωὴν καί χάριν εἰς τὰς ψυχάς, ὁ Ἡλιος ἐπιδρασιλεῖ ζωὴν καί χάριν εἰς τὰ σώματα πάντων τῶν πραγμάτων ἅτινα βλέπομεν. Ἡ ζωοποιὸς δύναμις τοῦ Ἡλίου ἐκφράζεται εἰς ὅλα τὰ ἄνθη, τὰ φύλλα, τὰ φυτὰ, τὰ ζῶα, ἅτινα δέν θά ὑπῆρχον ἂν δέν ἦντλον δύναμιν ἀπὸ τόν Ἡλιον. Ἐχε μίαν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἀφιερωμένην εἰς τόν Κύριον—Κυριακὴν—δηλαδή παῦε ἀπὸ πᾶσαν κοσμικὴν ἐνασχόλησιν, καί στρέφε τὴν ἐλκτικήν δύναμιν τῆς διανοίας σου εἰς τὴν πηγὴν πάσης ζωῆς καί χάριτος. Ἡ μεγαλοπρέπεια τοῦ Ἡλίου ὡς κυρία ἐκφρασις τῆς πηγῆς ταύτης θά βοηθήσῃ τὴν φαντασίαν σου εἰς τοῦτο.

Τοιοῦτοτρόπως θά ἔχῃς περισσοτέραν ἱκανότητα καί διάθεσιν νά διεξαγάγῃς τὰς ἀσχολίας καί τὰς ὑποθέσεις σου κατὰ τὴν ἀκόλουθον ἐβδομάδα. Περί τοιούτων πραγμάτων ὅμως δέν πρέπει νά ὀμιλῇς εἰς τόν τυχόντα. Ὁ ἀληθὴς ποιητὴς ἀντλεῖ πνεῦμα ἀπὸ πᾶν ἄνθος, ἀπὸ πᾶν δένδρον, ἀπὸ τόν Ἡλιον, ἀπὸ τοὺς ἀστέρας, ἀλλὰ δέν καθιστᾷ τὰς ἐμπνεύσεις του ἀντικείμενα συζητήσεως καί φλυαρίας, οὔτε ὁ ἀληθὴς ζωγράφος τὰς ἐντυπώσεις του. Δημιουργεῖ καί παράγει ἐν σιωπῇ καί γαλήνῃ ὡς γνήσιος μάγος. Μάθε ν' ἀγαπᾷς τὴν φύσιν. Ἡ ἔξις τοῦ ἀγαπᾶν τὴν φύσιν εἶνε ἡ ἀληθὴς λατρεία πρὸς τόν Θεόν. Πᾶν ὅ,τι καλόν καί πολύτιμον ἔχει ἡ φύσις, ἀντανακλᾷ καί μεταδίδεται εἰς τόν ἀγαπῶντα αὐτήν. Ὁ χαρακτήρ σου οὕτω θά γίνῃ γόνιμος, ὡραῖος καί ἰσχυρὸς ὅπως ἡ φύσις, καί

θά ἴδῃς τ' ἀποτελέσματα εἰς αὐτάς ἀκόμη τὰς καθημερινὰς ἀσχολίας σου. αἵτινες θά γίνουν καρποφόροι, ὁμαλαί καί στερεαί. Ἐκεῖνος ὅστις ἠλεκτρίζεται ἐκ τῆς θέας τῶν καλλονῶν τοῦ οὐρανοῦ καί τῆς θαλάσσης, τῆς καταιγίδος καί τῶν ποικίλων τοπειῶν εἶνε μεγαλοφυής, διότι δέχεται τὰς ἐπιδράσεις τοῦ μεγαλείου τῆς φύσεως, δέχεται δύναμιν, ἀλλά πρέπει νά ζητήσῃ καί γνῶσιν ἵνα κάμῃ τὴν ἀρίστην τῆς δυνάμεως ταύτης χρῆσιν πρὸς ὄφελος ἑαυτοῦ καί τῶν ἄλλων. Ἡ φύσις ὁμιλεῖ εἰς τὰς διαφόρους διανοίας μέ διαφόρους γλώσσας. Εἰς τοὺς χονδρούς λέγει ὀλίγα. Εἰς τοὺς λεπτοὺς ἤμπορεῖ νά εἴπῃ ἐντὸς ἐνὸς λεπτοῦ περισσότερα ἢ ὅσα δύνανται νά ἐκφράσῃ καθ' ὅλον τὸν βίον. Ὑπάρχουν ἰδέαι αἵτινες εἰς τοὺς τοιοῦτους λεπτοὺς ἀνθρώπους δέν δύνανται νά ἐκφρασθῶν οὔτε διὰ λέξεων, οὔτε διὰ μουσικῆς, οὔτε διὰ χρώματος. Ἐμφυσῶνται ἀστραπηδόν καί ἀποτελοῦν πηγὰς ἰσχύος. Διὰ τὸν λόγον οἱ μεγαλοφυεῖς καί οἱ αἰσθηματῖαι δέν εὐδοκιοῦν συνήθως εἰς ἀσχολίας τοῦ βίου, ἢ εἶναι ἀσθενοὺς κράσεως σωματικῶς. Διότι δέν ἔχουν τὴν γνῶσιν νά συντηροῦν τὴν δύναμιν ἣν ἀντλοῦν. Οἱ νόμοι τῆς ἰδικῆς τῶν συστάσεως δέν εἶναι οἱ αὐτοὶ οἵτινες διέπουν τὴν σύστασιν τῶν ὑλικῶν ἀνθρώπων. Ἀκριβῶς ὅπως οἱ νόμοι οἱ διέποντες τὴν πορείαν τοῦ ἀτμοπλοίου δέν εἶναι οἱ αὐτοὶ μέ τοὺς διέποντας τὴν πορείαν τοῦ ἱστιοφόρου. Ὁ μεγαλοφυής ὅστις περιμένει νά εὐδοκιμήσῃ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν κοινῶν μεθόδων τῆς εὐδοκιμήσεως ὁμοιάζει πρὸς ἀτμόπλοιον ὅπερ διὰ νά βαδίσῃ κάμνει χρῆσιν ἱστιῶν ἀντὶ ἀτμοῦ. Βεβαίως θά μείνῃ ὀπίσω τῶν ἱστιοφόρων. Ἐχε τὴν Κυριακὴν προσδιωρισμένην ἀποκλειστικῶς εἰς τὸν σκοπὸν τοῦ νά συλλέγῃ τὴν δύναμιν τοῦ ἀτμοῦ, δηλαδὴ ν' ἀντλῇ ἀπὸ τὸ πνεῦμα τῆς Φύσεως δύναμιν πνευματικὴν. Ἐν ἄλλαις λέξεσι νά καλλιεργῇ τὴν τέχνην τοῦ ἀναπαύεσθαι.

Ὁ Πλάτων Αρακοῦλης (1858-1932), ὑπῆρξε καθηγητὴς τῶν Ἑλληνικῶν στὸ Πανεπιστήμιον τῆς Ὁξφόρδης καί συγγραφεὺς ἀξιόλογων πνευματικῶν ἔργων.

Διατηρήσαμε τὴ γλῶσσαν τοῦ συγγραφέα.

Ο ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ, Ο ΜΥΘΙΚΟΣ Ή ΚΟΣΜΙΚΟΣ ΚΑΙ Ο ΜΥΣΤΙΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΣ*

ΑΙΜΙΛΙΑΣ ΙΒΟΥ

Η Annie Besant στον «Έσωτερικό Χριστιανισμό» έχει αφιερώσει ένα από τα πιο ενδιαφέροντα και τα πιο εμπνευσμένα κεφάλαια του βιβλίου της στην έρμηνεία της ονομασίας «Χριστός». Γύρω από το όνομα αυτό –μᾶς λέγει– μιά μεγάλη σύγχυσις έχει επέλθει μέσα στις Χριστιανικές Γραφές και τή Χριστιανική Ἐκκλησία, ὅπου ἡ ἔννοια «Χριστός» συγχέεται ἀπό τή μιά μεριά μέ μυθολογικές παραδόσεις, πού ἀφοροῦν κοσμικές διαδικασίες (ὡς πρὸς τὴν ἐνέργεια τοῦ Λόγου, σάν «Υἱοῦ» 2ου προσώπου τῆς θείας Τριάδος) καὶ ἀπό τὴν ἄλλη μεριά μέ ἔννοιες μυστηριακές. Ἐχει επέλθει ἔτσι μιά μεγάλη δυσχέρεια ὡς πρὸς τὴν ἀκριβή σύλληψη καὶ κατανόηση τῆς προσωπικότητος τοῦ Ἰησοῦ, τοῦ θείου Διδασκάλου τῆς Ἰουδαίας καὶ Ἰδρυτοῦ τοῦ Χριστιανισμοῦ.

Εἶναι γιὰ τὸν λόγο αὐτὸν ἀναγκαῖο –συνεχίζει ἡ Besant– προκειμένου νά διαλυθεῖ ἡ σύγχυσις γύρω ἀπὸ τὸ ὄνομα «Χριστός» καὶ νά ἀποφευχθεῖ ὁ κίνδυνος νά χαθεῖ ὁλοκληρωτικά ἡ πνευματικὴ ἔννοια καὶ τὸ βάθος τῆς Χριστιανικῆς θρησκείας, τὸ νά μπορέσουμε νά διαχωρίσουμε τὰ μπερδεμένα νήματα τῶν Εὐαγγελικῶν ἀφηγήσεων, σὲ κείμενα πού ἀφοροῦν: 1) Τὸν Ἱστορικό Χριστό, τὸν Ἰησοῦ τὸν Ναζωραῖο, τὸν θεῖο Ἐκπαιδευτὴ τῆς Παλαιστίνης, 2) Τὸν Μυθικό ἢ Κοσμικό Χριστό, τὸν Χριστό τῶν πανάρχαιων Ἡλιακῶν Μύθων, πού συμβολίζουν, ὅπως εἶπαμε, μιά κοσμικὴ ὄψη, τὴν κάθοδο τοῦ Λόγου, σάν Υἱοῦ μέσα στὴν ὕλη, καὶ 3) Τὸν Μυστικό Χριστό, τὸν Χριστό τῆς ἀνθρώπινης καρδιάς, τὸν Λόγο τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος, πού γεννιέται μέσα στὴν ἀνθρώπινη φάτνη, ἀνδρώνεται, πάσχει, σταυρώνεται καὶ ἀνασταίνεται, ἀκολουθώντας τοὺς μεγάλους σταθμούς τῆς διαδρομῆς τοῦ Κοσμικοῦ Χριστοῦ, κάθε Χριστοῦ. Καὶ οἱ τρεῖς αὐτές ὄψεις μαζί θά μᾶς δώσουν τὸν Χριστό τῶν Εὐαγγελίων. Καὶ οἱ τρεῖς αὐτές ὄψεις θά συμβάλουν σὲ τὸ νά ἀποκαταστήσουν τὴ μεγαλειώδη πάσχουσα μορφή τοῦ θεοῦ Σωτήρα τῆς Χριστιανοσύνης. Ξεμπλέκοντας τὰ μπερδεμένα νήματα τῶν εὐαγγελικῶν ἀφηγήσεων, θά διαπιστώσουμε ὅτι ἡ ἔρευνα ὄχι μόνον δὲν ὑποβιβάζει καὶ δὲν ἀποδυναμώ-

* Βασισμένο στὴ σχετικὴ μελέτη τῆς Besant ἀπὸ τὸν «Ἐσωτερικό Χριστιανισμό».

νει τόν Χριστιανισμό σάν θρησκεία –όπως έσφαλμένα νομίζεται– αλλά αντίθετα προσθέτει καί ένδυναμώνει, όταν ή γνώση καί ή κατανόηση έρχεται νά προστεθεῖ στήν «άρετή καί τήν πίστη».

Ἡ ανάγκη αὐτή δέν υπῆρξε ἴσως ποτέ τόσο μεγάλη καί έπιβεβλημένη ὅσο σήμερα. Ὑπῆρχε πάντα, αλλά υπάρχει περισσότερο σήμερα, στήν εποχή αὐτή τῆς ἀλματώδους εξέλιξης τοῦ ἀνθρώπινου νοῦ, μέσα στούς κόλπους τοῦ Χριστιανισμοῦ, ἕνας διαρκῶς αὐξανόμενος ἀριθμός πιστῶν, πνευματικά προικισμένων, μέ έλευθερο καί ἀπροκατάληπτο νοῦ, πού ζητοῦν νά καταλάβουν σέ ποία σημεῖα τά σύμβολα καί οἱ μύθοι ἔχουν συγχωνευθεῖ μέσα στίς εὐαγγελικές ἀφηγήσεις μέ τήν ἱστορική πραγματικότητα.

Προκειμένου νά δοθεῖ ἀπάντησις στά ἐρωτήματα αὐτά, δύο κλάδοι ἐπιστημονικοὶ ἔχουν δημιουργηθεῖ κατά τοὺς τελευταίους αἰῶνες, δύο σχολές ἐρευνας, ἐκείνη τῆς Συγκριτικῆς Μυθολογίας καί ἡ ἄλλη τῆς Συγκριτικῆς Θρησκευολογίας. Οἱ δύο αὐτοὶ ἐπιστημονικοὶ κλάδοι, στηριζόμενοι στά ἀποδεδειγμένα γεγονότα, προσπαθοῦν νά ἀποδείξουν μέ τρόπο ἀναμφισβήτητο ὅτι ὅλες οἱ θρησκείες ἐμφανίζουν ὁμοιότητες ἀναμεταξύ τους, ὄχι μόνον ὡς πρὸς τίς βασικές ἀρχές τῆς διδασκαλίας τους, αλλά καί ὡς πρὸς τή ζωὴ τῶν ἱδρυτῶν τους. Οἱ ὁμοιότητες αὐτές, πού φθάνουν συχνά στήν ταυτότητα, ἀποδεικνύουν μιὰ καταγωγή τῶν θρησκείων κοινῇ. Ὅλες οἱ θρησκείες εἶναι οἱ κλάδοι ἐνός καί τοῦ αὐτοῦ κορμοῦ. Ἔτσι, ἡ ἄσπιλη σύλληψι, τό σπῆλαιον ἢ ἡ φάτνη τῆς γεννήσεως, ἡ ἡμερομηνία τῆς χειμερινῆς τροπῆς, τά πάθη, ὁ θάνατος καί ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ, εἶναι γεγονότα-σταθμοὶ-πού ἀναφέρονται στίς ἀφηγήσεις τῆς ζωῆς καί ἄλλων θρησκευτικῶν Ἡρώων, πολὺ προγενέστερων ἀπὸ τόν Ἰησοῦ. Καί ὁ Ἰησοῦς δέν μπορούσε παρὰ νά ἐπαναλαμβάνει τά ἴδια αὐτά γεγονότα στήν ἱστορική διαδρομὴ του. Οἱ μεγάλες ἀλήθειες ὡς πρὸς τὴ θεότητα καί τόν ἄνθρωπο ἦταν οἱ ἴδιες χιλιάδες χρόνια πρὶν ἀπὸ τὴ γέννηση τοῦ Ἰησοῦ, καί θά εἶναι οἱ ἴδιες καί μετὰ ἀπὸ Αὐτόν.

Προκειμένου λοιπόν νά μελετήσῃ κανεὶς τὴ ζωὴ τοῦ Χριστοῦ καί τοῦ Χριστιανισμοῦ γενικά σάν θρησκείας, νά κατανοήσῃ σέ ποία σημεῖα τά σύμβολα καί οἱ μύθοι ἔχουν ἐκκληφθεῖ σάν ἀληθινὰ ἱστορικά γεγονότα, θά ἦταν πολὺ χρήσιμο νά μὴν ἀγνοήσῃ τά συγκεντρωμένα ἀπὸ τὴ Συγκριτικὴ Μυθολογία καί Θρησκευολογία γεγονότα.

Καί πρῶτα-πρῶτα οἱ ἴδιοι οἱ Ἀπόστολοι ἐγνώριζαν ὅτι τόσο μέσα στήν Παλαιὰ Διαθήκη, ὅσο καί στίς θρησκευτικές Γραφές τῶν ἄλλων λαῶν, Αἰγυπτίων, Ἑλλήνων, κρύβεται μιὰ ἔννοια ἀλληγορική καί μυστική, πολὺ πῖο οὐσιαστικὴ ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ ἔννοια

τους. Ὁ Παῦλος δὲν παύει νά ἀναφέρεται στή μέθοδο αὐτή τοῦ μύθου καί τῆς ἀλληγορίας, προσπαθώντας νά ἐρμηνεύσει ὁ ἴδιος μέ τόν τρόπο αὐτόν ὁρισμένα ἱστορικά γεγονότα μέσα ἀπό τίς Ἰουδαϊκές Γραφές. Σάν ἀληθινός μεμνημένος πού ἦταν, μπορούσε νά βλέπει μέσα στά φυσικά γεγονότα τίς «σκιές» τῶν κοσμικῶν ἀληθειῶν, πού λαμβάνουν συνεχῶς χώρα στά πνευματικά πεδία. Ἐγνώριζε ὅτι ὅλα τὰ ἱστορικά γεγονότα, τὰ ἐπιλεγμένα ἀνάμεσα σέ ἄλλα γιά νά καταχωρηθοῦν μέσα στίς μυστικές καί ἀλληγορικές Γραφές, δὲν ἦταν παρά τὰ πιό κατάλληλα καί τὰ πιό ἀντιπροσωπευτικά, πού ἡ ἐρμηνεία τους θά μπορούσε νά βοηθήσει στήν ψυχική ἀφύπνιση τοῦ ἀνθρώπου. Ἰδιαίτερα ἀποκαλυπτικές εἶναι οἱ ἀναφορές τοῦ Παύλου ὡς πρὸς τόν «Χριστό», ἐνισχύοντας τήν ἄποψη ὅτι ὁ μέγας Ἀπόστολος ἐγνώριζε τή γλώσσα τῶν Μυστηρίων: «Ἐάν ἐγνώρισάμε τόν Χριστό κατὰ σάρκα, τώρα δὲν τόν γνωρίζουμε ἔτσι». Δὲν ἀναφέρεται ἐδῶ ὁ Παῦλος στὸν ἱστορικό Χριστό, τόν Ἰησοῦ ἀλλὰ σέ μία σύλληψη ἄλλη, πολὺ πιό βαθειά, στήν ἐκδήλωση ἐκείνη τοῦ ἀνθρώπινου πνεύματος, πού εἶναι «ὁ Χριστὸς ἐν ἡμῖν».

Ἀλλὰ καί οἱ διάδοχοι τῶν Ἀποστόλων, καθὼς καί οἱ πρῶτοι Πατέρες Κλήμης καί Ὠριγένης, δὲν παύουν νά τονίζουν τὸ γεγονός αὐτό, ὅτι μέσα στίς ἀφηγήσεις τῶν Γραφῶν ὅλων τῶν λαῶν κρύβεται μία ἔννοια πνευματική, πίσω ἀπὸ τὴν ἱστορική ἔννοιά τους. Τὰ παραδείγματα μυστικῆς ἐρμηνείας τῶν βιβλικῶν ἀφηγήσεων εἶναι ἀφθονα μέσα στά κείμενα τοῦ Ὠριγένη, τοῦ μεγάλου αὐτοῦ καί φωτισμένου διδασκάλου τῶν πρώτων μεταχριστιανικῶν αἰώνων. Στὸ ἔργο τοῦ «De Principiis», ἀναφερόμενος στήν ἐρμηνεία τῶν μυθικῶν ἀφηγήσεων, λέει: «Οἱ γραμμένες λέξεις εἶναι οἱ τύποι ὁρισμένων μυστηρίων καί οἱ ἀπεικονίσεις θεῶν πραγμάτων». Κι ἀκόμη: «Οἱ Γραφές ἔχουν ἓνα σῶμα, τὴν κοινὴ ἢ ἱστορική ἔννοιά τους. Ἐχουν μίαν ψυχὴ, τὴ μεταφορική ἔννοια, πού μπορεῖ νά γίνῃ ἀντιληπτὴ ἀπὸ τὴ διάνοια. Καί τέλος ἓνα πνεῦμα, πού μόνον αὐτοὶ πού κατέχουν τὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ μποροῦν νά γνωρίσουν».

Ὁ Ἱστορικός Χριστός

Εἶπαμε ὅτι ἡ ἱστορία τῆς ζωῆς τοῦ Ἰησοῦ, ὅπως μᾶς τὴν περιγράφουν οἱ Χριστιανικές Γραφές, περικλείει μέσα της μίαν ἔννοια πολὺ πιό βαθειά ἀπὸ τὴ στενὴ ἱστορική ἔννοιά της. Εἶναι ἀνάγκη γι' αὐτό, τὸ νῆμα τῆς ἀληθινῆς βιογραφίας τοῦ Ἰησοῦ νά

διαχωρισθεί από τὰ δύο ἄλλα, μέ τὰ ὅποια εἶναι συνυφασμένο, ἐκεῖνο τοῦ Κοσμικοῦ Χριστοῦ, τοῦ Λόγου καί τό ἄλλο τοῦ Μυστικοῦ Χριστοῦ.

Ποιός ὑπῆρξε στήν πραγματικότητα ὁ Ἱστορικός Χριστός, ὁ Ἰησοῦς Χριστός «ἡ μεγάλη πάσχουσα μορφή, πού δεσπόζει στό νοῦ καί στήν καρδιά κάθε Χριστιανοῦ, ὁ Σωτήρας καί Κύριος τους». Θεός, ἄνθρωπος, ἤ καί τὰ δύο μαζί, θεάνθρωπος;

Πολλές καί ἀντιφατικές ἀπόψεις ἔχουν κατά καιροῦς διατυπωθεῖ γύρω ἀπό τή μεγάλη αὐτή μορφή, πού ἔχουν πηγάσει ἀπό τό γεγονός ὅτι οἱ αὐθεντικές ἱστορικές μαρτυρίες εἶναι ἀσαφεῖς καί περιορισμένες. Ἡ βασική πηγή, βέβαια, εἶναι τὰ τέσσερα κανονικά Εὐαγγέλια. Ἀπό τοὺς Εὐαγγελιστές πάλι μόνον οἱ δύο, ὁ Ἰωάννης καί ὁ Ματθαῖος εἶχαν γνωρίσει προσωπικά τόν Ἰησοῦ καί ὑπῆρξαν μάρτυρες τῆς ἱστορικής διαδρομῆς του. Ἐκτός ἀπό τήν Καινή Διαθήκη, ἐλάχιστες καί ἀμφισβητούμενες ἀναφορές ὡς πρὸς τήν ὕπαρξη τοῦ Ἰησοῦ μᾶς ἔχουν ἀφήσει οἱ Ρωμαῖοι ἱστορικοὶ Σουητώνιος καί Τάκιτος. Πλίνιος ὁ νεώτερος, καθὼς καί ὁ Ἰουδαῖος ἱστορικός Ἰώσηπος.

Μέ τήν πάροδο, ὥστόσο, τῶν αἰώνων, διάφορες ἄλλες ὑποκειμενικές ἀπόψεις καί θεωρίες ὡς πρὸς τήν προσωπικότητα τοῦ Ἰησοῦ ἔχουν διατυπωθεῖ. Ὁ ἀείμνηστος Κ. Μελισσαρόπουλος, στό βιβλίο του «Ὁ Ἰησοῦς» παραθέτει τίς κυριώτερες ἀπό τίς ἀπόψεις αὐτές, πού εἶναι: 1) Ὁ Ἰησοῦς πρόσωπο ἱστορικῶς ἀνύπαρκτο, κατὰ τόν Γάλλο ἱστορικό Charles Dupuis. Ἡ ἱστορία τοῦ Ἰησοῦ δέν εἶναι κατὰ τήν ἄποψή του παρά μία ἀναπαράσταση τῶν πανάρχαιων Ἡλιακῶν Μύθων. 2) Ἐκείνη τοῦ Ἑρν. Ρενάν, πού ἀρνεῖται τήν ὑπερφυσική ὑπόσταση τοῦ Ἰησοῦ. Ὁ Ἰησοῦς ὑπῆρξε κατ' αὐτόν ἓνας φυσιολογικός ἄνθρωπος, ἓνας μεγάλος πνευματικός διδάσκαλος καί ἀναμορφωτής τῆς ἀνθρωπότητας, ὑπόδειγμα ἀνυπέρβλητο ὁ ἴδιος μέ τή ζωή του, τοῦ ἀληθινοῦ ἀνθρώπου, καί 3) Ἡ γνωστή ἄποψη τοῦ Ἐδ. Συρέ, ἡ πιό φιλοσοφημένη, βασισμένη στίς ἀπόψεις τῶν Ἑσωτερικῶν παραδόσεων καί τῆς Θεοσοφίας.

«Ἰδοὺ ὁ Υἱός μου ὁ ἀγαπητός, ἐν ᾧ ἠυδόκησα»

Δέν θά ἀσχοληθοῦμε μέ τίς λεπτομέρειες τῆς ζωῆς τοῦ Ἰησοῦ, οὔτε μέ τή διδασκαλία του, τὰ θαύματα καί τίς ὑπερφυσικές του δυνάμεις, ἀλλά μόνον μέ τοὺς κύριους σταθμούς τῆς γῆϊνης διαδρομῆς του, πού συμβολίζουν, ὅπως εἴπαμε, παράλληλα μέ τήν ἱστορική τους ἀλήθεια, τὰ αἰώνια πνευματικά γεγονότα.

Ποιό ήταν τό πρωταρχικό ὄνομα τοῦ παιδιοῦ, πού μετονομάστηκε «Ίησοῦς»¹, ἓνα ὄνομα πού τοῦ ἐδόθηκε ἀπό τόν Θεό, ὅπως ἀναφέρεται, μέ τή σημασία τοῦ Σωτήρα «Ὁ Θεός σώζει». Ὁ Ἰησοῦς εἶχε ὀνομάσει τόν μέλλοντα Μεσσία Ἐμμανουήλ «μεθ' ἡμῶν ὁ Θεός» καί ὁ Ματθαῖος ταυτίζει τό ὄνομα αὐτό μέ τόν Ἰησοῦ.

Ποιά ἦταν ἡ ἀκριβής χρονολογία γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ, ἐφόσον οἱ Εὐαγγελιστές δέν ἀναφέρουν τίποτε ὡς πρός αὐτήν, καί ἡ καθιερωμένη χρονολογία γεννήσεως τοῦ 752 ἀπό κτίσεως Ρώμης, φέρεται νά εἶναι κατὰ πέντε ἢ καί περισσότερα χρόνια μεταγενέστερη ἀπό τήν πραγματική χρονολογία. Συμβατική εἶναι καί ἡ καθιερωμένη ἡμερομηνία γεννήσεως, τῆς 25ης Δεκεμβρίου –τῆς Χειμερινῆς Τροπῆς γιά τό Βόρειο Ἡμισφαίριο– μιᾶ ἡμερομηνία συμβολική, πού συμπίπτει μέ τή γέννηση καί ἄλλων θρησκευτικών Ἡρώων, πολύ προγενεστέρων ἀπό τόν Ἰησοῦ. Δέν θά σχολιάσουμε τό πολυσυζητημένο θέμα τῆς ὑπερφυσικῆς γεννήσεως τοῦ Ἰησοῦ –τῆς ἄσπιλης συλλήψεως– ἀπό τήν παρθένο Μαρία, πού ὑπενθυμίζει καί αὐτό τή γέννηση ἄλλων θείων παιδιῶν, ὅπως ἐκείνην τοῦ Κρίσνα ἀπό τήν παρθένο Ντεβάκι, στήν Ἰνδική παράδοση, ἐνῶ καί ἡ ἐλληνική παράδοσις μᾶς ἔχει ἀφήσει παρόμοιες θεῖες γεννήσεις ἀπό μιᾶ θνητή καί ἓνα Θεό. Ὅσο γιά τή φάτην, ἡ τό σπῆλαιο τῆς γεννήσεως, εἶναι καί αὐτό ἓνας πολύ γνωστός καί εὐγλωττος συμβολισμός στίς ἐσωτερικές παραδόσεις, καί ἐκεῖ φέρεται νά γεννιέται πάντα τό θεῖο βρέφος, ἐνῶ καί τό ὄνομα τῆς «Βηθλεέμ»² συνηγορεῖ γιά τήν ἰδια ἀλήθειαν.

Δέν ἔχουμε καμμία πληροφορία ὡς πρός τήν παιδική καί τήν πρώτη νεανική ἡλικία τοῦ Ἰησοῦ στή Ναζαρέτ. Ἀπό τό γνωστό περιστατικό τοῦ 12ετοῦς Ἰησοῦ στό Ναό, ὅπου καταπλήσσει τό Ἱερατεῖο μέ τή θρησκευτική μόρφωσή του³, θά πρέπει νά συμπεράνουμε ὅτι ὁ Ἰησοῦς εἶχε λάβει κάποιαν θρησκευτική μόρφωση ἀπό τό οἰκογενειακό περιβάλλον του, χάρις ὅμως στήν εὐφυΐα του, τήν εὐλάβειαν καί τόν ἔμφυτο θρησκευτικό ζήλο του, εἶχε εἰσχωρήσει ὁ ἴδιος στό ἐσωτερικό νόημα τῶν Γραφῶν.

Ποιά ὑπῆρξε ἡ ζωή τοῦ Ἰησοῦ ἀπό τήν ἡλικία τῶν 12 ἕως ἐκείνην τῶν 29 ἢ τῶν 30 ἐτῶν; Ὑπάρχει ἓνα διάστημα 17 ἐτῶν, ὡς πρός τό ὅποιο καμμία νύξις δέν γίνεται μέσα στίς εὐαγγελικές ἀφηγήσεις. Εἶναι πολύ πιθανή ἡ ἄποψις ὅτι ὁ νεαρός Ἰουδαῖος μέ τόν φλογερό θρησκευτικό ζήλο, κατὰ τό διάστημα αὐτό εἶχε εἰσχωθεῖ σέ μιᾶ ἀπό τίς μυστικές κοινότητες τῶν Ἑσσαιῶν, ἐφόσον τόσο ἡ διδασκαλία του, ὅσο καί ὁ τρόπος καί οἱ κανόνες ζωῆς του (ἡ ἀγνότης, ἡ ταπεινοφροσύνη, ἡ λευκή ἐνδυμασία, ἡ κοινοκτημο-

σύνη, τὰ κοινά δεῖπνα, οἱ θεραπείες), ἔχουν κοινά σημεῖα μέ τό μυστικό αὐτό τάγμα. Εἶναι ἀκόμη πιθανή καί μία παραμονή στήν Αἴγυπτο, τή χώρα τῶν Μυστηρίων, ὅπου ὁ μαθητής Ἰησοῦς ἐπῆγε νά λάβει τό ἐπίσημο χρίσμα γιά τή «Βασιλική Ἱερωσύνη» ὅπου ἦταν προορισμένος νά φθάσει. Ὁ Ἰησοῦς θά ζήσει ἔτσι ἕως τά 29 –ἢ τά 30– χρόνια τῆς γήινης ὑπαρξῆς του «αὐξάνοντας, ὀλοένα σέ χάρη καί σέ σοφία».

Ἡ συνέχεια στο ἐπόμενο

1. Τό ὄνομα Ἰησοῦς, μέ τή σημασία τοῦ Σωτήρα-Θεραπευτή, ἐπενθυμίζει τίς ἀντίστοιχες ἐλληνικές λέξεις: Ἰησις=θεραπεία, Ἰησῶ=ἱαματική θεότητα, ἀδελφή τῆς Ὑγείας, Ἰήσον κ.ά.
2. Βηθλέεμ=Οἶκος ἄρτου.
3. Ἐνα παρόμοιο περιστατικό ἀναφέρεται καί γιά τόν μικρό Βουόδα, πού καταπλήσσει τοὺς σοφοὺς μέ τίς γνώσεις του.

ΘΕΡΜΗ ΠΑΡΑΚΛΗΣΗ

Σᾶς παρακαλοῦμε θερμά, ἀποστείλατε
τή συνδρομή σας. Ἡ καθυστέρηση,
μᾶς δημιουργεῖ σοβαρά προβλήματα.

ΛΩΡΕΑΙ

- Ὁ κ. Κωνσταντῖνος Μπερεδῆμας προσέφερε ὑπὲρ τῶν σκοπῶν τῆς Θεοσοφικῆς Ἑταιρίας τὸ ποσὸν τῶν 4.000 δρχ. εἰς μνήμη τῶν ἀειμνήστων ἀδελφῶν Κωστῇ Μελισσαροπούλου καὶ Βάσου Κριμπᾶ.
- Ἡ κα Χαρίκλεια Δαφνῇ προσέφερε γιὰ τὸν αὐτὸν σκοπὸν, εἰς μνήμην τοῦ συζύγου τῆς Κωνσταντίνου Δαφνῇ τὸ ποσὸν τῶν 15.000 δρχ.
- Ὁ κ. Βασίλειος Καρκαντζὸς προσέφερε στὴ Θ.Ε. τὸ ποσὸν τῶν 10.000 δρχ. εἰς μνήμη τῆς συζύγου του Θάλειας Καρκαντζοῦ. Εὐχαριστοῦμε.

ΣΕ ΦΩΤΕΙΝΟΤΕΡΟΥΣ ΚΟΣΜΟΥΣ

ΘΑΛΕΙΑ ΚΑΡΚΑΝΤΖΟΥ

Ἐφωγε ἀπὸ κοντὰ μας ἡ ἀγαπητὴ μας Θάλεια Καρκαντζοῦ, φίλη τοῦ «Ἰλίου». Σάν νά ἦταν προμήνυμα καὶ εἶχε τὸν τελευταῖο καιρὸ, μίᾳ ἔξαρση πνευματικῇ. Συνεδύαζε εὐγένεια ψυχῆς καὶ ἀγνότητα μικροῦ παιδιοῦ.

Στὸν ἀγαπητὸ μας σύντροφο τῆς ζωῆς τῆς, εὐχόμεθα ὁλόψυχα ὑπομονὴ καὶ ἀναγνωρίζουμε τὴν ἀνθρώπινη δοκιμασίᾳ του. Οἱ δοκιμασίαι μᾶς ἐξαγνίζουν. Ἐλπίζουμε νὰ τὸν παρηγορεῖ ἡ μεγάλη ἀλήθεια ὅτι ἡ ψυχὴ συνεχίζει νὰ ὑπάρχει καὶ μετὰ τὸν λεγόμενον «θάνατο» τοῦ ὕλικου μας σώματος.

Ο ΙΛΙΟΣ

ΘΕΟΣΟΦΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ
ΒΟΥΚΟΥΡΕΣΤΙΟΥ 25, 106 71 ΑΘΗΝΑ
Τηλ. 3620.702

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΟΜΙΛΙΩΝ
ΑΠΡΙΛΙΟΥ – ΜΑΪΟΥ – ΙΟΥΝΙΟΥ 1994

Είσοδος Έλευθερα – Ώρα 8 μ.μ.

ΑΠΡΙΛΙΟΣ

- | | | | |
|----|-----------|---------------|--|
| 1 | Παρασκευή | Κ. ΜΕΛΛΟΣ | Π. Αναγνώστου – Ή Διαίσθηση |
| 4 | Δευτέρα | ΜΠΑΛΒΑΤΣΚΥ Α. | Παπαδομιχελάκη – Διαλογική συζήτηση επί των προηγούμενων διαλέξεων |
| 5 | Τρίτη | ΗΛΙΟΣ | Θ. Καφεντζόπουλος – Επιστολές των διδασκάλων |
| 7 | Πέμπτη | ΑΡΤΕΜΙΣ | Συζητήσεις σέ άπορίες καί έρωτήματα άκροατών |
| 8 | Παρασκευή | ΑΔΚΥΩΝ | Γ. Κολυβάς – Κρισναμούρτι |
| 11 | Δευτέρα | ΜΠΑΛΒΑΤΣΚΥ Α. | Παπαδομιχελάκη – Ή μέθοδος του Διαλογισμού |
| 12 | Τρίτη | ΗΛΙΟΣ | Θ. Καφεντζόπουλος – Επιστολές των διδασκάλων |
| 14 | Πέμπτη | ΑΠΟΛΛΩΝ | Γ. Σιβρής – Ή πορεία της ψυχής προς τή θέωση |
| 15 | Παρασκευή | Κ. ΜΕΛΛΟΣ | Π. Αναγνώστου – Ή Τετρακτύς |
| 19 | Τρίτη | ΗΛΙΟΣ | Θ. Καφεντζόπουλος – Επιστολές των διδασκάλων |
| 21 | Πέμπτη | ΑΡΤΕΜΙΣ | Χ. Καμαρωτάκης – Τό έσωτερικό νόημα του Πάσχα |
| 22 | Παρασκευή | ΑΔΚΥΩΝ | Γ. Κολυβάς – Κρισναμούρτι |
| 26 | Μ. Τρίτη | ΗΛΙΟΣ | Θ. Καφεντζόπουλος – Επιστολές των διδασκάλων |

ΜΑΪΟΣ

- | | | | |
|----|-----------|-----------|--|
| 5 | Πέμπτη | ΑΠΟΛΛΩΝ | Συζητήσεις σέ άπορίες καί έρωτήματα άκροατών |
| 6 | Παρασκευή | Κ. ΜΕΛΛΟΣ | Π. Αναγνώστου – Ή εξέλιξη |
| 9 | Δευτέρα | | Έορτή λευκού λωτού |
| 10 | Τρίτη | ΗΛΙΟΣ | Θ. Καφεντζόπουλος – Επιστολές των διδασκάλων |

12	Πέμπτη	ΑΡΤΕΜΙΣ	Ἡλ. Κίμος – Ἡ σύνθεση τοῦ ἀνθρώπου
13	Παρασκευή	ΑΔΚΥΩΝ	Γ. Κολυβάς – Κριναμούρτι
16	Δευτέρα	ΜΠΛΑΒΑΤΣΚΥ	Α. Παπαδομιχελάκη – Ἀστρικό σῶμα ἢ τό σῶμα τῶν συγκινήσεων
17	Τρίτη	ΗΛΙΟΣ	Θ. Καφεντζόπουλος – Ἐπιστολές τῶν διδασκάλων
19	Πέμπτη	ΑΠΟΛΛΩΝ	Γ. Σιβρῆς – Ἡ πορεία τῆς ψυχῆς πρὸς τὴ Θέωση
20	Παρασκευή	Κ. ΜΕΛΛΟΣ	Π. Ἀναγνώστου – Ἡ σταύρωση καὶ ἡ ἀναγέννηση
23	Δευτέρα	ΜΠΛΑΒΑΤΣΚΥ	Α. Παπαδομιχελάκη – Διαλογικὴ συζή- τηση ἐπὶ τῶν προηγουμένων διαλέξεων
24	Τρίτη	ΗΛΙΟΣ	Θ. Καφεντζόπουλος – Ἐπιστολές τῶν διδασκάλων
26	Πέμπτη	ΑΡΤΕΜΙΣ	Χ. Καμαρωτάκης – Μάντις καὶ Μα- ντεία τῆς ἀρχαίας Ἑλλάδος
27	Παρασκευή	ΑΔΚΥΩΝ	Γ. Κολυβάς – Κριναμούρτι
31	Τρίτη	ΗΛΙΟΣ	Θ. Καφεντζόπουλος – Ἐπιστολές τῶν διδασκάλων

ΙΟΥΝΙΟΣ

2	Πέμπτη	ΑΠΟΛΛΩΝ	Συζήτησις σέ ἀπορίες καὶ ἐρωτήματα ἀκροατῶν
4	Παρασκευή	Κ. ΜΕΛΛΟΣ	Π. Ἀναγνώστου – Ἡ ἀνθρωπίνη ψυχὴ. Ἡ θεία οὐσία



Μεταξύ μας

ΤΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΜΑΣ

Τα Γραφεία του «ΙΛΙΣΟΥ» Βουκουρεστίου 25, α' όροφο, Κωδ. 106 71, είναι ανοικτά κάθε ημέρα από 130-1, εκτός Σαββάτου και Κυριακής.

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ

Παρακαλούμε όπως αποστέλλετε τις συνδρομές με ταχυδρομική έπιταγή προς: Περιοδικόν «Ιλίσος» Βουκουρεστίου 25, (106 71), Αθήνα.

Επίσης αποστέλλετε με τραπεζική έπιταγή μόνον εις: Θεοσοφική Έταιρία, Βουκουρεστίου 25, 106 71, Αθήνα.

ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ ΠΟΥ ΛΑΒΑΜΕ

- ΝΕΑ ΑΚΡΟΠΟΛΗ: Ιανουάριος - Φεβρουάριος 1994.
- ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΗ ΕΞΤΙΑ: Ιανουάριος - Φεβρουάριος 1994.

ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΙ ΤΟΥ ΙΛΙΣΟΥ

Ζάκυνθος: Παν. Βλαχόπουλος
Βόλος: Γ. Κουκουβίνος
Λαμία: Γ. Μουτάσης

Λάρισα: Ίσ. Φελλούς
Μυτιλήνη: Γ. Χωριατέλλης
Ξάνθη: Μάριος Κουτσουρίδης
Πάτρα: Αθ. Κοντοσάκης
Ρεθυμνο: Αντ. Βιστάκης
Ρόδος: Αντ. Βεργωτής
Σέρραι: Ανέστης Σάββας
Σύρος: Π. Ζαραφωνίτης
Χαλκίδα: Δημ. Δημαρέλος
Κύπρος: Θεοφ. Παναγιώτου,
Τ.Κ. 1720, ΛΕΥΚΩΣΙΑ, Τηλ. 474.815

«ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΙΛΙΣΟΣ»
της Θεοσοφικής Έταιρίας
έν Ελλάδι

Βουκουρεστίου 25-Αθήνα 106 71
Τορυτής:

+ ΚΩΣΤΗΣ ΜΕΛΙΣΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ

Εκδότης-Διαφυντής:
Πολυδούκης Αντζακός
Τμή τεύχους: Αρχ. 500
ΜΑΡΤΙ-ΑΠΡΙΛ 1994

FRANZ HARTMANN

**Ο ΠΑΡΑΚΕΛΣΟΣ
ΚΑΙ Η ΟΥΣΙΑ
ΤΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ ΤΟΥ**

Μία συστηματική παράθεση τῶν
βασικῶν διδασκαλιῶν τοῦ μεγαλύτε-
ρου Δυτικοῦ ἀλχημιστῆ καί ἀποκρυφί-
στη ἀπό τόν διακεκριμένο ἐρευνητή
καί Θεόσοφο Φράντς Χάρτμαν.

ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΤΕΤΡΑΚΤΥΣ
Θεμιστοκλέους 38 - Ἀθήνα 106 78
Τηλ.: 363.0824-362.9695